

Uchwała Nr 67/XIV/2008
Rady Gminy Rogów
z dnia 30 stycznia 2008 r.

w sprawie przyjęcia Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Rogów na lata 2007-2013

Na podstawie art. 18, ust. 2, pkt 6 Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o Samorządzie gminnym (jednolity tekst: Dz. U. z 2001 r. nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) Rada Gminy Rogów uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Rogów na lata 2007 -2013.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Gminy Rogów

Wojciech Dziąg

UZASADNIENIE

Plan Rozwoju Lokalnego jest dokumentem strategicznym Gminy, który określa możliwości decyzyjne dla władz Gminy w sprawach planowanych przedsięwzięć i inwestycji gminnych ze wskazaniem zakresu rzeczowego i finansowego w dłuższej perspektywie czasowej - do 2013r. Realizacja celów bieżących, a głównie tych długoletnich decyduje o rozwoju Gminy, a ten bezpośrednio wpływa na poprawę życia jej mieszkańców. PRL daje więc odpowiedź na pytania: co planujemy zrobić, ile nas będzie to kosztowało i kiedy będzie to wykonane, aby Gmina właściwie się rozwijała i dobrze żyło się jej mieszkańcom.

Dokument podlegać będzie aktualizacji, tak aby kierunki działań i polityka rozwoju w nim zawarta była zawsze aktualna i adekwatna do sytuacji jaka panuje w gminie.

Załącznik nr1 do Uchwały
Rady Gminy Rogów
Nr 67/XIV/2008
z dnia 30 stycznia 2008 r.

PLAN ROZWOJU LOKALNEGO DLA GMINY ROGÓW NA LATA 2007-2013

		Spis treści	2
I.		Obszar i czas realizacji Planu Rozwoju Lokalnego	4
II.		Aktualna sytuacja społeczno-gospodarcza na obszarze objętym wdrażaniem planu	6
	1.	Położenie, powierzchnia, ludność	6
		a. Położenie	6
		b. Powiązania komunikacyjne	8
		c. Ludność	9
		d. Środowisko przyrodnicze	12
		e. Historia Gminy	12
		f. Turystyka	13
		g. Infrastruktura techniczna	18
		h. Identyfikacja problemów	19
	2.	Gospodarka	21
		a. Rolnictwo	21
		b. Działalność gospodarcza	24
		c. Identyfikacja problemów	30
	3.	Sfera społeczna	31
		a. Migracje	31
		b. Przyrost naturalny	31
		c. Infrastruktura edukacyjna	33
		d. Infrastruktura kulturalna i sportowa	33
		e. Pozostała infrastruktura	34
		f. Rynek pracy	34
		g. Poziom zamożności społeczeństwa	39
		h. Identyfikacja problemów	40
III.		Zadania polegające na poprawie sytuacji na danym obszarze	41
	1.	Główne cele rozwoju Gminy Rogów	41
	2.	Analiza SWOT dla Gminy Rogów	44
IV.		Realizacja zadań i projektów	49
V.		Powiązanie projektów z innymi działaniami realizowanymi na terenie Gminy/województwa	57
	1.	Powiązanie z Narodowym Planem Rozwoju na lata 2007- 2013	57
	2.	Powiązanie z Narodową Strategią Spójności	58
	3.	Powiązanie z Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Łódzkiego	59

	4.	Powiązanie ze Strategią Rozwoju Województwa Łódzkiego	59
VI.		Oczekiwane wskaźniki osiągnięć Planu Rozwoju Lokalnego	60
VII.		System wdrażania	66
	1.	Zarządzanie	66
	2.	Instytucja wdrażająca Plan Rozwoju Gminy Rogów	67
VIII.		Sposoby monitorowania, oceny i komunikacji społecznej	68
	1.	Monitorowanie wdrażania Planu Rozwoju Lokalnego	68
	2.	Narzędzia służące zbieraniu informacji zaproponowane w czasie opracowania Planu Rozwoju Lokalnego	70
	3.	Ocena i komunikacja społeczna	71
IX.		Współpraca samorządu z organizacjami pozarządowymi	74
	1.	Uwarunkowania współpracy	74
	2.	Organizacje pozarządowe jako partner samorządu terytorialnego	76

I. Obszar i czas realizacji Planu Rozwoju Lokalnego

Plan Rozwoju Lokalnego jest kompleksowym dokumentem przedstawiającym zintegrowane i kompleksowe działania będące realizacją strategii społeczno-gospodarczej Gminy Rogów na lata 2007 – 2013. Strategia ta jest definiowana jako **stan gotowości gminy do kreowania społecznych programów rozwoju i przyjmowania programów strukturalnych Unii Europejskiej**.

Czas realizacji zadań, o których mowa w Planie Rozwoju Lokalnego jest tożsamy z okresem programowania Unii Europejskiej i zawiera się w latach 2007 – 2013. Rezultaty i oddziaływania niektórych zadań, szczególnie tych rozpoczętych w latach 2010 - 2013 obejmą także następny okres programowania.

Dokument jest spójny z rozporządzeniami dotyczącymi okresu programowania 2007-2013 przede wszystkim z:

- Rozporządzeniem Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającym przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności,
- Rozporządzeniem (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Plan Rozwoju Lokalnego przedstawia sytuację społeczno-ekonomiczną Gminy Rogów, formułuje cele i zawiera opis działań zmierzających do osiągnięcia rozwoju społecznego i gospodarczego. W Planie oszacowane zostały spodziewane efekty planowanych interwencji i ich wpływ na przebieg procesów rozwojowych; wskazano kierunki zaangażowania środków funduszy strukturalnych oraz środków własnych gminy.

Plan Rozwoju Lokalnego dla Gminy Rogów na lata 2007 - 2013 będzie służył jako punkt odniesienia dla działań o charakterze rozwojowym, podejmowanych wyłącznie z zasobów środków własnych, jak również pozwoli określić wysokość interwencji z funduszy unijnych.

Przyjęta metodologia opracowania Planu jest podobna do metodologii przygotowania Narodowego Planu Rozwoju, jednakże fazy jej wdrożenia uzależniono w głównej mierze od uwarunkowań lokalnych. Niezmienione zostały podstawowe filary metodologii, na których opierają się wszystkie strategie zrównoważonego rozwoju w krajach UE, zakładające, iż *„gospodarka nie może rozwijać się kosztem ludzi i przyrody, a także przyroda nie może być ważniejsza niż człowiek i gospodarka”*.

Państwa członkowskie UE uważają, iż to właśnie owe elementy – **społeczeństwo i środowisko** naturalne, podniesione do rangi równorzędnej z dominującą dotychczas w strategiach rozwoju Unii Europejskiej gospodarką, utworzyły triadę trzech dominant strategii rozwoju, która zyskała miano strategii zrównoważonej. Przyjęcie takiej metodologii gwarantuje, iż jest ona nie tylko przeniesieniem na grunt gminy obowiązującej w UE wizji planowania, ale jest ona również z nią kompatybilna.

Strategie bądź plany rozwoju mogą przyjmować różne formy w zależności od problemów, które chce się rozwiązać. Generalnie, dotyczą one różnych dziedzin życia społeczno-gospodarczego. Jest jednak cecha, która wyróżnia plany rozwoju lokalnego na tle innych strategii gospodarczych. Jest nią **lokalny punkt odniesienia** ograniczający się do określanej jednostki terytorialnego podziału kraju, będącej lokalnym, odrębnym systemem społecznym i gospodarczym. **W tym kontekście Plan Rozwoju Gminy Rogów ma być nie tylko narzędziem polityki samorządu lokalnego umożliwiającym wspieranie procesów rozwojowych, lecz również wyrazem aspiracji społeczności gminy i woli osiągnięcia wspólnych celów.**

W przypadku planowania rozwoju lokalnego, zawsze mamy na myśli proces przebiegający dwukierunkowo: odgórny proces wspierania realizacji celów strategii poprzez wsparcie finansowe, doradcze i specjalistyczne, udzielane przez określone instytucje i struktury zewnętrzne, ale także oddolny proces wspierania realizacji celów przez społeczności lokalne. Zatem projektowany w

planie zrównoważony rozwój lokalny Gminy Rogów będzie możliwy tylko wówczas, gdy wokół wytyczonych dla niego kierunków uda się skupić szeroko rozumianą społeczność lokalną oraz uzyskać przychylność i akceptację struktur i instytucji nadrzędnych.

W zaproponowanym Planie Rozwoju Lokalnego respektowane są zatem zarówno potrzeby rozwoju gospodarczego i tworzenia nowych miejsc pracy, polepszania warunków ekonomicznych i szeroko rozumianej jakości życia mieszkańców, jak również respektowanie filozofii działania wynikającej z koncepcji ekorozwoju. Praca nad budową Planu przebiegała zgodnie z podstawowymi zasadami planowania strategicznego, którego model w literaturze przedstawiany jest najczęściej w postaci cyklu: analiza - planowanie – wdrażanie - ocena, która w kolejnej fazie przyjmuje postać korekty planów.

II. Aktualna sytuacja społeczno – gospodarcza na obszarze objętym wdrażaniem Planu

1. Położenie, powierzchnia, ludność

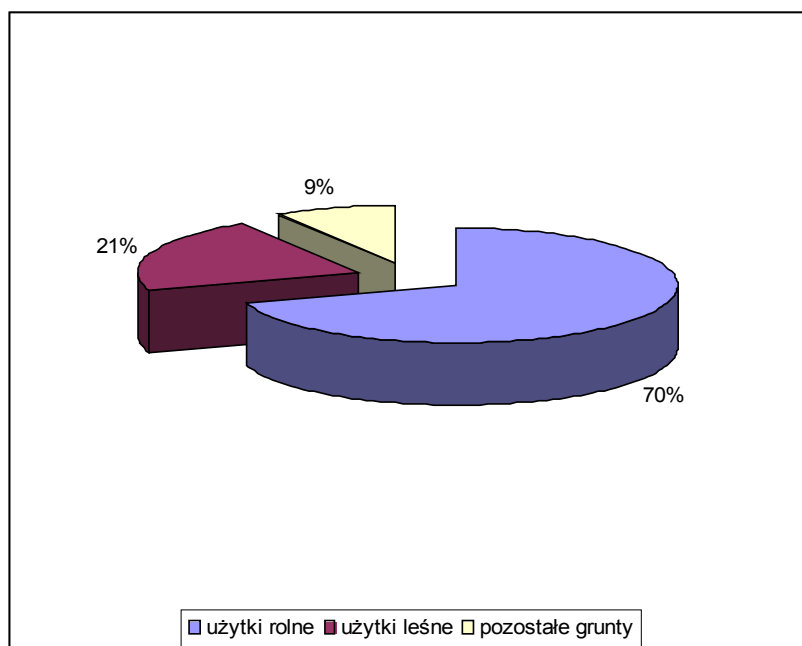
a) Położenie

Gmina Rogów to Gmina wiejska położona w województwie łódzkim, we wschodniej części powiatu brzezińskiego. W latach 1975-1998 Gmina należała administracyjnie do województwa skierniewickiego. Siedzibą Gminy jest miejscowość Rogów. Gmina stanowi 18,47% powierzchni powiatu.

Gmina Rogów posiada obszar 6623 ha w tym:

- użytki rolne stanowią 70% obszaru Gminy,
- użytki leśne: 21%,
- pozostałe grunty: 9%.

Wykres 1: Struktura powierzchni Gminy

Źródło: GUS

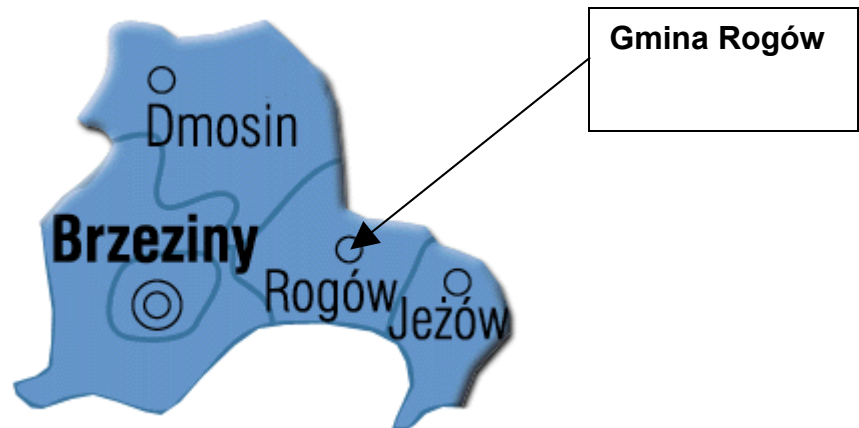
Gęstość zaludnienia w gminie wynosi 70,5 mieszk./km², w tym: 35,1 kobiet/km² i 35,4 mężczyzn/km².

Gminy sąsiadujące z gminą Rogów to:

- Brzeziny,
- Dmosin,
- Jeżów,

- Koluszki,
- Lipce Reymontowskie,
- Słupia.

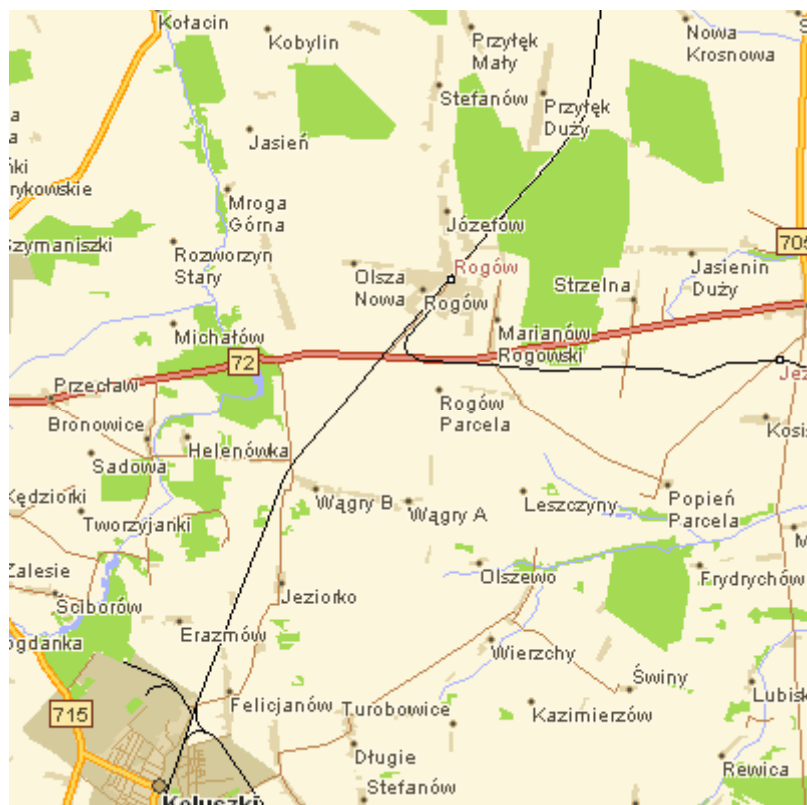

Mapa 3: Położenie Gminy Rogów w powiecie brzezińskim

Na gminę Rogów składa się 19 miejscowości skupionych w 17 sołectwach. Miejscowości wchodzące w skład Gminy są następujące: Jasień, Józefów, Kobylin, Kotulin, Marianów Rogowski, Mroga Dolna, Mroga Górna, Nowe Wągry, Olsza, Popień, Przyłęk Duży, Przyłęk Mały, Rogów, Rogów Wieś, Rogów Parcela, Romanówek, Stefanów, Wągry, Zacywilki.

b) Powiązania komunikacyjne

Przez gminę Rogów przebiega droga krajowa nr 72 - Konin - Turek - Uniejów - Balin - Łódź - Brzeziny - Rawa Mazowiecka. Przez gminę nie przebiegają natomiast drogi wojewódzkie. Gmina posiada połączenia kolejowe z Łodzią, Warszawą, Skierniewicami, Białymstokiem, Olsztynem, Piotrkowem Trybunalskim, Tomaszowem Mazowieckim i Koluszkami. Stacja kolejowa znajduje się w Rogowie.

Mapa 4: Droga krajowa przebiegająca przez gminę Rogów

Odległości od siedziby gminy do pobliskich miejscowości są następujące:

- Warszawy – 110 km (ok. 2h 30min),
- Łodzi – 32km (ok. 50min),
- Skierniewic – 34km (ok. 50min),
- Łowicza – 54km (ok. 1h 15 min),
- Rawy Mazowieckiej – 24 km (ok. 35min),
- Tomaszowa Mazowieckiego – 45km (ok. 1h 10 min),
- Piotrkowa Trybunalskiego – 80km (ok. 1h 50min).

c) Ludność

Zasadniczy wpływ na kształt polityki społecznej w całym województwie łódzkim jak i w gminie Rogów miały procesy demograficzne, które uwidoczniły się i nasiliły w ostatnich latach. Do tych procesów zaliczamy:

- zmieniony model rodziny (małodzieństwo rodzin, samotne rodzicielstwo),
- opóźnianie wieku zawierania małżeństw i rodzenia pierwszego dziecka,
- wzrost liczby jednoosobowych gospodarstw domowych,
- ujemny przyrost naturalny,
- malejąca dzietność,

- wzrost przeciętnej długości życia – do 78,9 dla kobiet i 70,5 dla mężczyzn,
- migracje wewnętrzne i zagraniczne.

Liczba ludności

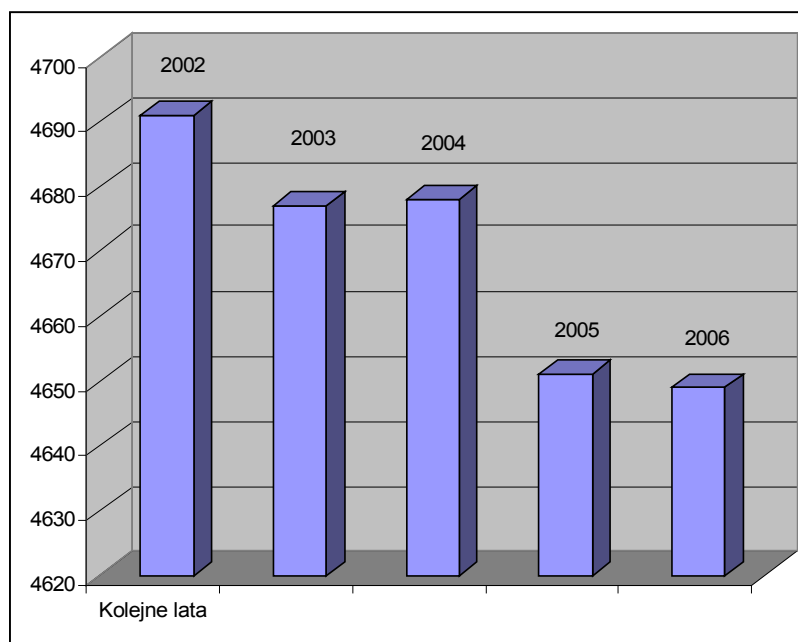
Tabela 1: Stan ludności na dzień wg stałego miejsca zameldowania ogółem

Rok	Stan ludności na dzień 31 XII		
	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
2002	4691	2364	2327
2003	4677	2348	2329
2004	4678	2353	2325
2005	4651	2330	2321
2006	4649	2322	2327

Źródło: GUS

W latach 2002-2006 liczba ludności w gminie zmniejszyła się o 42 osoby. Stosunek liczby mężczyzn do kobiet na przestrzeni ostatnich lat waha się w granicach 50%.

Wykres 2: Stan ludności w poszczególnych latach w gminie Rogów

Źródło: GUS

Struktura ludności

W strukturze wieku ludności można wyróżnić trzy podstawowe kategorie, które są istotne z punktu widzenia rynku pracy i zasobów w siły roboczej:

- ludność w wieku przedprodukcyjnym tj. w wieku od 0 do 17 lat,
- ludność w wieku produkcyjnym, w tym: kobiety od 18 do 59 lat, a mężczyźni od 18 do 64 lat,
- ludność w wieku poprodukcyjnym, w tym: kobiety od 60 lat i więcej, a mężczyźni od 65 lat i więcej.

Tabela 2: Struktura ludności wg ekonomicznych grup wieku w gminie Rogów

Lata	2002	2003	2004	2005	2006
Ludność w wieku przedprodukcyjnym	1028	1004	978	970	935
Ludność w wieku produkcyjnym	2875	2875	2901	2891	2913
Ludność w wieku poprodukcyjnym	808	787	790	785	808

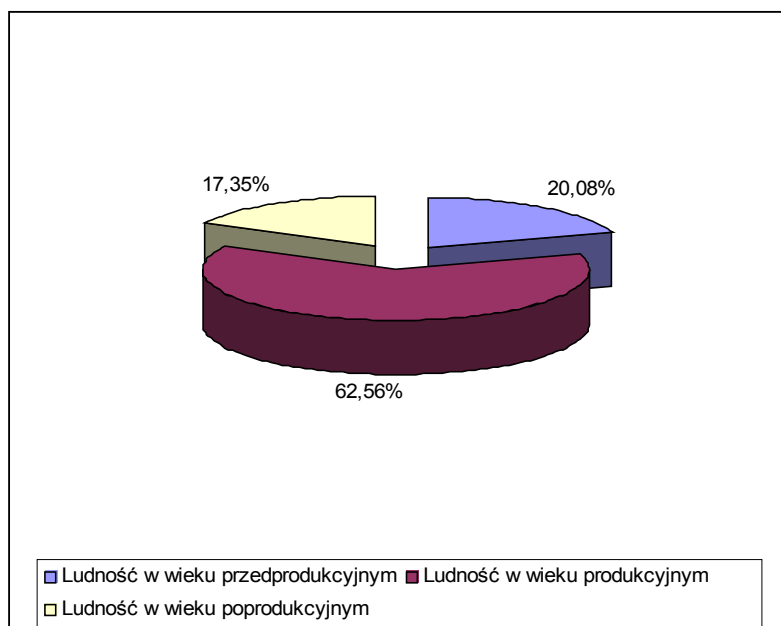
Źródło: GUS

Od roku 2002 do roku 2006 liczba ludności w wieku:

- przedprodukcyjnym - zmniejszyła się o 93 osoby,
- produkcyjnym – wzrosła o 38 osób,
- poprodukcyjnym – nie zmieniła się.

Jest to tendencja obserwowana w większości gmin na terenie Polski.

Wykres 3: Struktura ludności w gminie Rogów w 2006 roku

Źródło: GUS

W gminie Rogów w 2006 roku ludność w wieku:

- przedprodukcyjnym - wynosiła 935 osób, co stanowi 20% ogółu mieszkańców,
- produkcyjnym – wynosiła 2913 osób, co stanowi 63% ogółu mieszkańców,
- poprodukcyjnym – wynosiła 808 osób, co stanowi 17% ogółu mieszkańców.

Zmniejszająca się liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym, generalnie postrzegana jako zjawisko negatywne, posiada również pozytywne aspekty, które dają możliwość wykorzystania istniejącej infrastruktury i bazy dydaktycznej prowadząc do rozwoju bogatej oferty edukacyjnej zarówno dla dzieci, które wymagają dodatkowej pomocy w nauce i chcą rozwijać swoje umiejętności jak również dla dorosłych, którzy stoją obecnie przed koniecznością udoskonalania swoich umiejętności poprzez kształcenie ustawiczne i szkolenia. Sytuacja taka może stać się szansą dla systemu edukacji, gdyż łatwiej będzie podołać obowiązkom kształcenia i opieki nad dziećmi przy mniejszej populacji.

d) Środowisko przyrodnicze

Klimat

Termiczny okres wegetacji trwa w Rogowie przez siedem miesięcy. Rozpoczyna się na początku kwietnia, a kończy w pierwszych dniach listopada. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi na tym terenie +7C. Najniższa temperatura występuje w styczniu: średnio około -3C, najwyższa w lipcu: średnio około +17C. Suma opadu atmosferycznego w okresie wegetacyjnym jest znaczna i wynosi 420 mm.

Wody

Przez gminę przepływa rzeka Mroga. Rzeka jest prawym dopływem Bzury o długości 61 km. W gminie Rogów rzeka przepływa przez teren Zespołu Przyrodniczo - Krajobrazowego "Dolina Mrogi" i na tym odcinku charakteryzuje się głęboką doliną o stromych stokach.

Ochrona przyrody

Na zachód od Rogowa, w dolinie rzeki Mrogi, na granicy gmin Brzeziny i Rogów, w 1997 roku utworzono Zespół Przyrodniczo - Krajobrazowy "Dolina Mrogi" o łącznej powierzchni 493 ha. Głównym celem powołania zespołu była ochrona krajobrazu doliny rzeki Mrogi.

Z kolei na północ od Rogowa, w bezpośrednim sąsiedztwie wsi Przyłęk Duży znajdują się trzy, utworzone w 1954 roku, rezerваты leśne:

- Doliska – o powierzchni 310 ha,
- Popień – o powierzchni 806 ha,
- Zimna Woda - o powierzchni 558 ha.

Rezerwat "Doliska" chroni ok. 140-letni las mieszany z udziałem świerka, jodły, sosny i dębu. Rezerwat "Popień" chroni ok. 150-letni starodrzew sosnowy z udziałem dębu, grabu, lipy i świerka. Z kolei rezerwat "Zimna Woda" chroni bór mieszany z przewagą dębu bezszypułkowego.

e) Historia Gminy

Dokumenty pisane wskazują, iż początkiem dla Rogowa był majątek ziemski Rogowskich herbu Saszar. Nazwa miejscowości na przestrzeni wieku ulegała przemianom. W końcu XIV wieku brzmiała „Rogowo” a właściciele podpisywali się „de Rogowo”. Istnienie Rogowa w XVI wieku potwierdza „Atlas Historyczny Polski” wydany w 1888 roku w Warszawie. Z przekazów historycznych wnioskować należy, iż pierwotnie miejscowość Rogów sytuowana była bardziej na zachód, nad rzeką Mrogą. Budowa i uruchomienie linii kolejowej w połowie XIX wieku spowodowało lokalizację siedlisk wzdłuż torów, a szczególnie w sąsiedztwie stacji kolejowej w Rogowie. Późniejsze losy zarówno Gminy jak i samego Rogowa mocno powiązane były właśnie z koleją. Wcześniej jednak, bo w okresie porozbiorowym, czyli na przełomie XVIII i XIX wieku powołano na tym obszarze gminę. Pierwotnie Gmina nosiła nazwę Mroga Dolna, mając początkowo siedzibę w Kołacinie. Nazwa taka przetrwała aż do 1953 roku pomimo, iż w 1928 roku siedzibę przeniesiono już do Rogowa.

W 1914 roku wybudowana została kolej wąskotorowa na tarasie Rogów – Rawa Mazowiecka – Biała Rawska. Wybudowali ją w celach militarnych Niemcy podczas I wojny światowej. Obecnie jest atrakcją turystyczną i obsługuje jedynie zorganizowane przejazdy turystyczne.

Dużą rolę w latach 1905 - 1939 odgrywała Huta Szkła w Rogowie. Huta poza tym, że stanowiła źródło utrzymania dla wielu rodzin, była także prężnym ośrodkiem kulturalno-oświatowym. Prowadzona była w niej świetlica, biblioteka, odbywały się odczyty i zabawy ludowe. Już w pierwszych dniach września 1939 roku w wyniku bombardowania obiekt uległ całkowitemu zniszczeniu i nigdy nie został odbudowany.

6 września 1939 roku w lesie za Marianowem doszło do starcia polskich żołnierzy z wojskami niemieckimi. Zachodnie tereny Gminy położone poza rzeką Mrogą włączone zostały do Rzeszy, zaś sam Rogów i tereny na wschód od rzeki weszły w skład Generalnej Guberni.

W historię ostatnich dziesięcioleci Rogowa na trwałe wpisują się dzieje tutejszej parafii, której początki datują się na rok 1919. Początkowo była to świątynia drewniana zakupiona przez Niemców w Koluszkach, jako kościół wyznania ewangelickiego. Dopiero po trzech latach w elementach została przewieziona do Rogowa. Jednocześnie rozpoczęto budowę domu parafialnego oraz wytyczono teren pod cmentarz parafialny. W latach 1975 – 1980 wybudowano zupełnie nowy dwupoziomowy kościół parafialny poświęcony pod wezwaniem Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny.

W latach 1919 - 1923 w Rogowie powstała leśna placówka dydaktyczno-naukowa. Wkrótce, bo dwa lata później na bazie doświadczalnych nasadzeń drzew i krzewów pochodzących z innych stref klimatycznych powstało arboretum. W latach pięćdziesiątych założone zostało w placówce alpinarium. Efekty tych działań pozwoliły na utworzenie Muzeum Lasu i Drewna.

f) Turystyka

Zabytki

Położenie Gminy Rogów na terenach rolniczych, pozbawionych przemysłu, pozwala silniej zaakcentować walory turystyczno-rekreacyjne.

Na terenie Gminy warto zwiedzić:

- Zespół Pałacowo – Parkowy w Olszy, na który składają się: murowany pałac wzniesiony w 1916 roku, zabudowania folwarczne (obora, dwie stodoły, spichlerz, gorzelnia) oraz park krajobrazowy,
- Cmentarz z I wojny światowej,

- Kościół im. NMP w Rogowie,
- Rogowską Kolejkę Dojazdową,
- Leśny Zakład Doświadczalny.

Posiadane przez gminę atrakcje turystyczne: kolej wąskotorowa i LZD są obiektami jedynymi w swoim rodzaju. To dzięki nim Gmina posiada duże możliwości uzyskiwania dochodów z prowadzenia działalności turystycznej. Aby te dochody systematycznie uzyskiwać i powiększać Gmina powinna starać się pozyskiwać jak najwięcej turystów krajowych i zagranicznych.

Kolej Wąskotorowa

Wagon bagażowo-pocztowy

Atrakcją turystyczną Rogowa jest kolej wąskotorowa Rogów-Biała Rawska zbudowana jako wojskowa kolej polowa przez wojska niemieckie podczas pierwszej wojny światowej. Linia powstała po to by zaopatrywać front w żywność, broń i amunicję.

Po zakończeniu działań wojennych na tym terenie Niemcy uciekając przed wojskiem rosyjskim nie zdążyli rozebrać kolei. Powstały w ten sposób system transportowy okazał się potrzebny. Po odzyskaniu przez Polskę niepodległości kolej została przejęta przez PKP i tak dotrwała do 2001 roku kiedy to PKP wydało decyzję o likwidacji linii.

Kolejkę uratowali miłośnicy wąskiego toru z Fundacji Polskich Kolei Wąskotorowych. Od tamtej pory jest ona pod ich zarządem. Przez 5 lat odremontowano część zabytkowego taboru oraz wznowiono przewozy turystyczne. Kolejka jest utrzymywana wyłącznie przez wolontariuszy - pasjonatów którzy poświęcając swój wolny czas dbając o ten zabytek.

Leśny Zakład Doświadczalny

Budynek Centrum Edukacji

Leśny Zakład Doświadczalny SGGW w Rogowie jest jednostką terenową Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie powołaną dla doświadczeń leśnego i kształcenia studentów różnych wydziałów i uczelni.

Od 1999 roku LZD Rogów jest organizatorem cieszącym się dużym zainteresowaniem targów leśnych.

Obecnie LZD Rogów składa się z następujących jednostek:

- Arboretum - będące ogrodem botanicznym drzew i krzewów, zostało założone w 1925 roku na terenie leśnym i zajmuje powierzchnię 54 ha; kolekcje drzew i krzewów obejmują około 2400 gatunków i odmian, a specjalnością tych zbiorów są klony oraz drzewa i krzewy pochodzące z Chin;
- Nadleśnictwa - gospodaruje na powierzchni około 3700 ha lasów, składających się z 11 kompleksów o wielkości od 37 do prawie tysiąca hektarów i podzielone jest aktualnie na cztery leśnictwa: Jasień, Głuchów, Lipce i Strzelna ;
- Centrum Edukacji Przyrodniczo Leśnej (z Muzeum Lasu i Drewna oraz aulą na 210 miejsc) - placówka muzealna posiada bogatą kolekcję zoologiczną, dotyczącą ptaków i ssaków a także zbiory botaniczne, fitopatologiczne i tzw. ksylotekę - zbiory próbek drewna;
- Szkółkarskiego Ośrodka Szkoleniowego;
- Ośrodka Hodowli Zwierzyny.

Agroturystyka

Stąły rozwój turystyki może być zagwarantowany jedynie poprzez tworzenie i promowanie popytu rynkowego na określone produkty turystyczne.

Wiodącymi produktami turystycznymi w gminie Rogów powinny być:

- turystyka krajoznawcza,
- turystyka aktywna (piesza, jeździecka),
- agroturystyka.

Osiągnięcie tych celów możliwe jest poprzez:

- dostosowanie produktów turystycznych do potrzeb rynku,
- ukazanie specyfiki i tożsamości regionalnej oferującej odpowiedni i atrakcyjny produkt turystyczny,
- rozwój i modernizację infrastruktury turystycznej i uzupełniającej o zróżnicowanym standardzie, dostosowanej do produktów wiodących,
- stworzenie odpowiedniego systemu promocji i dystrybucji produktu turystycznego regionu,
- zorganizowanie zintegrowanej sieci informacji turystycznej i rezerwacji,
- wskazanie priorytetowych przedsięwzięć i inwestycji wraz z czasem ich realizacji w gospodarce turystycznej obszaru,
- umożliwienie podnoszenia kwalifikacji pracownikom zatrudnionym w gospodarce turystycznej regionu.

Organizatorzy turystyki i planiści widzą wiele zagrożeń rozwoju turystyki (agroturystyki) w regionie. Najważniejszymi z nich wydają się być:

- brak kapitału inwestycyjnego do realizacji podstawowej i uzupełniającej bazy turystycznej,
- brak łączy komputerowych służących informacji i rezerwacji,
- niedostateczne przygotowanie kadry obsługującej turystów,
- niedostateczna ilość i jakość materiałów promocyjnych.

W Polsce rozwija się agroturystyka nie ograniczająca się tylko do gospodarstwa rolnego, lecz wszechstronnie wykorzystująca warunki krajobrazowe, kulturowe i infrastrukturalne regionu (np. zwiedzanie obiektów historycznych, uczestnictwo w imprezach kulturalnych itp.).

Właściciele gospodarstw rolnych, aby uzyskać jak największe obroty w agroturystyce, dbają o otoczenie, inwestują w ochronę przyrody (oznakowania drzewostanu, wyznaczanie ścieżek rowerowych, do wędrówek pieszych, estetyczne pojemniki na odpadki itp.), zabytkowe budynki i miejsca historyczne. Utrzymywana jest tradycja i zwyczaje poszczególnych regionów. Dzięki turystyce nie zanikną stare zwyczaje, techniki, sztuka i rękodzieło.

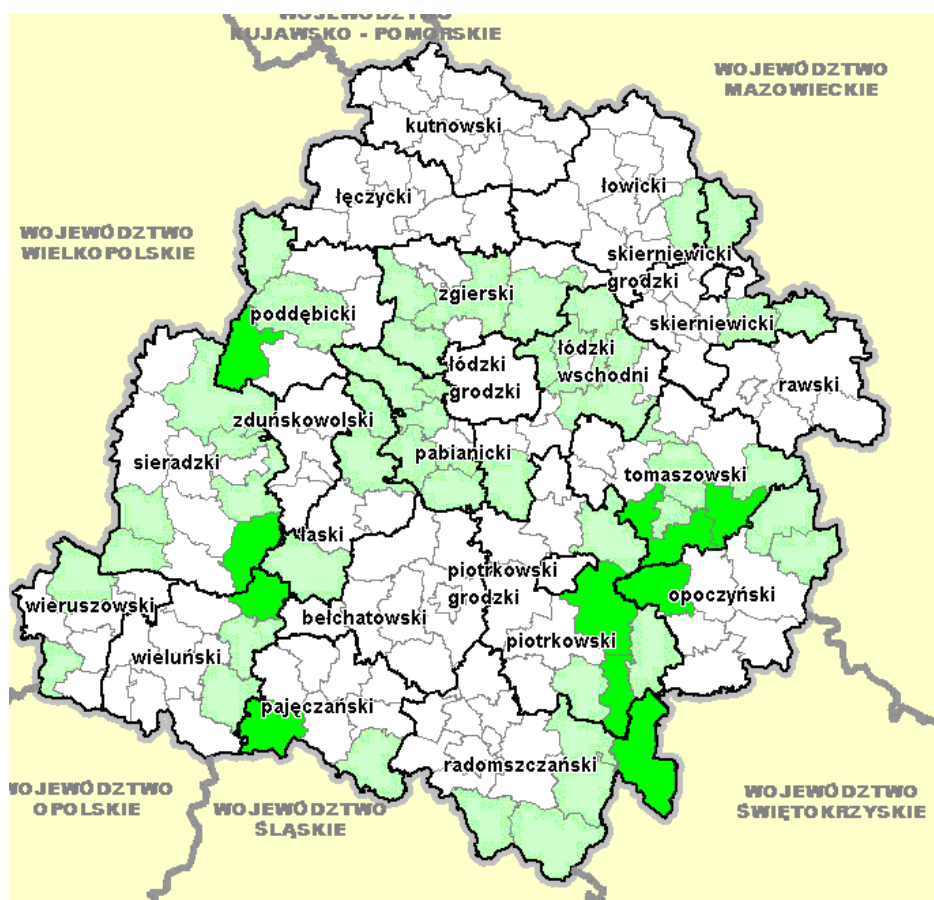
Agroturystyka jest coraz popularniejszą formą wypoczynku. Stanowi szansę przełamania kryzysu na obszarach wiejskich, zróżnicowania działalności i pozyskania dodatkowych środków finansowych. Najczęściej oferowane są noclegi lub noclegi z wyżywieniem, ale także coraz częściej można skorzystać z porad w zakresie ziołolecznictwa, spróbować wielu smakołyków z regionalnych kuchni oraz przetworów bezpośrednio wytwarzanych w gospodarstwach, jak i innych atrakcji np. przejażdżek konnych lub bryczką.

Rola agroturystyki w aktywizacji społeczno - gospodarczej wsi ma coraz większe znaczenie, zwłaszcza w regionach turystycznie atrakcyjnych pod względem walorów przyrodniczych, krajobrazowych, środowiskowych i zabytków.

Agroturystyka pozwala na wykorzystanie istniejących zasobów mieszkaniowych, zagospodarowanie bezpośrednio w gospodarstwie produkowanej żywności, przy jednoczesnym podnoszeniu poziomu kultury, znajomości języków, infrastruktury otoczenia, ochrony zabytków i środowiska oraz walorów przyrodniczo-krajobrazowych itp.

W celu rozwoju agroturystyki niezbędne są szkolenia dla osób chcących rozpocząć taką działalność oraz ciągła promocja regionu.

Gmina Rogów

Mapa 5. Gminy o predyspozycjach do rozwoju agroturystyki

Gmina Rogów została zakwalifikowana jako posiadająca znaczne walory do rozwoju agroturystyki.

Infrastruktura turystyczna

Infrastruktura turystyczna w gminie:

- Punkt Informacji Turystycznej przy Gminnej Bibliotece Publicznej w Rogowie,
- Baza noclegowa:
 - Dom Studencki „Jodelka” – (200 miejsc noclegowych).

g) Infrastruktura techniczna

Układ drogowy

Tabela 3: Drogi gminne w gminie Rogów w 2004 roku

Drogi	O twardej nawierzchni (km)	O nawierzchni gruntowej (km)	Razem (km)
Gminne	21,90	7,20	29,10

Źródło: GUS

Gmina Rogów posiada 29,10 km dróg gminnych z czego 21,90 km to drogi o nawierzchni utwardzonej. Ok. 25% dróg gminnych to drogi o nawierzchni gruntowej.

Sieć wodociągowa

Tabela 4: Sieć wodociągowa w gminie Rogów w 2005 roku

Długość czynnej sieci (km)	Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych	Woda dostarczona gospodarstwom domowym (dam ³)
72,9	1.267	136,1

Źródło: GUS

Gmina Rogów posiada dość dobrze rozwiniętą infrastrukturę wodociągową. W 2005 roku w gminie Rogów z sieci wodociągowej korzystało 3970 mieszkańców Gminy – czyli 85,35% wszystkich mieszkańców.

Sieć kanalizacyjna

Porównując długość sieci wodociągowej na terenie Gminy Rogów z długością sieci kanalizacji sanitarnej należy stwierdzić, iż istnieje znaczna dysproporcja w długościach tych sieci. Świadczy to o pilnych potrzebach budowy i rozbudowy systemów kanalizacyjnych w gminie. Z sieci kanalizacyjnej korzysta tylko 5,99% mieszkańców Gminy. Gmina nie posiada także oczyszczalni ścieków

Tabela 5: Sieć kanalizacyjna w gminie Rogów w 2005 roku

Długość czynnej sieci (km)	Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych	Ścieki odprowadzone (dam ³)
1,0	7	5,1

Źródło: GUS

Warto jednak zauważyć, że pozostałe Gminy wiejskie powiatu brzezińskiego w ogóle nie posiadają sieci kanalizacyjnej.

Gospodarka odpadami

Tabela 6: Odpady komunalne zebrane w 2005 roku w gminie Rogów

Odpady ogółem zebrane w ciągu roku (w tonach)	Z gospodarstw domowych (w tonach)	Odpady zdeponowane na składowiskach w % zebranych
330,0	330,0	100,0

Źródło: GUS

h) Identyfikacja problemów

Analiza A - B - C

W analizie heurystycznej ABC, eksperci wyłonili elementy istotne dla rozwoju Gminy Rogów, które mają odniesienie w rzeczywistości i stanowią punkt wyjścia dla określenia dalszych działań strategicznych. Należy odnotować, że zarówno Atuty, Bariery i to, co Ciekawe są tymi składowymi raportu, na które realizatorzy strategii mają realny wpływ. Stąd więc brak w analizie ABC takich szans czy zagrożeń, które wynikają z ogólnej sytuacji gospodarczej, prawnej czy finansowej kraju – sytuacji, na którą władze samorządowe, środowiska społeczne czy przedsiębiorcy nie mają niemal żadnego wpływu. Nie znaczy to wcale, że analiza nie uwzględnia okoliczności, w jakich strategia będzie realizowana. Te odniesienia znajdujemy w analizie SWOT znajdującej się w dalszej części opracowania.

Atuty rozwojowe

- Niski poziom zanieczyszczenia środowiska,
- Dobrze rozwinięta infrastruktura wodociągowa,
- Droga krajowa przebiegająca przez gminę,
- Połączenia kolejowe,
- Ciekawe zabytki,
- Rzeka,
- Dużo lasów.

Bariery rozwojowe

- Słabo rozwinięta sieć kanalizacyjna,
- Mało zabytków,
- Brak gospodarstw agroturystycznych.

To, co Ciekawe

- Ciekawe, jak na rozwój Gminy wpłynąłby rozwój turystyki (agroturystyki)?

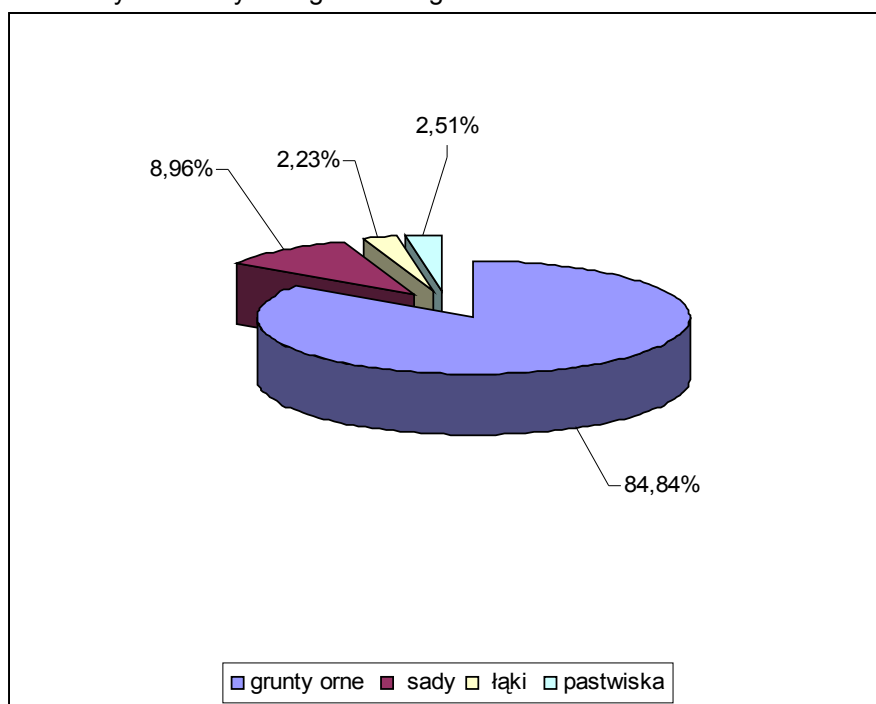
2. Gospodarka

a) Rolnictwo

Gmina Rogów jest gminą typowo rolniczą. Użytki rolne stanowią 70% ogólnego obszaru Gminy i wynoszą 4210 ha. Struktura użytków rolnych w gminie w 2005 roku przedstawiała się następująco:

- grunty orne – 3572 ha,
- sady – 417 ha,
- łąki – 104 ha,
- pastwiska – 117 ha.

Wykres 4: Struktura użytków rolnych w gminie Rogów w 2005 roku

Źródło: GUS

Tabela 7: Gospodarstwa rolne w gminie Rogów w 2002 roku

Gospodarstwo	Liczba
Rolne	852
Indywidualne	852
Indywidualne powyżej 1 ha użytków rolnych	603

Źródło: GUS

Wszystkie gospodarstwa rolne w gminie to gospodarstwa indywidualne.

Tabela 8: Liczba gospodarstw rolnych na terenie Gminy wg stanu na rok 2002

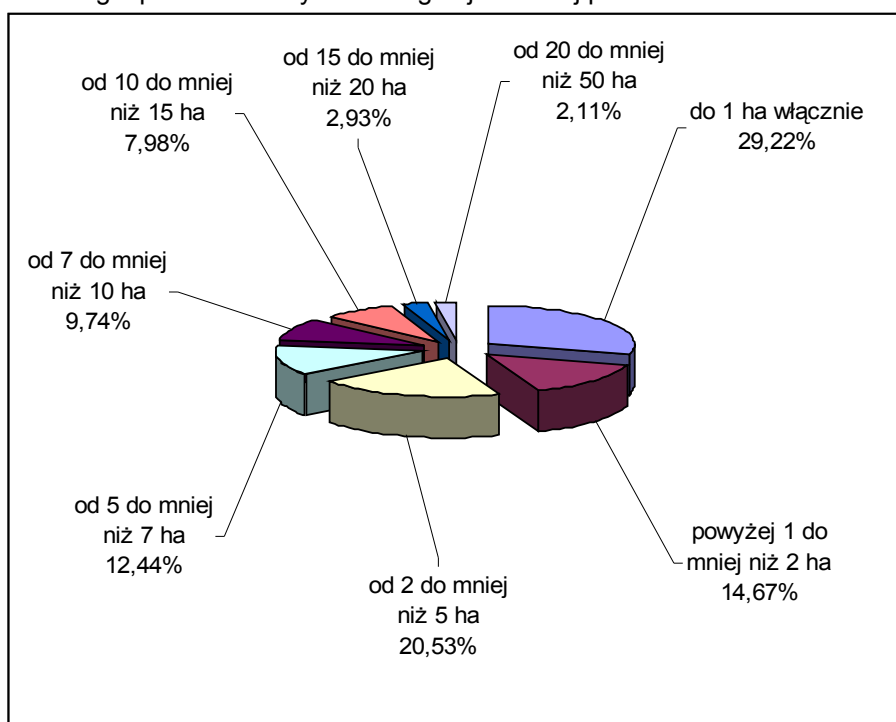
Grupa użytków rolnych	Ilość gospodarstw	%
-----------------------	-------------------	---

do 1 ha włącznie	249	29,22
powyżej 1 do mniej niż 2 ha	125	14,67
od 2 do mniej niż 5 ha	175	20,53
od 5 do mniej niż 7 ha	106	12,44
od 7 do mniej niż 10 ha	83	9,74
od 10 do mniej niż 15 ha	68	7,98
od 15 do mniej niż 20 ha	25	2,93
od 20 do mniej niż 50 ha	18	2,11
powyżej 50 ha	0	-

Źródło: GUS

Najwięcej jest w gminie gospodarstw rolnych o powierzchni do 1 ha włącznie – stanowią one ok. 29% wszystkich gospodarstw. Gospodarstwa o powierzchni od 2 do 5 ha stanowią ok. 20% wszystkich gospodarstw, a gospodarstwa o powierzchni od 1 do 2 ha – ok.14%. W gminie dominują więc gospodarstwa małe. Brak jest gospodarstw dużych o powierzchni powyżej 50 ha. W gospodarstwach o małym areale opłacalność produkcji jest zbyt niska i rolników nie stać na to by stosować nowoczesne technologie.

Wykres 5: Struktura gospodarstw rolnych według zajmowanej powierzchni w 2002 roku

Źródło: GUS

Tabela 9: Uprawy rolne w gminie Rogów w 2002 roku

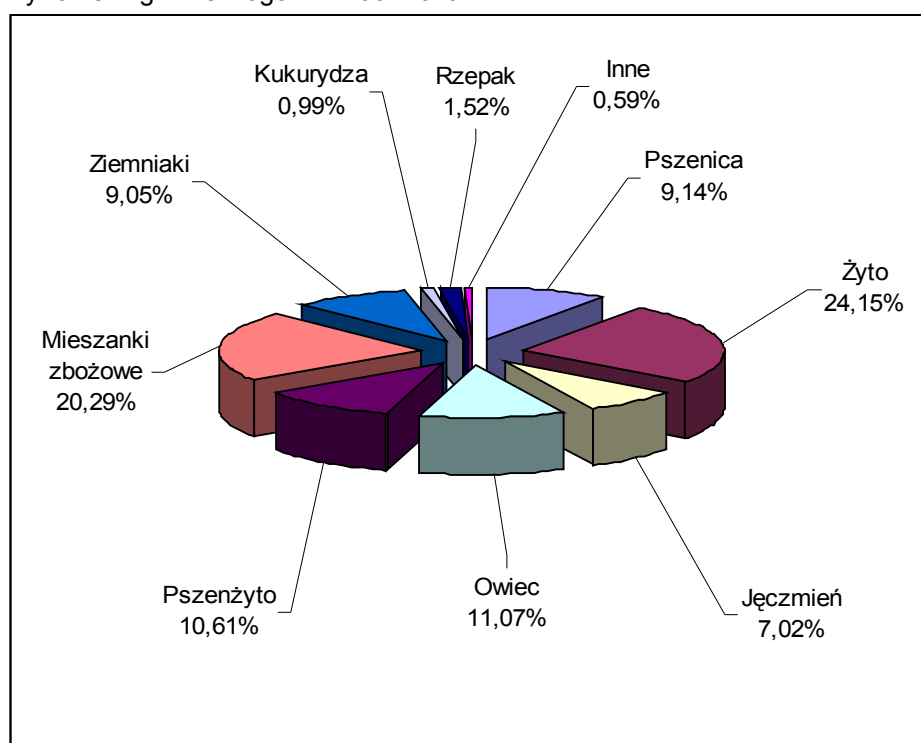
Uprawa	Powierzchnia [ar]
Pszenica	29 528
Żyto	78 033
Jęczmień	22 704
Owiec	35 763
Pszenżyto	34 292

Mieszanki zbożowe	65 559
Ziemniaki	29 254
Kukurydza	3 203
Rzepak	4 922
Inne (buraki, truskawki, warzywa gruntowe)	1 920
RAZEM	322 991

Źródło: GUS

W gminie Rogów najwięcej uprawia się żyta – ok. 24% wszystkich upraw, mieszanek zbożowych – ok. 20%, pszenżyta – ok. 10% i pszenicy – ok. 9%. W gminie bardzo mało uprawia się buraków, truskawek i warzyw gruntowych.

Wykres 6: Uprawy rolne w gminie Rogów w 2002 roku

Źródło: GUS

b) Działalność gospodarcza

Kolejną sferą poddaną analizie, bardzo ważną w procesie formułowania wniosków dotyczących sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy Rogów jest jej sfera gospodarcza.

Gospodarka lokalna - to całokształt działalności gospodarczej prowadzonej w gminie. Celem przeprowadzonej poniżej analizy jest określenie dynamiki rozwoju Gminy i wskazanie tych obszarów, które mogą decydować o przyszłej dynamice rozwoju gospodarczego. Ważnym elementem będzie wskazanie instrumentów i narzędzi dostarczanych przez gminę lub inne podmioty, działające na rzecz intensyfikacji działalności gospodarczej prowadzonej w gminie, opierającej się w szczególności na wypracowanych przez wiele lat przewagach konkurencyjnych, w branżach kojarzonych z regionem i gminą Rogów.

Sfera gospodarcza Gminy Rogów została przeanalizowana pod kątem:

- struktury działalności gospodarczej,
- obszarów aktywności gospodarczej w gminie.

Wg danych statystycznych opublikowanych przez Główny Urząd Statystyczny, w dniu 31 grudnia 2006 roku w gminie Rogów zarejestrowanych było 310 podmiotów gospodarki narodowej. Zdecydowaną większość tych podmiotów stanowią jednostki prywatne – 97,09%. Do Zakładów sektora publicznego zalicza się 9 podmiotów (2,91% wszystkich podmiotów w gminie). Taki stan rzeczy odzwierciedla ogólne tendencje panujące w gospodarce, gdzie najbardziej konkurencyjnymi i wytwarzającymi największą część Produktu Krajowego Brutto podmiotami są właśnie najmniejsze przedsiębiorstwa, które jednocześnie najbardziej elastycznie potrafią reagować na zmiany zachodzące na rynku. Należy zwrócić także uwagę, że te przedsiębiorstwa są też najbardziej podatne na zewnętrzną koniunkturę gospodarczą i ich rozwój jest uzależniony od pomocy instytucji okołobiznesowych.

Powstanie, rozwój i przetrwanie małego i średniego przedsiębiorstwa prywatnego w decydującym stopniu zależy od otoczenia, w którym ono funkcjonuje. Otoczenie to niesie wiele zagrożeń, ale występują w nim również instytucje, które działają na rzecz jego stabilizacji i rozwoju. Jedną z najistotniejszych przeszkód rozwoju małej przedsiębiorczości w regionie łódzkim jest **brak zasobów finansowych** oraz **brak wykwalifikowanych kadr**, które potrafiłyby sprawnie zarządzać przedsiębiorstwem. Dużej części małych firm nie stać na samodzielne ponoszenie kosztów związanych ze zbieraniem informacji o innowacjach, technologii i o rynkach. Małe firmy mają również duże trudności w dostępie do funduszy kredytowych, gdyż banki traktują je często jako „ryzykownych” klientów.

Tabela 10: Dane dotyczące ilości oraz struktury podmiotów w gminie Rogów

	Jednostka miary	2006
JEDNOSTKI ZAREJESTROWANE WG SEKTORÓW		
<u>Ogółem</u>		
ogółem	jed.gosp.	310
<u>Sektor publiczny</u>		
jednostki ogółem	jed.gosp.	9
jednostki prawa budżetowego państwowe i komunalne ogółem	jed.gosp.	7

przedsiębiorstwa państwowe	jed.gosp.	0
spółki prawa handlowego	jed.gosp.	0
spółki z udziałem kapitału zagranicznego	jed.gosp.	0
gospodarstwa pomocnicze	jed.gosp.	0
Sektor prywatny		
jednostki ogółem	jed.gosp.	301
osoby fizyczne	jed.gosp.	249
spółki prawa handlowego	jed.gosp.	13
spółki z udziałem kapitału zagranicznego	jed.gosp.	1
spółdzielnie	jed.gosp.	2
fundacje	jed.gosp.	1
stowarzyszenia i organizacje społeczne	jed.gosp.	10

Źródło: GUS

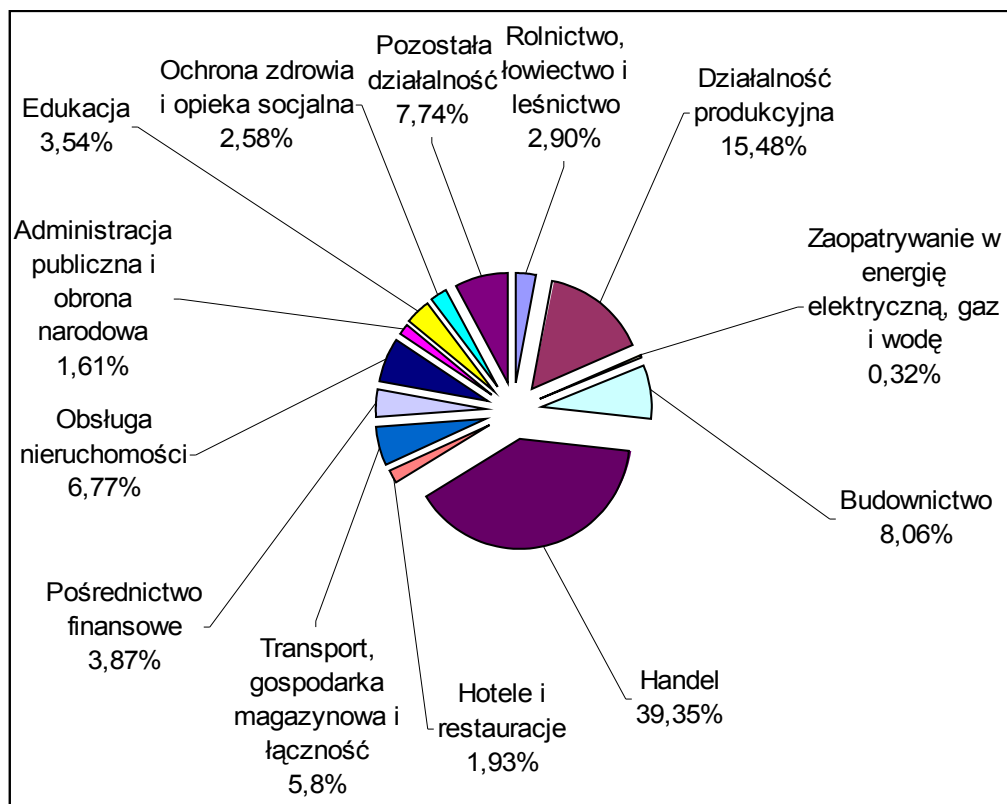
Biorąc pod uwagę branże, w których funkcjonują przedsiębiorstwa zlokalizowane na terenie Gminy Rogów, zauważyć można zdecydowaną przewagę sektora handlu i napraw (ok. 39%). Kolejnymi, najbardziej aktywnymi sektorami w gospodarce Gminy jest działalność produkcyjna (ok. 15%) oraz budownictwo (ok. 8%)

Tabela 11: Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane według sekcji PKD w 2006 roku w gminie

Sekcja	Nazwa sekcji	Ilość podmiotów razem
A	Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	9
B	Rybołówstwo i rybactwo	0
C	Górnictwo i kopalnictwo	0
D	Działalność produkcyjna	48
E	Zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	1
F	Budownictwo	25
G	Handel hurtowy i detaliczny; naprawy pojazdów mechanicznych, motocykli oraz artykułów przeznaczenia osobistego i użytku domowego	122
H	Hotele i restauracje	6
I	Transport, gospodarka magazynowa i łączność	18
J	Pośrednictwo finansowe	12
K	Obsługa nieruchomości, wynajem i działalność związana z prowadzeniem interesów	21
L	Administracja publiczna i obrona narodowa; gwarantowana prawnie opieka socjalna	5
M	Edukacja	11
N	Ochrona zdrowia i opieka socjalna	8
O	Pozostała działalność usługowa komunalna, socjalna i indywidualna	24
P	Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	0
Q	Organizacje i zespoły międzynarodowe	0
RAZEM		310

Źródło: GUS

Wykres 7: Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane według sekcji PKD w 2006 roku w gminie Rogów

Źródło: GUS

Analiza liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w latach 2002 – 2006 daje odpowiedź na pytanie jak rozwija się gospodarka i czy powstają nowe firmy.

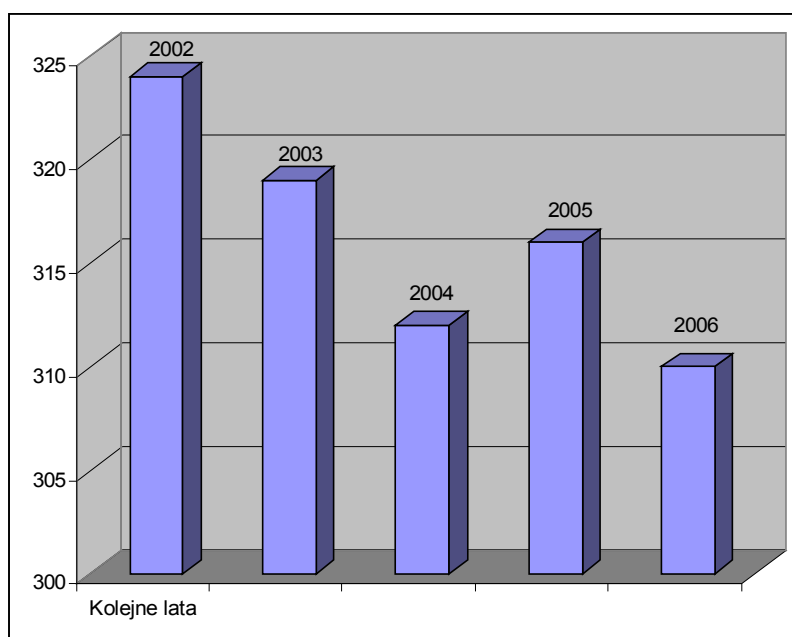
Tabela 12: Ilość podmiotów gospodarczych w gminie w poszczególnych latach

Rok	Ilość podmiotów gospodarczych
2002	324
2003	319
2004	312
2005	316
2006	310

Źródło: GUS

W latach 2002 - 2006 w gminie Rogów nastąpił spadek ilości podmiotów gospodarczych. Ich liczba zmniejszyła się o 14 podmiotów. Liczba podmiotów gospodarczych w gminie malała systematycznie (z wyjątkiem roku 2005). Jest to tendencja odwrotna do sytuacji obserwowanej w całym kraju. Liberalizacja gospodarki, wzrost dochodów ludności, dobra koniunktura na rynku w znacznej większości gmin wiejskich doprowadziły do rozwoju drobnej działalności gospodarczej.

Wykres 8: Podmioty gospodarcze w gminie Rogów

Źródło: GUS

Jednym z podstawowych wskaźników najlepiej ilustrujących stan lokalnej gospodarki jest poziom **aktywizacji gospodarczej** liczony jako ilość zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 10 tys. mieszkańców. Wyraża on skłonność danej populacji do podejmowania działalności gospodarczej, jak również zaufanie do sytuacji na rynku.

Tabela 13: Poziom aktywizacji gospodarczej w Gminach powiatu brzezińskiego

Gmina	2002	2003	2004	2005	2006
Brzeziny	711,79	719,35	696,03	699,79	661,18
Dmosin	649,91	675,3	624,6	652,95	698,36
Jeżów	614,72	620,07	617,18	621,94	606,55
Rogów	690,68	682,06	666,95	679,42	666,81

Na przestrzeni lat 2002-2006 poziom aktywizacji gospodarczej w gminie Rogów spadł o 24 punkty. Podobną sytuację obserwujemy w gminie Brzeziny i gminie Jeżów. W roku 2002 Gmina Rogów charakteryzowała się najwyższym poziomem wskaźnika aktywizacji gospodarczej na przestrzeni lat 2002 – 2006.

W powiecie brzezińskim najwyższy wskaźnik aktywizacji gospodarczej w 2006 roku posiadała Gmina Dmosin.

Porównując poziom wskaźnika Gminy Rogów na przestrzeni ostatnich lat do danych z innych części województwa łódzkiego należy stwierdzić, że jest on stosunkowo wysoki. Jako grupę porównawczą oczywiście należy przyjąć Gminy typowo wiejskie, o podobnym charakterze. W miastach wskaźniki te kształtują się bowiem na dużo wyższym poziomie.

Działania władz Gminy Rogów oraz innych instytucji powinny w kolejnych latach zwiększać wpływ na rozwój nowych przedsiębiorstw poprzez wykorzystanie lokalnych zasobów.

Widoczny wzrost gospodarczy jest dobrym prognostykiem na przyszłość, lecz jego stabilne fundamenty należy budować przemyślaną polityką Gminy po roku 2007, kiedy to Polska otrzyma kolejne fundusze unijne. Wzrost przedsiębiorczości, głównie tej drobnej, jest podstawą stabilnej gospodarki. W działaniach Gminy nie można zapominać o zasobach ludzkich, czyli o mobilnym czynniku wzrostu gospodarczego. Wiele aspektów rozwoju gospodarczego Gminy leży po stronie władz centralnych. Na te aspekty władze Gminy nie mają wpływu. Należy jednak podjąć szeroką współpracę z instytucjami centralnymi i wojewódzkimi w celu doskonalenia narzędzi wzrostu gospodarczego.

Bardzo ważnym elementem wpływającym na funkcjonowanie przedsiębiorstw oraz ich rozwój jest tzw. otoczenie biznesu. W jego skład wchodzi przede wszystkim:

- banki,
- instytucje finansowe,
- organizacje oraz ośrodki wspierające rozwój przedsiębiorczości.

W gminie Rogów należy pogłębić działania zmierzające do zachęcenia ludzi do prowadzenia działalności gospodarczej. Należy również wspierać innowacje w przedsiębiorstwach już istniejących.

Innowacyjność firm określana jest najogólniej jako zdolność i motywacja do poszukiwania i komercyjnego wykorzystywania jakichkolwiek wyników badań naukowych, nowych koncepcji, pomysłów i wynalazków, prowadzących do wzrostu poziomu nowoczesności i wzmocnienia pozycji konkurencyjnej firmy czy realizacji ambicji technicznych przedsiębiorcy. W tym kontekście innowacje - rozumiane jako proces uczenia się zarówno ze źródeł wewnętrznych, jak i zewnętrznych - są traktowane jako podstawowe źródło kumulowania (budowania) specyficznych, unikalnych i wyróżniających umiejętności firmy.

Zdolność innowacyjna firm jest wyznaczona przez ich wewnętrzną zdolność do tworzenia nowych produktów i technologii, metod organizacji, jak i przez ich zdolność do absorpcji i zastosowania wiedzy wytworzonej poza firmą. Samodzielne podejmowanie własnych prac badawczych, projektowania i wdrażania nowej produkcji wymaga posiadania właściwych kompetencji technicznych, menedżerskich oraz zdolności do uczenia się.

Konieczność korzystania z zewnętrznych usług na rzecz innowacji dotyczy niemal wszystkich przedsiębiorstw, które zamierzają rozwijać swoją zdolność innowacyjną. W najsilniejszym stopniu dotyczy to małych firm innowacyjnych. Są one zbyt małe, aby mieć wszystkie niezbędne kompetencje i zasoby normalnie dostępne w dużych przedsiębiorstwach.

Na rozwój innowacji składa się wysiłek ludzi oraz kapitał potrzebny do opracowania i wprowadzenia nowych produktów, procesów i organizacji na rynek. Innowacja staje się, więc sprawą przedsiębiorstw i organów władzy publicznej państwa, regionu, które obecnie grupują zasoby ludzkie i odpowiednie kapitały.

Z prowadzonych badań nad stanem innowacyjności i przedsiębiorczości firm województwa łódzkiego zwraca uwagę **niechęć przedsiębiorców do współpracy**. Obserwacje tworzenia się środowisk przedsiębiorczości i sieci wskazują, że proces ten znajduje się w fazie początkowej, a jego dalszy rozwój będzie skomplikowany i długotrwały. Powstały już niezbędne elementy do zorganizowania środowiska, lecz jest to w dalszym ciągu raczej prosty zbiór podmiotów niż system. Relacje między poszczególnymi podmiotami kształtują się powoli, a proces przełamywania wzajemnych nieufności jest długi i skomplikowany. Częstsze są postawy konkurencji, niż współpracy między podmiotami. Otoczenie, szczególnie wszelkiego rodzaju instytucje świadczące usługi pośrednictwa w dziedzinie innowacji (inkubatory, centra transferu technologii, ośrodki promocji i doradztwa), odgrywa w tym procesie rolę marginalną. Obserwuje się nieliczne tylko kontakty firm z tymi instytucjami, a ich znaczenie dla rozwoju firm i sieci jest znikome. Brak jest przepływu informacji, miejsc kontaktów czy wzorów współpracy. Jest to zadanie dla strategii innowacyjnej regionu.

Należy odnotować **także niedorozwój tak krajowego jak i regionalnego rynku kapitałowego dla potrzeb wdrażania nowych rozwiązań, zwłaszcza nowoczesnych technologii**. Brak jest źródeł finansowania otwartych na finansowanie innowacji i wdrażania nowych technologii przez małe przedsiębiorstwa takich jak np. fundusze załączkowe. Zauważalna jest bardzo wysoka awersja do podejmowania tego typu inwestycji przez dużo bardziej elastyczne w innych krajach fundusze venture capital. W konsekwencji małe i średnie przedsiębiorstwa w swej działalności innowacyjnej bazują głównie na własnych środkach finansowych i jedynie w niewielkim stopniu wykorzystują zewnętrzne źródła finansowania.

Wszystkie powyższe uwagi dotyczą także sytuacji przedsiębiorców prowadzących działalność na terenie Gminy Rogów.

c) Identyfikacja problemów

Analiza A - B – C

Atuty rozwojowe

- Duża powierzchnia użytków rolnych na terenie Gminy,
- Gospodarstwa rolne wszystkie indywidualne,
- Bardzo duża tradycja pracy w sektorze rolniczym,
- Znaczne kompetencje zasobów ludzkich w sektorze rolniczym,
- Dość wysoki poziom wskaźnika aktywizacji gospodarczej.

Barierzy rozwojowe

- Zbyt mały potencjał wykwalifikowanych kadr dla sektorów innych niż rolnictwo,
- Brak dużych gospodarstw rolnych,
- Brak specjalizacji i innowacyjności w rolnictwie.

To, co Ciekawe

- Jak rozwój sektora usług wpłynie na rozwój Gminy?
- Czy podniesienie jakości kształcenia ustawicznego wpłynie na wzrost postaw przedsiębiorczych wśród mieszkańców?

3. Sfera społeczna

a) Migracje

Czułym miernikiem zmian sytuacji społeczno-gospodarczej jest migracja. Ludzie osiedlają się na terenach, których perspektywy rozwojowe postrzegają z optymizmem, natomiast spontaniczna emigracja z danego terenu jest zawsze sygnałem zagrożenia zapaścią rozwojową. Dlatego też **migracja ludności to jeden z podstawowych wskaźników oddziaływania w projektach aplikujących o środki ERDF**. Projekty rozwojowe powinny hamować odpływ ludności i generować dodatnią migrację (imigrację).

Tabela 14: Saldo migracji w ruchu wewnętrznym w gminie Rogów

Rok	Wartość ogółem	J.m.
2002	-33	osoba
2003	14	osoba
2004	11	osoba

2005	-6	osoba
------	----	-------

Źródło: GUS

W roku 2002 wskaźnik salda migracji w gminie Rogów wyniósł aż -33 osoby. W latach 2003 -2004 sytuacja się znacznie poprawiła (wskaźnik migracji posiadał dość wysokie wartości dodatnie), ale już w kolejnym roku wskaźnik salda migracji gwałtownie spadł do -6.

Saldo migracji zagranicznych w Polsce jest w ostatnich latach ujemne. W 2003 roku na stałe osiedliło się w naszym kraju 7 tys. osób, a wyjechało prawie 21 tys. Od czasu integracji Polski z Unią Europejską i dzięki otwarciu rynków pracy dla Polaków, z naszego kraju wyjechało już prawdopodobnie około miliona osób. Niepokojącym zjawiskiem jest fakt, że sondaże wskazują na duże saldo migracji wśród dobrze wykształconej polskiej młodzieży.

b) Przyrost naturalny

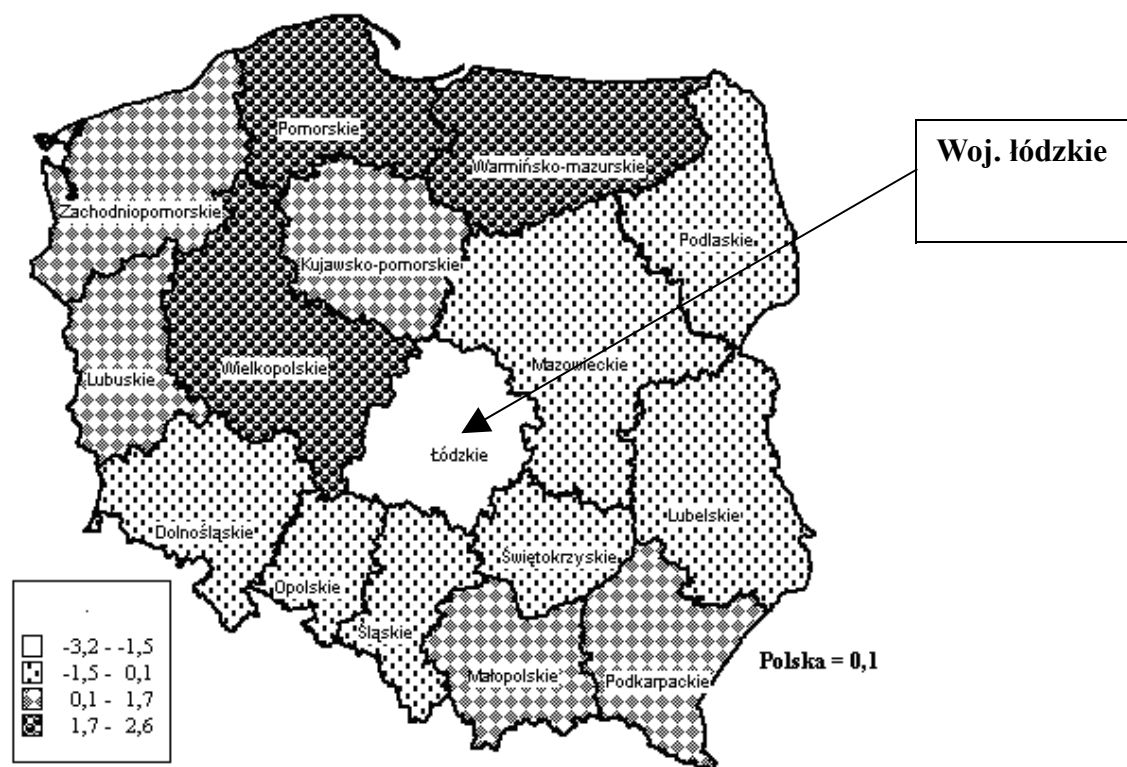
W gminie Rogów na przestrzeni lat 2002 – 2005 obserwujemy ujemny wskaźnik przyrostu naturalnego. Najniższą wartość (-28 osób) wskaźnik osiągnął w 2003 roku, a najwyższą (-10) w 2004 roku.

Tabela 15: Przyrost naturalny w latach 2000-2005 w gminie Rogów

Rok	Wartość	J.m.
2002	- 27	Osoba
2003	-28	Osoba
2004	-10	Osoba
2005	-21	Osoba

Źródło: GUS

Ujemny przyrost naturalny stanowi wyzwanie do podjęcia działań służących poprawie jakości życia mieszkańców, a tym samym zahamowania negatywnego zjawiska.

Mapa 6. Przyrost naturalny na 1000 ludności w okresie I - II kwartał 2005 roku w województwach

Na niski wskaźnik przyrostu naturalnego wpływ ma wysoki wskaźnik zgonów ale przede wszystkim malejąca liczba urodzeń. Spowodowane jest to przede wszystkim faktem, iż kobiety decydują się obecnie na macierzyństwo najczęściej dopiero pomiędzy 25 a 29 rokiem życia (na początku lat 90 - między 20 a 24). Im bardziej wykształcone, tym częściej odkładają macierzyństwo bliżej trzydziestego roku życia. Wzrasta też liczba kobiet, które w ogóle nie wychodzą za mąż. Najpopularniejszym modelem rodziny jest 2+2, choć coraz częściej pary decydują się na jedno dziecko. Inne małżeństwa nie decydują się na dziecko z powodu trudności finansowych. Bezrobocie, ubóstwo powodują, że młodzi ludzie nie decydują się na zawieranie małżeństw i dzieci.

c) Infrastruktura edukacyjna

Gimnazjum w Rogowie

W gminie Rogów działa 1 przedszkole posiadające 3 oddziały i zapewniające 60 miejsc dla dzieci.

Na terenie Gminy działają 3 szkoły podstawowe i jedno gimnazjum.

Na terenie Gminy nie funkcjonuje żadna szkoła średnia.

Tabela 16: Szkoły w gminie Rogów w 2006 roku - łącznie

Szkoły łącznie	Oddziały	Pomieszczenia szkolne	Uczniowie/ absolwenci	Komputery w szkołach	Pracownie komputerowe	Komputery podłączone do Internetu
Podstawowe	21	25	318/67	26	3	22
Gimnazjum	8	8	194/60	14	1	14

Źródło: GUS

Zarówno szkoły podstawowe jak i gimnazjum w gminie Rogów posiadają pracownie informatyczne i komputery podłączone do Internetu. W szkołach podstawowych na 1 komputer przypada ok. 12 uczniów, a w gimnazjum – ok. 13.

d) Infrastruktura kulturalna i sportowa

Na terenie Gminy funkcjonuje Gminna Biblioteka Publiczna w Rogowie (ul. Wojska Polskiego 26). W 2006 roku biblioteka posiadała 16 350 woluminów i obsłużyła 1042 czytelników. Biblioteka nie jest niestety przystosowana dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich.

W gminie działają dwa kluby sportowe:

- Fenix Wągry - założony w 2003 roku,
- Pogoń Rogów - założony w 1935 roku.

Gmina posiada dwa boiska o wymiarach 105 m x 64 m oraz 97 m x 64 m.

e) Pozostała infrastruktura

W Rogowie działa Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej który ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych. Ośrodek wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Pomoc społeczna polega w szczególności na:

1. Przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych świadczeń,
2. Pracy socjalnej,
3. Prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,
4. Analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
5. Realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych,
6. Rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

W Ośrodku Pomocy Społecznej można uzyskać wsparcie w postaci świadczeń pieniężnych takich jak: zasiłek stały, zasiłek okresowy, zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy.

f) Rynek pracy

Rynek pracy tworzony jest przez następujące elementy:

- zasoby kapitału ludzkiego i jego wykorzystanie,
- podział pracowników wg pracujących w poszczególnych sektorach gospodarki narodowej,
- wielkość i strukturę bezrobocia.

Rynek pracy pełni dwie zasadnicze funkcje w gospodarce. Dla ludzi występujących z podażą pracy stwarza on możliwość otrzymania dochodów, a dla firm zgłaszających popyt na pracę jest on źródłem tego podstawowego czynnika wytwórczego. Płace otrzymywane ze sprzedaży pracy stanowią źródło utrzymania dla ogromnej większości ludzi.

Do najczęstszych spotykanych barier społecznych wejścia na rynek pracy tak w gminie Rogów jak i w całym kraju jest:

- brak wyuczonego zawodu,
- niskie kwalifikacje,
- dezaktualizacja zawodu,
- niedopasowanie posiadanego wykształcenia i przygotowania zawodowego do potrzeb lokalnych pracodawców,
- brak gruntownego doświadczenia zawodowego wynikającego z częstej zmiany pracy i podejmowania prac jakichkolwiek dla ratowania własnej egzystencji,
- brak gotowości do reorientacji zawodowej.

Poziom zatrudnienia

Jednym z ważnych czynników wpływających na rynek pracy jest poziom zatrudnienia.

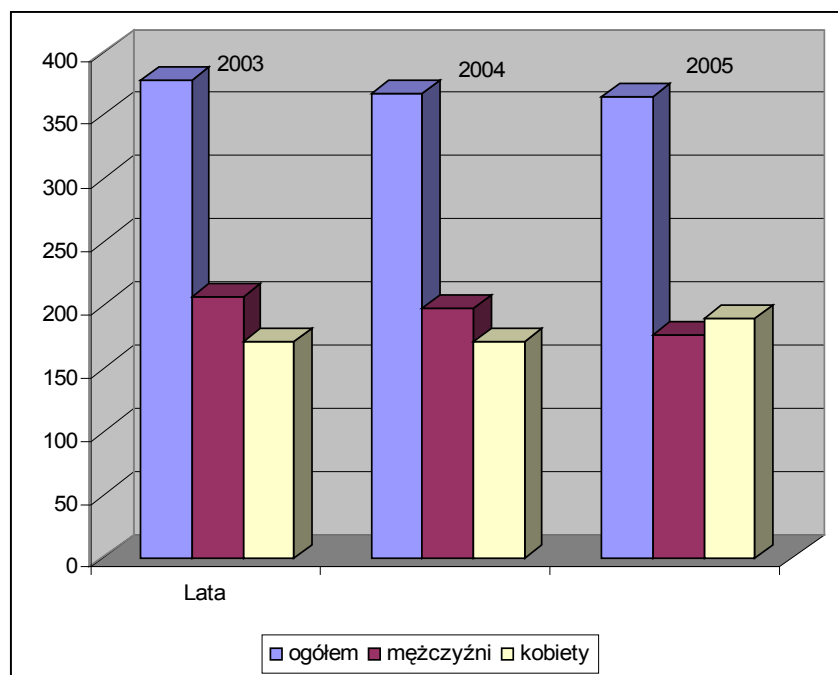
Tabela 17: Liczba osób pracujących w gminie Rogów

Liczba osób zatrudnionych	2003	2004	2005
ogółem	378	368	365
mężczyźni	207	197	176
kobiety	171	171	189

Źródło: GUS

Analizując poszczególne wskaźniki znajdujące się w powyższej tabeli możemy stwierdzić, że liczba osób pracujących, zamieszkałych w gminie Rogów uległa zmniejszeniu od 2003 roku o 13 osób. Należy zwrócić uwagę na wzrost zatrudnienia kobiet w latach 2003-2005 oraz systematyczny spadek zatrudnienia mężczyzn.

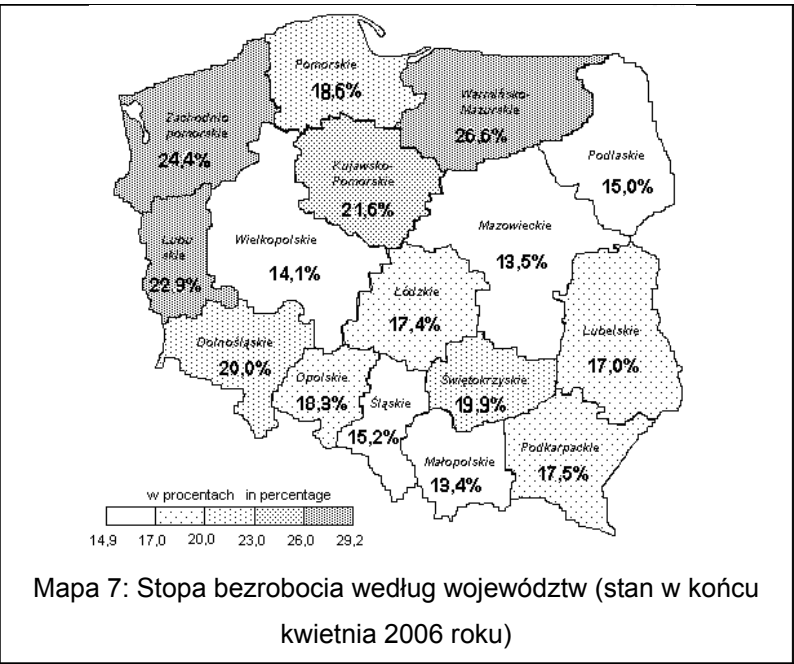
Wykres 9: Liczba osób pracujących w gminie Rogów

Źródło: GUS

Bezrobocie

Bezrobocie jest jednym z największych zagrożeń o charakterze ekonomicznym i społecznym, jakie towarzyszą okresom dekonunktury w gospodarce rynkowej. Wśród najbardziej groźnych skutków bezrobocia należy wymienić: destabilizację rynku pracy, zmniejszenie wpływów budżetowych, emigrację kadr, zmniejszenie atrakcyjności regionu i zniechęcenie inwestorów.

Mapa 7: Stopa bezrobocia według województw (stan w końcu kwietnia 2006 roku)

Bezrobocie jest niezmiernie uciążliwym problemem społecznym i gospodarczym w Polsce. Od wielu lat notuje się wysoką stopę bezrobocia. W województwie łódzkim w 2004 r. stopa bezrobocia przekraczała już 19,5%. W kwietniu 2006 roku sytuacja uległa niewielkiej poprawie – stopa bezrobocia wynosiła 17,4%. Bezrobocie to zjawisko które pociąga za sobą szereg problemów natury społecznej.

Mapa 8: Stopa bezrobocia według powiatów woj. łódzkiego

Powiat brzeziński jest jednym z powiatów województwa łódzkiego o stopie bezrobocia mieszczącej się w granicach 15-20%.

Tabela 18: Bezrobocie w gminie Rogów w poszczególnych latach

Bezrobotni	ogółem	mężczyźni	kobiety
2003	399	220	179
2004	357	190	167
2005	300	168	132

Źródło: GUS

W roku 2005 było 300 osób bezrobotnych na terenie Gminy – czyli ponad 10% osób w wieku produkcyjnym. Choć liczba osób bezrobotnych w gminie od 2003 roku zmniejszyła się o 99 osób to problem bezrobocia wciąż istnieje.

Udział kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych w roku 2005 wynosił w gminie Rogów 44%.

Walka z bezrobociem jest trudnym i długotrwałym przedsięwzięciem, które wymaga współdziałania wielu instytucji firm i organizacji. W tym miejscu należy zwrócić uwagę, iż poprzez pojęcie walki z bezrobociem rozumiemy tworzenie nowych miejsc pracy, profilaktykę w miejscach zagrożonych bezrobociem oraz zapobieganie patologiom społecznym, jakie towarzyszą zjawisku utraty pracy. Na czele wśród podmiotów niezbędnych do uruchomienia skutecznego programu zwalczania bezrobocia wysuwają się ośrodki władzy (centralnej, lokalnej i samorządowej) oraz organizacje pozarządowe. Wynika to zarówno z podziału kompetencji i rozdziału funduszy budżetowych (różnych budżetów) jak i perspektyw współpracy z instytucjami Unii Europejskiej.

Okres bezrobocia członka rodziny jest dla wielu gospodarstw domowych bardzo trudny. Pojawiające się problemy finansowe rodzą konieczność szukania doraźnych metod poprawy sytuacji ekonomicznej rodziny. Brak zatrudnienia negatywnie wpływa nie tylko na ekonomiczną kondycję rodzin, ale także na pozamaterialne kwestie życia rodzinnego. Przymusowe pozostawanie bez pracy oraz niemożność znalezienia ponownego zatrudnienia powoli i systematycznie pozbawiają człowieka poczucia własnej wartości. Stres i utrata stabilizacji powodują często niemożność podejmowania racjonalnych, a niekiedy jakichkolwiek decyzji. Pojawia się apatia i zniechęcenie.

Negatywnym skutkiem bezrobocia są także problemy dzieci osób bezrobotnych, na które również należy zwrócić szczególną uwagę. Odczuwanie przez dzieci własnej sytuacji jako gorszej często prowadzi do stopniowej izolacji środowiskowej, co jest dotkliwym ograniczeniem naturalnych potrzeb związanych z rozwojem intelektualnym i społecznym. Zawęża się krąg wspólnych zainteresowań rówieśniczych, dzieci przestają być zapraszane do wspólnej nauki i zabawy. Zdarza się także, że jednocześnie z odrzuceniem przez rówieśników, z powodu trudnej sytuacji materialnej rodziny, dzieci popadają w sytuacje konfliktowe w szkole z wychowawcami i nauczycielami. Taka sytuacja ma wpływ na postawy dzieci, na ich zachowanie oraz postawy i decyzje podejmowane w dorosłym życiu.

Wykształcenie

Z rynkiem pracy i bezrobociem ściśle związane jest wykształcenie ludności. Należy odnotować niski ogólny poziom wykształcenia społeczeństwa Gminy Rogów, opisany poniżej.

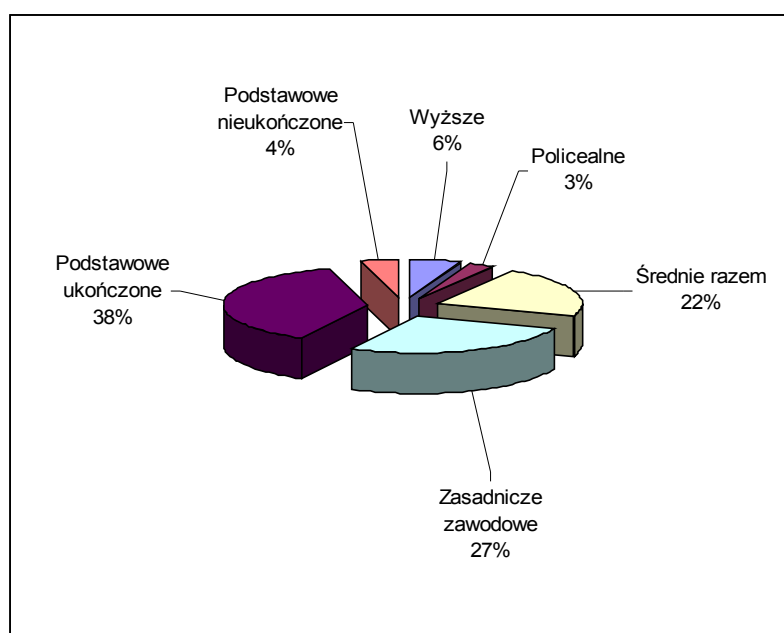
Tabela 19: Poziom wykształcenia w gminie Rogów w 2002 roku

Wykształcenie	Ogółem	Stan procentowy	Mężczyźni	Kobiety
Wyższe	235	6%	96	139
Policealne	109	3%	30	79
Średnie razem	872	22%	372	500
Zasadnicze zawodowe	1086	27%	685	401
Podstawowe ukończone	1543	38%	762	781
Podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego	168	4%	52	116

Źródło: GUS

Największa liczba osób (ok. 38% ludności Gminy) posiada wykształcenie podstawowe ukończone. Wykształcenie zasadnicze zawodowe posiada 27% mieszkańców Gminy Rogów, a wykształcenie wyższe 6 % (jest to wyższa nota niż w większości gmin). Ogólnie poziom wykształcenia w gminie jest niski. W gminie Rogów wykształcenie wyższe, policealne i średnie posiada zdecydowanie więcej kobiet niż mężczyzn. Jest to tendencja obserwowana w większości gmin w Polsce.

Wykres 10: Poziom wykształcenia w gminie Rogów w 2002 roku

Źródło: GUS

g) Poziom zamożności społeczeństwa

Poziom zamożności społeczeństwa w kraju i województwie łódzkim

Od 1996 roku w Polsce obserwuje się stały trend ubożenia pewnych części populacji, mimo ogólnego wzrostu poziomu dochodów i wydatków. Corocznie coraz większy odsetek ludności znajduje się poniżej granicy ubóstwa (opartej tak na miarach absolutnych jak i relatywnych). Wynika z tego, że coraz więcej rodzin nie jest w stanie zaspokoić swoich potrzeb oraz, że zwiększa się stopień zróżnicowania dochodowego w społeczeństwie. O niskim stopniu zamożności mieszkańców województwa łódzkiego świadczy wysoka stopa bezrobocia oraz wzrastająca liczba osób pobierających świadczenia pomocy społecznej.

Poziom zamożności społeczeństwa w powiecie brzezińskim i gminie Rogów

Z danych z 2005 roku wynika, że dochód podatkowy Gminy Rogów na 1 mieszkańca wynosił 393,41 zł.¹ Jest to najniższy dochód podatkowy w powiecie brzezińskim wśród gmin wiejskich.

Tabela 20: Wskaźniki dochodów podatkowych dla poszczególnych gmin powiatu brzezińskiego

Gmina	Wskaźnik G
BRZEZINY – obszar wiejski	465,02
DMOSIN	522,79
JEŻÓW	402,11
ROGÓW	393,41

Źródło: Ministerstwo Finansów

Rozwój działalności pozarolniczej, tworzenie wiejskich wielofunkcyjnych ośrodków usługowych, tworzenie szeregu wyspecjalizowanych grup producenckich, odtworzenie prawidłowo działającej spółdzielczości wiejskiej, czy też utworzenie grupy marketingowo-logistycznej działającej na rzecz i korzyść producentów, to szanse na jeszcze większe zwiększenie dochodów mieszkańców Gminy.

h) Identyfikacja problemów

¹ Źródło: wskaźniki dochodów podatkowych w przeliczeniu na jednego mieszkańca dla poszczególnych gmin (wskaźniki G), Źródło: Ministerstwo Finansów

Analiza A - B – C

Atuty rozwojowe

- Spadek liczby osób bezrobotnych,
- Kluby sportowe,
- Szkoły wyposażone w komputery,

Bariery rozwojowe

- Niski poziom wykształcenia mieszkańców,
- Brak szkoły średniej,
- Ujemny przyrost naturalny,
- Niski dochód podatkowy.

To, co Ciekawe

- Czy zmiany zachodzące w gospodarce narodowej zahamują negatywne zjawisko bezrobocia?

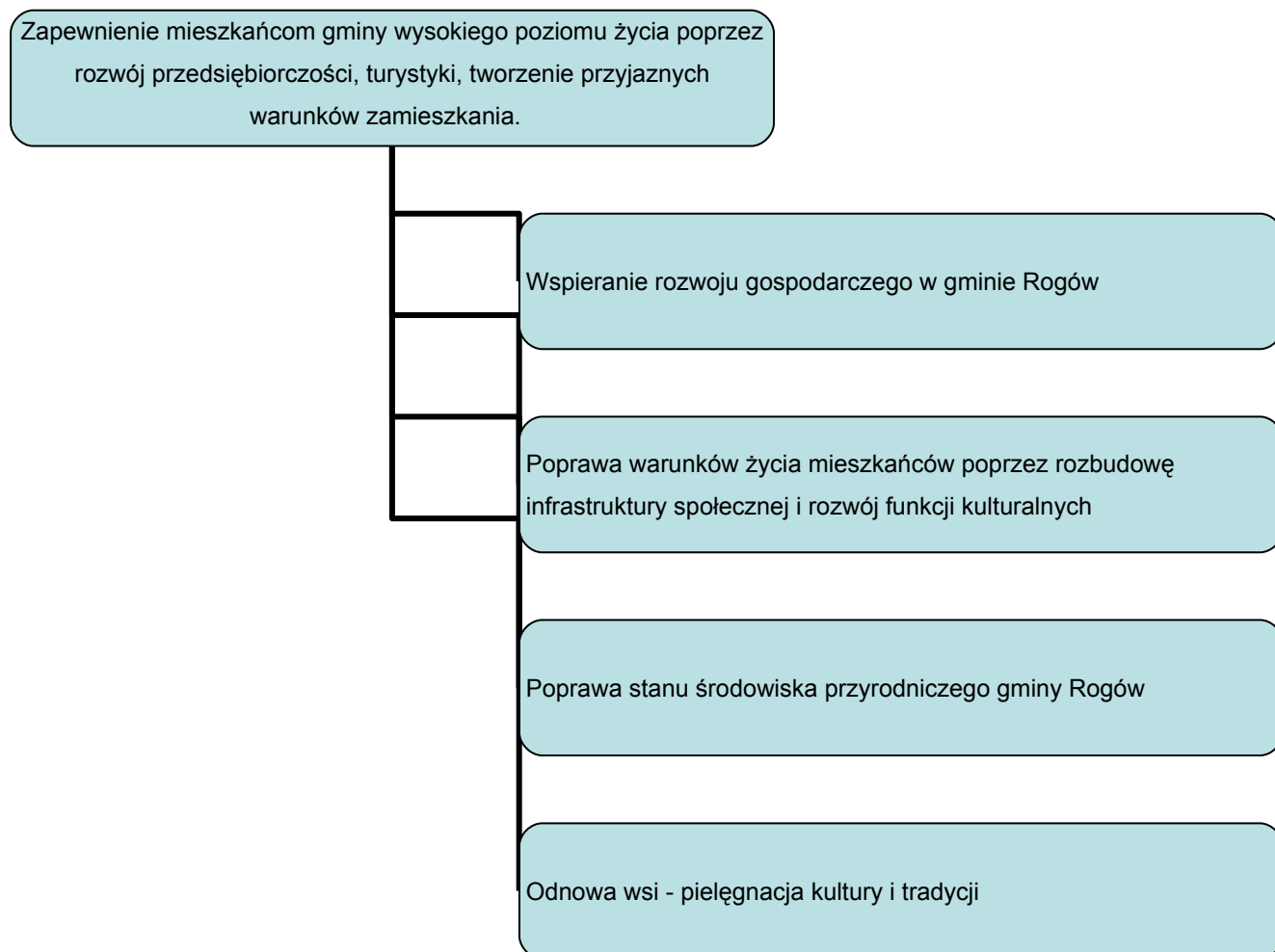
III. Zadania polegające na poprawie sytuacji na danym obszarze

1. Główne cele rozwoju Gminy Rogów

Cel to stan rzeczy jaki zamierzamy osiągnąć, to de facto zamierzony rezultat działania władz Gminy.

	Głównym celem rozwoju Gminy Rogów jest: <u>Zapewnienie mieszkańcom Gminy wysokiego poziomu życia poprzez rozwój przedsiębiorczości, turystyki, tworzenie przyjaznych warunków zamieszkania.</u>
--	---

Cel główny przekłada się na cele strategiczne, a te na cele cząstkowe

Cel strategiczny I – Wspieranie rozwoju gospodarczego w gminie poprzez:

- bezpośrednie inwestycje w infrastrukturę techniczną,
- budowę innowacyjnej oferty turystycznej,
- kształtowanie w społeczności Gminy postaw przedsiębiorczych,
- tworzenie dogodnych warunków i wsparcie dla nowo powstających przedsiębiorstw,

- e. kształcenie ustawiczne osób bezrobotnych, chcących podjąć pracę w nowym zawodzie lub podjąć samodzielną działalność gospodarczą,
- f. rozwój infrastruktury telefonicznej i informatycznej.

Po 2007 roku, polityka Gminy powinna w większym niż dotychczas zakresie wspierać działania ukierunkowane na dywersyfikację działalności ekonomicznej ludności wiejskiej. Rozwój pozarolniczej działalności na wsi może przyspieszyć przemiany strukturalne.

W gminie Rogów szczególnie ważne wydaje się ciągle wzbogacanie i udoskonalanie oferty turystycznej. Niezbędny jest przemyślany marketing terytorialny Gminy. Ważna jest również współpraca samorządu z innymi Gminami w regionie w celu budowy zintegrowanej ofert turystycznej. W oparciu o turystykę tworzyć można solidne podstawy dla rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw.

Decydującą rolę w tworzeniu nowych, stałych miejsc pracy na obszarze regionu Gminy Rogów będą nadal odgrywać małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP). Są one bowiem czynnikiem stabilności społecznej i rozwoju gospodarczego. Podstawowym czynnikiem wzrostu konkurencyjności gospodarki w gminie jest poprawa kondycji mikro- oraz małych i średnich przedsiębiorstw, głównie pod kątem innowacyjności. Gmina musi wspierać ich rozwój głównie poprzez zapewnienie podstawowej infrastruktury, głównie dróg i kanalizacji.

Poprawę konkurencyjności rolnictwa można osiągnąć poprzez modernizację gospodarstw, ukierunkowanie produkcji na rynek, aktywowanie inwestycji prorozwojowych oraz rozwój wszelkich form kooperacji między producentami. Efektem wzrostu konkurencyjności będzie zwiększenie dochodowości.

W ramach celu operacyjnego realizowane będzie wsparcie na rzecz mieszkańców obszarów wiejskich ukierunkowane na rozwój przedsiębiorczości, podnoszenie zdolności do zatrudnienia, zwiększenie mobilności zawodowej i przestrzennej, wyrównywanie szans w dostępie do edukacji i rynku pracy, podniesienie poziomu wykształcenia mieszkańców obszarów wiejskich, a zwłaszcza pozarolniczych umiejętności zawodowych oraz zwiększenie dostępu do podstawowych usług publicznych i społecznych.

Stymulowanie podnoszenia i aktualizacji umiejętności zawodowych przez pracowników, zwłaszcza osób starszych i o niskich kwalifikacjach, jest kluczowe dla utrzymania atrakcyjności pracowników dla pracodawcy i utrzymanie ich aktywności na regionalnym rynku pracy.

Cel strategiczny II. Poprawa warunków życia mieszkańców poprzez rozbudowę infrastruktury społecznej i rozwój funkcji kulturalnych, a w szczególności poprzez:

- a. rozwój funkcji edukacyjno – oświatowych i sportowych w gminie,
- b. ochronę zdrowia i bezpieczeństwa mieszkańców, w tym bezpieczeństwa socjalnego,
- c. zapewnienie mieszkańcom dostępu do nowoczesnych form przekazu informacji w szczególności do Internetu,
- d. wsparcie bazy opieki zdrowotnej.

Dostęp do edukacji i umożliwienie korzystania z usług edukacyjnych są podstawowymi czynnikami określającymi przebieg ścieżki edukacyjnej, a w rezultacie sytuację jednostek na rynku pracy. W ramach celu operacyjnego realizowane będą działania obejmujące wsparcie kierowane do osób i placówek realizujących proces kształcenia, mające na celu stworzenie dobrych warunków nauczania oraz równych szans w dostępie do edukacji, rozszerzenie oferty dydaktycznej o elementy rozwojowe wykraczające poza standardowe programy nauczania, a także upowszechnienie kształcenia ustawicznego osób dorosłych w szczególności osób odchodzących od rolnictwa.

Ważnym elementem tego celu operacyjnego jest zapewnienie mieszkańcom bezpieczeństwa. Niezbędna jest ciągła współpraca pomiędzy policją, strażą pożarną a władzami Gminy oraz działalność prewencyjna.

Pamiętaj należy o wykorzystaniu Europejskiego Funduszu Społecznego w celu poprawienia bazy edukacyjnej w gminie oraz szkolenia kadr.

W ramach celu strategicznego wspierane muszą być również inwestycje w infrastrukturę sportową. Infrastruktura ta posłużyć może w budowaniu zintegrowanej oferty turystycznej Gminy.

Cel strategiczny III – Poprawa stanu środowiska przyrodniczego poprzez:

- a. poprawę stanu otaczającego środowiska naturalnego,
- b. zachowanie unikalnych walorów środowiska naturalnego,
- c. dbanie o ład przestrzenny i jego funkcjonalność dla wszystkich mieszkańców Gminy.

Ochrona środowiska, w tym w szczególności wód i gleb ma kluczowe znaczenie dla zachowania możliwości prowadzenia produkcji rolniczej oraz dla poprawy jakości życia na obszarze Gminy Rogów. Ekstensywne metody produkcji stosowane przez większość gospodarstw indywidualnych warunkują zachowanie wielu gatunków roślin i zwierząt oraz specyficznych siedlisk, które stały się rzadkie lub przestały istnieć w krajach o intensywnym rolnictwie.

Dobry stan rolniczej przestrzeni produkcyjnej stanowi istotny zasób gospodarczy i może być źródłem przewagi konkurencyjnej na rynku wewnętrznym UE.

W ramach celu operacyjnego wspierane będą przede wszystkim przedsięwzięcia infrastrukturalne w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami komunalnymi, ochrony przyrody oraz nadzwyczajnych zagrożeń środowiska.

Cel strategiczny IV – Odnowa wsi - pielęgnacja kultury i tradycji:

- a. podjęcie działań na rzecz podniesienia świadomości kulturalnej mieszkańców,
- b. wykorzystanie dziedzictwa kulturowego Gminy i powiatu
- c. podniesienie jakości życia i pracy na wsi.

Zrównoważony rozwój obszarów wiejskich nie jest możliwy bez bezpośredniego i szerokiego udziału społeczności lokalnych. Warunek ten spełniają upowszechniające się w kraju programy odnowy wsi animowane i wspierane ze szczebla regionalnego. Zakładają one szerokie zaangażowanie społeczności lokalnej, płynące z przejmowania przez nią odpowiedzialności za przyszłość wsi, wykorzystanie miejscowych zasobów, ukierunkowanie lokalnych inicjatyw poprzez sformułowany oddolnie plan rozwoju (odnowy) wsi i ich realizację w partnerstwie sołectwa i Gminy i umiejętności generowania środków. Efektem jest rozwój życia społecznego i kulturalnego wsi w oparciu o powiększaną i waloryzowaną infrastrukturę społeczną, wzrost poczucia tożsamości i pielęgnowanie dziedzictwa kulturowego, poprawa i nowe kształtowanie warunków życia również w sferze infrastruktury technicznej.

Realizacja celu doprowadzić ma do pielęgnacji kultury, poczucia tożsamości z tą kulturą oraz wykorzystanie jej w celu promowania Gminy. Odnowa wsi wiązać się będzie również z rozwojem małych firm i gospodarstw agroturystycznych.

2. Analiza SWOT dla Gminy Rogów

Niezbędne w tym momencie jest uwzględnienie wewnętrznych czynników mających wpływ na rozwój Gminy, jej mocnych stron, potencjału rozwojowego oraz zidentyfikowanie ewentualnych zagrożeń. Poniżej została przedstawiona analiza SWOT.

Analiza uwarunkowań wewnętrznych (mocne i słabe strony) stanowi pierwszą część analizy SWOT. Jej celem jest zidentyfikowanie atutów i słabości Gminy Rogów w aspekcie życia społecznego. Uwarunkowania wewnętrzne stanowią te czynniki, na które Gmina ma wpływ, a zatem analiza taka jest szczególnie cenna, ponieważ na jej podstawie można ustalić właściwe kierunki działania. Druga część analizy SWOT polega na zidentyfikowaniu tendencji występujących w otoczeniu, które mogą sprzyjać rozwiązywaniu kryzysu w rodzinie (szanse) bądź spowolnić te procesy (zagrożenia). Na uwarunkowania te Gmina nie ma możliwości wpływu.

POŁOŻENIE, ŚRODOWISKO NATURALNE

Mocne strony	Słabe strony
<u>POŁOŻENIE</u> <ul style="list-style-type: none"> • Bliskość Łodzi, <u>ŚRODOWISKO NATURALNE</u> <ul style="list-style-type: none"> • Rzeka, • Niski poziom zanieczyszczenia środowiska, • Dużo lasów, • Rezerваты leśne, • Zespół przyrodniczo- krajobrazowy, 	<u>POŁOŻENIE</u> <ul style="list-style-type: none"> • Rozproszenie wsi na terenie Gminy, <u>ŚRODOWISKO NATURALNE</u> <ul style="list-style-type: none"> • Niedostateczne wykorzystanie bogactwa zasobów krajobrazowych Gminy i walorów przyrodniczych, • Brak oczyszczalni ścieków,
Szanse	Zagrożenia
<u>POŁOŻENIE</u> <ul style="list-style-type: none"> • Rozwój woj. łódzkiego, <u>ŚRODOWISKO NATURALNE</u> <ul style="list-style-type: none"> • Wykorzystanie walorów naturalnych: lasów, wód, 	<u>POŁOŻENIE</u> <ul style="list-style-type: none"> • Bliskość Łodzi może spowodować odpływ ludzi z terenu Gminy, <u>ŚRODOWISKO NATURALNE</u> <ul style="list-style-type: none"> • Zagrożenie zanieczyszczeniami spowodowanymi przez brak kanalizacji w gminie,

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA, GOSPODARKA KOMUNALNA

Mocne strony	Słabe strony
<u>INFRASTRUKTURA TECHNICZNA</u> <ul style="list-style-type: none"> • Niskie, konkurencyjne ceny nieruchomości budowlanych, inwestycyjnych, działek rekreacyjno – wypoczynkowych, • Droga krajowa przebiegająca przez gminę, • Połączenia kolejowe –stacja, • Drogi gminne w znacznej części o utwardzonej nawierzchni, <u>GOSPODARKA KOMUNALNA</u> <ul style="list-style-type: none"> • Dość sprawna sieć wodociągowa, 	<u>INFRASTRUKTURA TECHNICZNA</u> <ul style="list-style-type: none"> • Zły stan techniczny dróg, <u>GOSPODARKA KOMUNALNA</u> <ul style="list-style-type: none"> • Nie rozwinięta sieć kanalizacji,
Szanse	Zagrożenia
<u>INFRASTRUKTURA TECHNICZNA</u> <ul style="list-style-type: none"> • Znaczny potencjał terenów niezagospodarowanych, • Wzrost dochodów budżetu Gminy, <u>GOSPODARKA KOMUNALNA</u>	<u>INFRASTRUKTURA TECHNICZNA</u> <ul style="list-style-type: none"> • Obecny stan techniczny dróg negatywnie wpływa na komfort jazdy, kolizyjność, niszczenie pojazdów, <u>GOSPODARKA KOMUNALNA</u>

<ul style="list-style-type: none"> • Rozbudowa sieci kanalizacyjnej, 	<ul style="list-style-type: none"> • Braki w gospodarce komunalnej powodują niższe ceny terenów pod zabudowę,
---	--

GOSPODARKA, ROLNICTWO

Mocne strony	Słabe strony
<u>ROLNICTWO</u> <ul style="list-style-type: none"> • Istnienie rezerwowej siły roboczej, • Dużo użytków rolnych, • Prawie wszystkie gospodarstwa są prywatne, <u>GOSPODARKA</u> <ul style="list-style-type: none"> • Duża skłonność mieszkańców Gminy do podejmowania działalności gospodarczej, 	<u>ROLNICTWO</u> <ul style="list-style-type: none"> • Gospodarstwa rolne o małych rozmiarach, • Brak specjalizacji w produkcji rolniczej, • Brak nowych technologii w rolnictwie, • Niska opłacalność produkcji, <u>GOSPODARKA</u> <ul style="list-style-type: none"> • Brak wykwalifikowanej siły roboczej, • Spadek liczby podmiotów gospodarczych, • Mała ilość inwestorów, • Mało firm innowacyjnych, • Niski dochód podatkowy,
Szanse	Zagrożenia
<u>ROLNICTWO</u> <ul style="list-style-type: none"> • Rozwój specjalizacji w rolnictwie, • Wprowadzenie nowych technologii w rolnictwie, • Bezzwrotna pomoc dla rolników ze środków UE, • Zwiększanie areалу gospodarstw, <u>GOSPODARKA</u> <ul style="list-style-type: none"> • Wzrost skłonności mieszkańców do podejmowania działalności gospodarczej, • Duża wiedza mieszkańców Gminy o możliwości pomocy z UE, • Rozwój doradztwa, • Wzrost dochodów budżetu Gminy, • Stworzenie preferencji dla nowo powstałych przedsiębiorstw. 	<u>ROLNICTWO</u> <ul style="list-style-type: none"> • Niewykorzystanie możliwości jakie daje członkostwo w UE –niedostateczna wiedza rolników w tej dziedzinie, • Silne tradycje rolnicze, <u>GOSPODARKA</u> <ul style="list-style-type: none"> • Zmniejszenie się chęci mieszkańców do podejmowania działalności gospodarczej, • Brak promocji przedsiębiorczości, • Duża konkurencja wśród gmin o pozyskanie funduszy europejskich, • Słaby rozwój gospodarczy Gminy, • Niestabilny system prawny, • Brak efektywnego systemu pożyczkowo – kredytowego.

KULTURA, SPORT, TURYSTYKA

Mocne strony	Słabe strony
<u>KULTURA, SPORT I TURYSTYKA</u> <ul style="list-style-type: none">• Działalność Biblioteki Gminnej,• Dobre warunki przyrodnicze do uprawiania sportu i rekreacji,• Działalność Klubów Sportowych,• Boiska do piłki nożnej,• Ciekawe zabytki,• Punkt informacji turystycznej,• Ścieżki rowerowe,	<u>KULTURA, SPORT I TURYSTYKA</u> <ul style="list-style-type: none">• Brak gospodarstw agroturystycznych,
Szanse	Zagrożenia
<u>KULTURA, SPORT I TURYSTYKA</u> <ul style="list-style-type: none">• Pozyskanie funduszy unijnych,• Rozwój infrastruktury sportowej, turystycznej,• Współpraca z innymi Gminami,• Wzrost turystów zagranicznych i krajowych,	<u>KULTURA, SPORT I TURYSTYKA</u> <ul style="list-style-type: none">• Brak szerokich działań na rzecz promocji Gminy i regionu,• Brak inwestorów chętnych do rozbudowy infrastruktury turystycznej, sportowej,

WARUNKI SOCJALNO-BYTOWE, POTENCJAŁ LUDZKI

Mocne strony	Słabe strony
<u>WARUNKI SOCJALNO –BYTOWE</u> <ul style="list-style-type: none">• Szkoły zaopatrzone w komputery podłączone do Internetu,• Działalność Ośrodka Pomocy Społecznej,• Zaangażowanie pracowników OPS,• Znajomość problemów społecznych przez pracowników OPS,• Spadek liczby osób bezrobotnych, <u>POTENCJAŁ LUDZKI</u> <ul style="list-style-type: none">• Wzrost ludności w wieku produkcyjnym,• Rosnąca w świadomości społeczeństwa potrzeba aktywnego stylu życia,• Rosnące ambicje młodych ludzi do podwyższania kwalifikacji zawodowych,• Funkcjonowanie trwałego systemu norm moralnych i prawnych,	<u>WARUNKI SOCJALNO –BYTOWE</u> <ul style="list-style-type: none">• Brak miejsc pracy dla ludzi młodych i wykształconych,• Bezrobocie, które jest częstą przyczyną utrwalania się ubóstwa,• Pogarszające się warunki życia ludności wiejskiej,• Brak szkoły średniej w gminie,• Niewystarczające dostosowanie profili nauczania do zmieniających się wymagań rynku pracy,• Pogłębiające się różnice dochodów w poszczególnych grupach społecznych, <u>POTENCJAŁ LUDZKI</u> <ul style="list-style-type: none">• Ujemny przyrost naturalny,• Migracja ludności,• Ogólny spadek ludności,

<ul style="list-style-type: none"> • Utrudniony dostęp do narkotyków, • Niski poziom przestępczości, 	<ul style="list-style-type: none"> • Niski poziom wykształcenia mieszkańców,
Szanse	Zagrożenia
<u>WARUNKI SOCJALNO –BYTOWE</u>	<u>WARUNKI SOCJALNO –BYTOWE</u>
<ul style="list-style-type: none"> • Korzystanie z Europejskiego Funduszu Społecznego, • Wzrost środków finansowych na pomoc społeczną, • Wzrost instrumentów finansowych wspierających tworzenie miejsc pracy na obszarach wiejskich, • Zwiększenie dostępu do Internetu, • Rozwój gospodarczy całego kraju, 	<ul style="list-style-type: none"> • Nie wywiązywanie się państwa z własnych zobowiązań, • Utrzymująca się rozbieżność pomiędzy kwalifikacjami a potrzebami rynku pracy,
<u>POTENCJAŁ LUDZKI</u>	<u>POTENCJAŁ LUDZKI</u>
<ul style="list-style-type: none"> • Wzrost poziomu wykształcenia społeczeństwa w kraju, • Współpraca ponadlokalna na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom i przestępczości, • Poszerzenie procesów dydaktycznych o technologie informatyczne, • Rozwój zainteresowań młodego pokolenia, • Chęć zdobywania wykształcenia przez młodzież która rozumie zachodzące przemiany, • Niż demograficzny w Europie Zachodniej, 	<ul style="list-style-type: none"> • Postępująca degradacja wartości rodziny, • Postępująca apatia i zniechęcenie oraz upowszechnienie się postawy roszczeniowej,

IV. Realizacja zadań i projektów

Nazwa projektu	Przebudowa sieci dróg w miejscowości Rogów
----------------	--

Koszt całkowity	1 134 000	Środki UE	778 600
		Środki własne	355 400
		Środki inne	
OCZEKIWANE REZULTATY	Produktu		
	Rezultatu		
	Oddziaływania		
Opis projektu			

Harmonogram realizacji

2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015		
		55250	55250	334050	334050			ŚRODKI UE	
109000	109000	9750	9750	58950	58950			Środki Własne	
10900	109000	65000	65000	393000	393000			SUMA	

Nazwa projektu	Budowa drogi w Romanówku		
Koszt całkowity	1 000 000	Środki UE	850 000
		Środki własne	150 000
		Środki inne	
OCZEKIWANE REZULTATY	Produktu		
	Rezultatu		
	Oddziaływania		
Opis projektu			

Harmonogram realizacji

2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015		
	425000	425000						ŚRODKI UE	
	75 000	75 000						Środki Własne	
	500000	500000						SUMA	

Nazwa projektu	Zagospodarowanie przestrzeni publicznej centrum Rogowa								
Koszt całkowity	500 000	Środki UE		375 000					
		Środki własne		125 000					
		Środki inne							

OCZEKIWANE REZULTATY	Produktu	
	Rezultatu	
	Oddziaływania	
Opis projektu		

Harmonogram realizacji

2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015		
120000	255000							ŚRODKI UE	
40 000	85 000							Środki Własne	
160000	340000							SUMA	

Nazwa projektu	Przebudowa drogi Jesień - Józefów		
Koszt całkowity	1500 000	Środki UE	850 000
		Środki własne	650 000
		Środki inne	
OCZEKIWANE REZULTATY	Produktu		
	Rezultatu		
	Oddziaływania		
Opis projektu			

Harmonogram realizacji

2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015		
	425000	425000						ŚRODKI UE	
500000	75 000	75 000						Środki Własne	
500000	500000	500000						SUMA	

Nazwa projektu	Budowa drogi we wsi Jasień za rzeką w kierunku Mroga Dolna - Kołacin								
Koszt całkowity	1000 000		Środki UE		850 000				
			Środki własne		150 000				
			Środki inne						

OCZEKIWANE REZULTATY	Produktu	
	Rezultatu	
	Oddziaływania	
Opis projektu		

Harmonogram realizacji

2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015		
				425000	425000				ŚRODKI UE
				75 000	75 000				Środki Własne
				500000	500000				SUMA

Nazwa projektu	Przebudowa drogi w Rogowie Parceli		
Koszt całkowity	500 000	Środki UE	425 000
		Środki własne	75 000
		Środki inne	
OCZEKIWANE REZULTATY	Produktu		
	Rezultatu		
	Oddziaływania		
Opis projektu			

Harmonogram realizacji

2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015		
		212500	212500						ŚRODKI UE
		37 500	37 500						Środki Własne
		250000	250000						SUMA

Nazwa projektu	Szlak pieszo – jezdny Kobylin – Zacywilki- Kołacin wraz z położeniem nawierzchni asfaltowej na drodze gminnej Zacywilki - Kołacinek
----------------	---

Koszt całkowity	1 100 000	Środki UE	935 000
		Środki własne	165 000
		Środki inne	
OCZEKIWANE REZULTATY	Produktu		
	Rezultatu		
	Oddziaływania		
Opis projektu			

Harmonogram realizacji

2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015		
			280500	280500	374000			ŚRODKI UE	
			49 500	49 500	66 000			Środki Własne	
			330000	330000	440000			SUMA	

Nazwa projektu	Opracowanie projektu zieleni „Zielona Wieś” w gminie Rogów		
Koszt całkowity	100 000	Środki UE	85 000
		Środki własne	15 000
		Środki inne	
OCZEKIWANE REZULTATY	Produktu		
	Rezultatu		
	Oddziaływania		
Opis projektu			

Harmonogram realizacji

2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015		
				85 000				ŚRODKI UE	
				15 000				Środki Własne	
				100000				SUMA	

Nazwa projektu	Kanalizacja i oczyszczalnia w gminie
----------------	--------------------------------------

Koszt całkowity	3000 000	Środki UE	2550 000
		Środki własne	450 000
		Środki inne	
OCZEKIWANE REZULTATY	Produktu		
	Rezultatu		
	Oddziaływania		
Opis projektu			

Harmonogram realizacji

2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015		
	850000	425000	425000	425000	425000			ŚRODKI UE	
	150000	75 000	75 000	75 000	75 000			Środki Własne	
	1000000	500000	500000	500000	500000			SUMA	

Nazwa projektu	Budowa sieci wodociągowej w gminie Rogów		
Koszt całkowity	2 975 000	Środki UE	2 528 750
		Środki własne	446 250
		Środki inne	
OCZEKIWANE REZULTATY	Produktu		
	Rezultatu		
	Oddziaływania		
Opis projektu			

Harmonogram realizacji

2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015		
960500	850000	276250	165750	138125	138125			ŚRODKI UE	
169500	150000	48 750	29 250	24 375	24 375			Środki Własne	
1130000	1000000	325000	195000	162500	162500			SUMA	

Nazwa projektu	Remont płyty oraz budowa trybun, szatni i ogrodzenia na terenie boiska w
----------------	--

	Rogowie		
Koszt całkowity	1000 000	Środki UE	850 000
		Środki własne	150 000
		Środki inne	
OCZEKIWANE REZULTATY	Produktu		
	Rezultatu		
	Oddziaływania		
Opis projektu			

Harmonogram realizacji

2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015		
850000								ŚRODKI UE	
150000								Środki Własne	
1000000								SUMA	

Nazwa projektu	Zagospodarowanie przestrzeni rekreacyjno-sportowej we wsi Nowe Wągry		
Koszt całkowity	500 000	Środki UE	425 000
		Środki własne	75 000
		Środki inne	
OCZEKIWANE REZULTATY	Produktu		
	Rezultatu		
	Oddziaływania		
Opis projektu			

Harmonogram realizacji

2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015		
				425000				ŚRODKI UE	
				75 000				Środki Własne	
				500000				SUMA	

Nazwa projektu	Modernizacja boiska sportowego we wsi Stefanów		
Koszt całkowity	10 000	Środki UE	
		Środki własne	10 000
		Środki inne	
OCZEKIWANE REZULTATY	Produktu		
	Rezultatu		
	Oddziaływania		
Opis projektu			

Harmonogram realizacji

2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015		
								ŚRODKI UE	
					10 000			Środki Własne	
								SUMA	

Nazwa projektu	Budowa Gminnej Biblioteki Publicznej w Rogowie		
Koszt całkowity	1200 000	Środki UE	900 000
		Środki własne	300 000
		Środki inne	
OCZEKIWANE REZULTATY	Produktu		
	Rezultatu		
	Oddziaływania		
Opis projektu			

Harmonogram realizacji

2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015		
450000	450000							ŚRODKI UE	
150000	150000							Środki Własne	
600000	600000							SUMA	

Nazwa projektu	Budowa ciągu turystycznego –krajobrazowego dla turystyki rowerowej i pieszej w miejscowości: Rozworyn – Olsza oraz Mroga Górna - Józefów		
Koszt całkowity	2 500 000	Środki UE	2 125 000
		Środki własne	375 000
		Środki inne	
OCZEKIWANE REZULTATY	Produktu		
	Rezultatu		
	Oddziaływania		
Opis projektu			

Harmonogram realizacji

2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015		
			1062500	1062500				ŚRODKI UE	
			187500	187500				Środki Własne	
			1250000	1250000				SUMA	

Nazwa projektu	Opracowanie informacyjno-turystyczne Gminy Rogów		
Koszt całkowity	100 000	Środki UE	85 000
		Środki własne	15 000
		Środki inne	
OCZEKIWANE REZULTATY	Produktu		
	Rezultatu		
	Oddziaływania		
Opis projektu			

Harmonogram realizacji

2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015		
			85 000					ŚRODKI UE	
			15 000					Środki Własne	
			100000					SUMA	

V. Powiązanie projektów z innymi działaniami realizowanymi na terenie Gminy oraz województwa

Niniejszy Plan Rozwoju Lokalnego to dokument programowy, który w swoich ustaleniach jest komplementarny do dokumentów planistycznych, będących podstawą polityki regionalnej zarówno na poziomie wojewódzkim, krajowym, europejskim. Zgodność Planu Rozwoju Lokalnego ze strategicznymi dokumentami planistycznymi wyższego rzędu jest bowiem warunkiem koniecznym jego skutecznej realizacji. Poniżej wykazano zgodność zakładanych kierunków rozwoju Gminy Rogów z założeniami niektórych dokumentów.

1. Powiązanie z Narodowym Planem Rozwoju na lata 2007 – 2013

Podstawą opracowania Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Rogów w zakresie metodycznym jest Narodowy Plan Rozwoju na lata 2007 – 2013. Diagnoza stanu Gminy, prognozy trendów demograficznych i gospodarczych oraz sformułowane na ich podstawie cele są spójne z założeniami i celami NPR. Należy podkreślić, iż diagnoza aktualnego stanu Gminy w dziedzinie gospodarczej i społecznej ujawniła oraz potwierdziła występowanie na terenie Gminy problemów i negatywnych tendencji opisywanych także w analizie stanu kraju zawartej w NPR. Chodzi tu m.in. o:

- słabe wykorzystanie szans wynikających z rozwoju turystyki w Polsce,
- zły stan infrastruktury technicznej, w tym kanalizacyjnej, szczególnie na obszarach wiejskich,
- trudną sytuację na rynku pracy - wysoką stopę bezrobocia oraz niski poziom wskaźników aktywności zawodowej i zatrudnienia,
- starzenie się społeczeństwa, zmniejszanie się liczby ludności w wieku produkcyjnym,
- niewystarczająca ilość miejsc pracy poza rolnictwem,
- duże zróżnicowanie między dochodami gospodarstw domowych,
- zbyt niska aktywność społeczna Polaków,
- brak innowacyjnych przedsięwzięć.

W związku z tym cele strategiczne obu dokumentów są ze sobą powiązane. Dotyczy to głównie następujących celów NPR:

- Wzmocnienie konkurencyjności regionów i przedsiębiorstw oraz wzrost zatrudnienia.
- Podniesienie poziomu spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej.

2. Powiązanie z Narodową Strategią Spójności

Zapisy Narodowej Strategii Spójności w zakresie identyfikacji problemów na obszarze Polski oraz zamierzonych do osiągnięcia celów są tożsame z celami stawianymi przed władzami i społecznością Gminy Rogów. Dotyczy to przede wszystkim następujących celów horyzontalnych:

a) Poprawa jakości kapitału ludzkiego i zwiększenie spójności społecznej.

- Wzrost poziomu edukacji oraz poprawa jakości kształcenia,
- Tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi przedsiębiorczości,
- Przeciwdziałanie ubóstwu i zapobieganie wykluczeniu społecznemu,
- Wzmocnienie potencjału zdrowotnego kapitału ludzkiego.

b) Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej, mającej podstawowe znaczenie dla wzrostu konkurencyjności Polski i jej regionów, m. in. poprzez:

- Zapewnienie i rozwój infrastruktury ochrony środowiska,
- Wsparcie podstawowej infrastruktury społecznej.

c) Podniesienie konkurencyjności i innowacyjności przedsiębiorstw, w tym szczególnie sektora wytwórczego o wysokiej wartości dodanej oraz rozwój sektora usług.

- Wspieranie działalności wytwórczej przynoszącej wysoką wartość dodaną,
- Rozwój sektora usług,
- Poprawa otoczenia funkcjonowania przedsiębiorstw i ich dostępu do zewnętrznego finansowania,
- Społeczeństwo informacyjne,
- Zwiększenie inwestycji w badania i rozwój i tworzenie rozwiązań innowacyjnych.

d) Wzrost konkurencyjności polskich regionów i przeciwdziałanie ich marginalizacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej.

- Przeciwdziałanie marginalizacji i peryferyzacji obszarów problemowych.

e) Wyrównywanie szans rozwojowych i wspomaganie zmian strukturalnych na obszarach wiejskich.

- Wyrównywanie szans rozwojowych na obszarach wiejskich.

Założenia Planu Rozwoju Lokalnego odnoszą się także do celu głównego NSS, określonego jako: *tworzenie warunków dla wzrostu konkurencyjności gospodarki opartej na wiedzy i przedsiębiorczości zapewniającej wzrost zatrudnienia oraz wzrost poziomu spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej.*

3. Powiązanie z Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Łódzkiego

Projekt Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego przewiduje działania mające służyć rozwiązywaniu zdiagnozowanych problemów regionu oraz wyznacza kierunki rozwoju na lata 2007 – 2013. Niniejszy dokument pełni taką samą rolę, jednakże działania w nim przewidziane mają charakter lokalny. Realizacja działań zapisanych w obu dokumentach sprawi, że będą na siebie oddziaływać. Dla uzyskania większych efektów działania te muszą być ze sobą spójne.

Niniejszy dokument realizuje postulaty strategii, szczególnie w następujących dziedzinach:

1. Oś priorytetowa II „Ochrona środowiska”,
2. Osi priorytetowej III „Gospodarka, innowacyjność, przedsiębiorczość”,
3. Osi priorytetowej V „Infrastruktura społeczna”,

4. Powiązanie ze Strategią Rozwoju Województwa Łódzkiego

Plan Rozwoju Lokalnego ze swoimi celami nadrzędnymi oraz celami cząstkowymi wpisuje się w cele Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego. Głównymi celami rozwoju województwa, zgodnymi z założeniami PRL są bowiem:

I. Wzrost poziomu cywilizacyjnego województwa

- Podniesienie poziomu wykształcenia i rozwój kulturowy mieszkańców,
- Podniesienie jakości życia i stanu zdrowotności mieszkańców,
- Uporządkowanie gospodarki przestrzennej.

II. Stworzenie rzeczywistego regionu społeczno – ekonomicznego posiadającego własną podmiotowość kulturową i gospodarczą

- Wspomaganie i promowanie różnych form edukacji regionalnej dzieci, młodzieży i dorosłych,
- Inicjowanie i wspomaganie różnych form i przejawów kultury regionalnej oraz ruchów regionalistycznych

Odnosząc się do celów Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego można stwierdzić, iż Plan jest zgodny z określonymi w niej celach, i przyczyni się do rozwoju cywilizacyjnego i kulturalno - turystycznego w gminie Rogów, a co za tym idzie w województwie łódzkim.

VI. Oczekiwane wskaźniki osiągnięć Planu Rozwoju Lokalnego

Ścisły monitoring projektów finansowanych ze środków Unii Europejskiej jest jednym z podstawowych warunków ich właściwej i efektywnej realizacji. W Planie Rozwoju Lokalnego znaczny nacisk kładzie się na ocenę przewidywanych efektów realizacji działań proponowanych w tym Planie. Podstawą takiej oceny będzie szacunek przewidywanych efektów realizacji proponowanych działań.

Zasadnicze znaczenie wśród metod oceny przewidywanych efektów, obok standardowych raportów i opisów poszczególnych projektów, mają ilościowe metody oceny. Stanowią one standardowe narzędzie stosowane w UE, pozwalające na usystematyzowane oceny i porównywanie realizacji działań. W ostatnich latach europejski system ocen ilościowych podlegał dynamicznemu rozwojowi, zmierzając w stronę zwiększenia przejrzystości procesu oceny. W związku z powyższym, obecnie mniejszy nacisk kładzie się na dane finansowe. Zamiast tego większą uwagę przywiązuje się do korzyści dla konsumentów mierzone w jednostkach naturalnych.

Najważniejszym elementem jest dostęp pracowników Gminy, radnych i mieszkańców do miar wskaźników, co umożliwi skuteczną realizację Planu. Istotną rolą wskaźników monitoringu i ewaluacji jest wskazywanie odstępstw w realizacji programu od zakładanej sytuacji modelowej, a przez to - identyfikowanie jego słabych i mocnych punktów, co umożliwia podejmowanie działań zaradczych. Wskaźniki monitoringu i ewaluacji, poprzez swój wymiar statystyczny, mają równocześnie za zadanie wskazanie stopnia skuteczności władz zarządzających programem w rozwiązywaniu problemów rozwoju danego obszaru.

Realizacja Planu Rozwoju Lokalnego będzie poddawana sprawdzeniu na poszczególnych etapach oraz na koniec okresu programowania (rok 2013). Zaleca się również kontrolę wskaźników co 2 lata. Kontrolę podlegać będzie stopień realizacji poszczególnych celów, monitorowanie postępu wdrażania zaplanowanych działań, ich zgodności z harmonogramem, sposób finansowania oraz rezultaty.

W wyniku wdrożenia działań zaplanowanych w Planie Rozwoju Lokalnego na lata 2007 – 2013 przewiduje się osiągnięcie następujących wskaźników ogólnych:

- wzrost ilości terenów zurbanizowanych i wyposażonych w infrastrukturę techniczną,
- wzrost poziomu zwodociągowania i skanalizowania Gminy,
- polepszenie stanu dróg gminnych,
- zwiększenie długości dróg o nawierzchni ulepszonej,
- poprawa dostępności i jakości obiektów oświatowo – kulturalnych,
- liczba utworzonych nowych miejsc pracy,

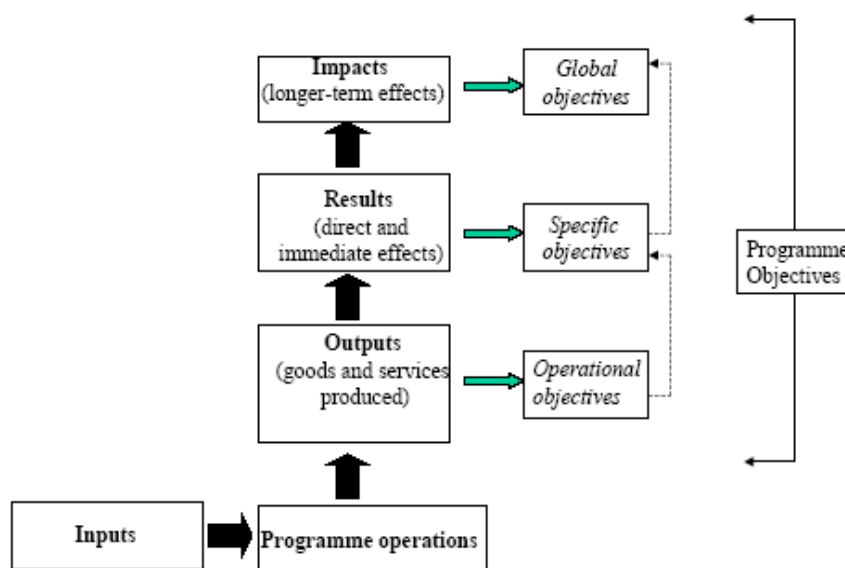
- poprawa stanu środowiska przyrodniczego.

Każde działanie będzie podlegać kontroli i ocenie. Stopień realizacji poszczególnych działań zostanie określony przy pomocy wskaźników produktu, rezultatu i oddziaływania. Dodatkowo zaleca się aby każdy projekt był oceniany wg. dodatkowego wskaźnika jakim jest wskaźnik wkładu.

Komisja począwszy od początku okresu programowania 1993 – 1999 zaleca konsekwentnie jednolity system czterech wskaźników służących ocenie i monitorowaniu projektów współfinansowanych w ramach polityki strukturalnej Wspólnot. W zaleceniach opublikowanych w poradniku metodologicznym **The New Programming Period 2007-2013 Indicative Guidelines On Evaluation Methods: Monitoring And Evaluation Indicators Working Document No. 2** czytamy:

„Przepisy [Komisji Europejskiej; przyp. autora] przewidują zastosowanie logicznej struktury wskaźników [...] Sugerowana klasyfikacja odpowiada następującemu łańcuchowi wskaźników: Wkłady > Produkty > Rezultaty > Oddziaływania²”

Figure 2.2 a: The Logical Framework

Istotna jest więc **logiczna kolejność prezentowania wskaźników**. Według wytycznych zawartych w cytowanych publikacjach mówimy o czterech rodzajach wskaźników (odpowiednio do czterech faz cyklu interwencji): **wskaźnikach wkładu** (*input indicators*), **wskaźnikach produktu** (*output indicators*), **wskaźnikach rezultatu** (*result indicators*) i **wskaźnikach oddziaływania** (*impact indicators*), przy czym dwa ostatnie łącznie bywają określane jako wskaźniki celów projektu (*objective indicators*).

² Cytat za publikacją The New Programming Period 2007-2013 Indicative Guidelines On Evaluation Methods: Monitoring And Evaluation Indicators Working Document No. 2 (przekł. autorów Studium) s.7.

W poniższej tabeli zestawiono proponowane rodzaje wskaźników dla różnych rodzajów zadań oraz sposób ich pomiaru. Wskaźniki oddziaływania możemy podzielić na rozproszone i odroczone w czasie. Rozproszone to oddziaływanie na sfery nie objęte bezpośrednio projektem. Odroczone w czasie to te, które będą mierzalne za kilka lub kilkanaście lat. Zaleca się szczegółowy pomiar zarówno wskaźników oddziaływania, choć są one trudno mierzalne. **To wskaźnik oddziaływania mierzony po kilku latach określa skuteczność projektu dla rozwoju lokalnego.**

Szczegółowe wskaźniki mogą być określane dopiero na poziomie poszczególnych projektów. Na poziomie planu możemy podać jedynie listę przewidzianych wskaźników spośród których będą wybierane konkretne wskaźniki dla każdego projektu.

Produkt to bezpośredni, materialny efekt realizacji przedsięwzięcia mierzony konkretnymi wielkościami.

Produkty		
Wskaźnik	Jednostka miary	Źródło
Liczba przedsiębiorstw wspartych w wyniku realizacji Planu	Szt.	Urząd Gminy
Długość rozbudowanych/zbudowanych sieci teleinformatycznych (w tym sieci szkieletowych)	km	Urząd Gminy
Liczba powstałych publicznych produktów dostępu do Internetu	Szt.	Urząd Gminy
Liczba stworzonych portali umożliwiających kontakt obywatela z instytucją publiczną	Szt.	Urząd Gminy
Powierzchnia zrekultywowanych i zagospodarowanych terenów przemysłowych i innych zdegradowanych do ogółem	m ²	Urząd Gminy
Liczba obiektów, które uzyskały nowe funkcje w wyniku odnowy wsi	Szt.	Urząd Gminy
Wartość nakładów na odnowę wsi	PLN	Urząd Gminy
Długość sieci wodociągowej	km	Urząd Gminy
Długość sieci kanalizacyjnej	km	Urząd Gminy
Komunalne oczyszczalnie ścieków	Szt.	Urząd Gminy
Liczba wybudowanych stacji uzdatniania wody	Szt.	Urząd Gminy
Liczba zrekultywowanych składowisk odpadów komunalnych	Szt.	Urząd Gminy
Restytucja gatunku fauny - zmiana liczebności gatunku	Szt.	Urząd Gminy
Odnowienia i zalesienia	ha	Urząd Gminy
Efekty rzeczowe inwestycji gospodarki wodnej – zbiorniki wodne – obiekty	Szt.	Urząd Gminy
Liczba zamontowanych instalacji ograniczających emisję zanieczyszczeń pyłowych i gazowych	Szt.	Urząd Gminy
Liczba odrestaurowanych i odremontowanych obiektów zabytkowych (mających indywidualny wpis do rejestru zabytków)	Szt.	Urząd Gminy
Liczba obiektów kultury w regionie [teatry i instytucje muzyczne, muzea, kina, galerie]	Szt.	Urząd Gminy
Nowe miejsca noclegowe	Szt.	Urząd Gminy
Placówki gastronomiczne	Szt.	Urząd Gminy
Liczba przedsiębiorstw z branży turystyczno-kulturalnej	Szt.	Urząd Gminy
Długość dróg gminnych	km	Urząd Gminy
Długość wybudowanych/przebudowanych /wyremontowanych dróg	km	Urząd Gminy
Długość wybudowanych ścieżek rowerowych	km	Urząd Gminy
Długość sieci energetycznej wybudowanej i zmodernizowanej	km	Urząd Gminy
Długość sieci gazowej wybudowanej i zmodernizowanej	km	Urząd Gminy
Ilość stacji transformatorowych	Szt.	Urząd Gminy
Liczba zakupionego wyposażenia:	Szt.	Urząd Gminy

- medycznego		
- dydaktycznego		
Liczba zmodernizowanych obiektów:	Szt.	Urząd Gminy
- ochrony zdrowia		
- pomocy społecznej		
- dydaktycznych		
Liczba obiektów spełniających wymogi standaryzacyjne w :	Szt.	Urząd Gminy
- ochronie zdrowia		
- pomocy społecznej		

Rezultat można zdefiniować jako korzyści, jakie wynikną dla beneficjenta bezpośrednio po zakończeniu projektu w związku ze zrealizowanymi działaniami, tj. dostarczonymi mu usługami/dostawami materialnymi/inwestycjami.

Rezultaty		
Wskaźnik	Jednostka miary	Źródło
Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON	Szt.	GUS
Liczba nowych instytucji otoczenia biznesu	Szt.	GUS
Udział szkół wyposażonych w komputery z dostępem do Internetu	%	GUS
- szkoły podstawowe		
- gimnazja		
- szkoły ponadpodstawowe i ponadgimnazjalne		
- szkoły policealne		
w tym na wsi:		
- szkoły podstawowe		
- gimnazja		
- szkoły ponadpodstawowe i ponadgimnazjalne		
- szkoły policealne		
Liczba jednostek publicznych posiadających szerokopasmowy dostęp do Internetu	Szt.	Urząd Gminy
Liczba miejsc pracy, które zostały utworzone w wyniku realizacji projektów odnowy wsi	Szt.	Urząd Gminy
Odsetek mieszkań wyposażonych w instalację kanalizacyjną	%	GUS
Ścieki odprowadzane siecią kanalizacyjną oczyszczane i nieoczyszczane	hm ³	GUS/OŚ
Ścieki komunalne z miast i wsi oczyszczane	dm ³	GUS/OŚ
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona	%	GUS
Odpady komunalne stałe wyselekcjonowane z odpadów zebranych	tys. ton	GUS/OŚ
Lesistość	%	GUS/OŚ
Odnowienia i zalesienia	ha	GUS/OŚ
Objętość retencjonowanej wody	m ³	
Powierzchnia terenu zabezpieczona przed powodzią	ha	
Liczba pożarów lasów	Szt.	GUS/OŚ
Liczba wdrożonych systemów monitorowania stanu środowiska	Szt.	
Korzystający z noclegów ogółem	Os.	GUS
Dochód budżetu JST z kultury i ochrony dziedzictwa narodowego (w tys. zł)	PLN	GUS
Dochód budżetu JST z kultury fizycznej i sportu (w tys. zł)	PLN	GUS
Liczba ofiar śmiertelnych wypadków drogowych	Os.	Powiatowa Komenda

		Policji
Objętość dostarczonego gazu	m ³	Urząd Gminy
Wykształcenie ludności w wieku 15 lat i więcej (%): - średnie (łącznie z zasadniczym zawodowym i policealnym) - wyższe w tym na wsi - średnie (łącznie z zasadniczym zawodowym i policealnym) - wyższe	%	GUS
Kształcenie ustawiczne dorosłych (% udział osób w wieku 25-64 lata uczących się i doksztalających w ludności wieku 25-64 lata)	%	GUS
Liczba mieszkańców w jednostkach pomocy społecznej	Os.	Urząd Statystyczny w Łodzi

Oddziaływanie (*ang. impact*) to konsekwencje wynikające z realizacji projektu, które wystąpią jakiś czas po zakończeniu projektu (mogą być obserwowane lub zmierzone). Efekty te mogą dotyczyć nie tylko beneficjenta, ale również innych podmiotów, które odniosły jakieś korzyści lub poniosły straty w wyniku realizacji projektu.

Oddziaływania		
Wskaźnik	Jednostka miary	Źródło
1. Ilość osób korzystających z sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, deszczowej i gazowej	szt.	Statystyka gminna
2. Polepszenie stanu środowiska naturalnego (ilość odprowadzanych i oczyszczanych ścieków, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego)	%	Statystyka gminna
3. Wielkość migracji	szt.	Statystyka gminna,
4. Wzrost poziomu życia mieszkańców	%	Badania ankietowe
5. Zmniejszenie zachorowalności dzieci w placówkach kulturalno – oświatowych w wyniku poprawy warunków nauczania	%	Statystyka szkolna i gminna
6. Zwiększenie aktywności pozalekcyjnej uczniów w postaci ilości kółek zainteresowań	%	Statystyka szkolna
7. Zwiększenie aktywności rekreacyjnej mieszkańców	%	Statystyka gminna
8. Wskaźnik poprawy jakości dróg w wyniku przeprowadzonej ich modernizacji i ulepszenia nawierzchni	%	Badanie ankietowe (kierowców zgłaszających się do Powiatowego Wydziału Komunikacji)
9. Spadek emisji niebezpiecznych związków - CO ₂ , SO ₂ , NO ₂	mg/m ³	Badania
10. Wzrost zdrowotności mieszkańców	%	Statystyka gminna
11. Polepszenie stanu środowiska naturalnego	%	Badania

Jeśli projekt wymaga poszerzenia listy wskaźników, monitoring i ewaluacja powinny odbywać się z zastosowaniem wskaźników dodatkowych, typowych dla realizowanego projektu.

VII. System wdrażania

Plan Rozwoju Lokalnego jest dokumentem ponadkadencyjnym, określającym cele i programy działań na kilka lat oraz wymagającym ciągłej pracy nad podnoszeniem jego jakości. Proces jego wdrażania jest złożonym przedsięwzięciem, wymagającym dobrego przygotowania informacyjnego i stałej komunikacji z otoczeniem. Wdrożeniu Planu towarzyszyć będzie jego ewaluacja, która będzie się opierać na pozyskiwaniu obiektywnej informacji o jego przebiegu, skutkach i publicznym odbiorze.

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy jest warunkiem koniecznym rozwoju danej jednostki terytorialnej. Sam dokument nie jest jednak receptą na sukces. Aby mógł przynieść zaplanowane efekty, konieczne jest sukcesywne jego wdrażanie, czuwanie nad jego realizacją i kontrolowanie przebiegu.

Właściwy proces wdrażania Planu Rozwoju Lokalnego wymaga połączenia wysiłków wielu instytucji, organizacji i osób. Przedkładany Plan Rozwoju Lokalnego jest "własnością" społeczności lokalnej - dla niej przede wszystkim była budowana. Udział lokalnych liderów i lokalnej społeczności będzie czynnikiem wspierającym procesy implementacyjne. Niezwykle istotne jest partnerstwo ponadgminne. Wdrażanie wytyczonych planów zakłada potrzebę animacji niemalże od podstaw, która wiąże się z głębszymi kwestiami, takimi jak: zmiana mentalności, stosunki społeczne, kultura lokalna, których ewolucja jest procesem rozłożonym na wiele lat.

Realizacja Planu Rozwoju Gminy Rogów uzależniona jest od wysokości pozyskanych środków zarówno krajowych jak i z funduszy strukturalnych. Biorąc pod uwagę prognozę dopuszczalnej

wysokości zobowiązań w poszczególnych latach i wysokość środków, jakie mogą być wydatkowane bezpośrednio z budżetu, możliwości finansowe Gminy wskazują, że na realizację przyjętych celów zabezpieczą **15% wkładu** w stosunku do uzyskanych środków wspólnotowych.

Za wdrażanie Planu Rozwoju Lokalnego odpowiedzialny będzie Urząd Gminy Rogów.

1. Zarządzanie

Funkcję Instytucji Zarządzającej i koordynującej realizację Planu Rozwoju Lokalnego będzie pełnił zespół powołany przez Radę Gminy Rogów. Zakres zadań Instytucji Zarządzającej obejmuje m.in.:

- zapewnienia zgodności realizacji Planu z poszczególnymi dokumentami programowymi wyższego rzędu, w tym w szczególności w zakresie zamówień publicznych, zasad konkurencji, ochrony środowiska, jak też zagwarantowanie przestrzegania zasad zawierania kontraktów publicznych,
- zbieranie danych statystycznych i finansowych na temat postępów wdrażania oraz przebiegu realizacji projektów w ramach Planu,
- zapewnienie przygotowania i wdrożenia planu działań w zakresie informacji i promocji Planu,
- przygotowanie rocznych raportów na temat wdrażania Planu,
- zbieranie informacji do rocznego raportu o nieprawidłowościach,
- dokonanie oceny po zakończeniu realizacji Planu.

2. Instytucja wdrażająca Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Rogów

Urząd Gminy Rogów, jako Instytucja Wdrażająca Plan, odpowiedzialny będzie za:

- opracowanie i składanie wniosków o finansowanie zewnętrzne,
- bezpośrednią realizację działań przewidzianych w Planie w zakresie przygotowania przetargów, gromadzenia dokumentacji bieżącej, nadzoru nad wykonawcą pod kątem terminowości i jakości wywiązania się z zobowiązania,
- zapewnienie informowania o współfinansowaniu przez UE realizowanych projektów.

W przypadku Planu Rozwoju Lokalnego kluczową postacią w procesie jego realizacji i monitoringu jest Wójt. Kierując bieżącą działalnością, ma największy wpływ zarówno na sam proces opracowywania Planu, jej wdrażania, jak również oceny jej realizacji. Do najważniejszych zadań Wójta w zakresie wdrażania i monitoringu należy bezpośredni nadzór nad wdrażaniem strategii oraz wyznaczenie koordynatora realizacji Planu.

Koordynator, jako osoba zaangażowana bezpośrednio w realizację zadań wyznaczonych w Planie i dobrze zorientowana w istniejących realiach, mająca jednocześnie bezpośredni wpływ na procesy

gospodarcze i społeczne zachodzące w gminie - powinien odgrywać ważną rolę w procesach wdrożeniowych Planu.

Główne zadania koordynatora polegałyby na:

- bieżącej analizie stanu realizacji Planu;
- obserwacji uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych wpływających lub mogących wpłynąć na realizację strategii;
- prowadzeniu bazy informacji;
- wypracowaniu kryteriów oceny stanu realizacji Planu;
- aktywnym poszukiwaniu źródeł finansowania.

Wdrażanie na każdym etapie podlega weryfikacji i aktualizacji. Opierać powinno się na odpowiednim rozdziale zadań realizacyjnych w ramach poszczególnych wydziałów Urzędu Gminy [Rogów](#). Pozwala to na koncentrowanie się na konkretnym przedsięwzięciu, a tym samym zwiększa jego efektywność.

VIII. Sposoby monitorowania, oceny oraz komunikacji społecznej

1. Monitorowanie wdrażania Planu Rozwoju Lokalnego

Monitorowanie jest procesem, który ma na celu analizowanie stanu zawansowania projektu i jego zgodności z postawionymi celami. Istotą monitorowania jest wyciąganie wniosków z tego, co zostało i nie zostało zrobione. Jest nią także modyfikowanie dalszych poczynań w taki sposób, aby osiągnąć zakładany cel w przyszłości. Istotnym elementem monitorowania jest wypracowanie technik zbierania informacji oraz opracowanie odpowiednich wskaźników, które będą odzwierciedlały efektywność prowadzonych działań.

Monitorowania wdrażania Planu Rozwoju Lokalnego oraz jego poszczególnych elementów dokonywać będzie **Komitet Monitorujący**. Aby zachować ciągłość procesu przygotowania Planu i jego realizacji, w skład Komitetu Monitorującego wchodzić będą członkowie grupy roboczej, zaangażowanej w sporządzanie Planu Rozwoju Lokalnego. Skład Komitetu Monitorującego przedstawiać się będzie zatem następująco:

- Wójt Gminy Rogów
- Skarbnik Gminy Rogów
- Koordynator realizacji Planu

- Przedstawiciele Rady Gminy Rogów

Zebrania Komitetu Monitorującego odbywać się będą raz na **pół roku**. Istnieje możliwość częstszych spotkań po uprzednim zawiadomieniu członków Komitetu przez Sekretariat Komitetu. Funkcję Sekretariatu Komitetu Monitorującego pełnić będzie sekretariat Gminy Rogów. Obowiązkiem Sekretariatu będzie zawiadamianie członków Komitetu o terminach posiedzeń oraz przygotowywanie na w/w posiedzenia szczegółowych informacji na temat postępów w realizacji Planu Rozwoju Lokalnego w formie standardowego raportu monitorującego. Obowiązkiem Sekretariatu będzie także przygotowywanie protokołów z posiedzeń Komitetu Monitorującego, zawierających ustalenia w/w posiedzeń i przysyłanie ich do członków Komitetu. Komitet Monitorujący analizować będzie ilościowe i jakościowe informacje na temat wdrażanych projektów i całego Planu Rozwoju Lokalnego w aspekcie finansowym i rzeczowym. Celem takiej analizy jest zapewnienie zgodności realizacji projektów i Planu z wcześniej zatwierdzonymi założeniami i celami. Jeśli w raportach monitoringowych ujawnione zostaną problemy związane z wdrażaniem Planu, Komitet Monitorujący powinien podjąć działania mające na celu wyeliminowanie pojawiających się trudności wdrożeniowych.

Na koniec każdego podokresu planowania (tzn. styczniu 2014 roku) Komitet Monitorujący sporządzi raport końcowy, obrazujący faktycznie zrealizowane zadania w kontekście założeń Planu Rozwoju Lokalnego. Wszelkie rozbieżności pomiędzy ustaleniami Planu, a jego rzeczywistym wykonaniem będą w w/w raporcie szczegółowo wyjaśnione. Raport końcowy będzie dostępny do wglądu w Sekretariacie Gminy Rogów.

W procesie monitorowania Planu Rozwoju Lokalnego przewidziano następujące fazy:

- Ocenę wstępną

Rozpoczęcie każdego programu i wchodzących w jego skład projektów poprzedzone zostanie ustaleniem wszelkich parametrów ilościowych i jakościowych (wskaźniki określające wyniki realizowanych zadań). Zostaną również wyraźnie określone etapy częściowej realizacji poszczególnych zadań (termin rozpoczęcia i zakończenia). Przyjęte raz parametry powinny być stosowane przez cały czas realizacji programów i projektów.

- Monitoring sterujący

Dotyczy całego okresu wdrażania projektu. Zadaniem prowadzonego monitorowania będzie wykrycie wszelkich odchyleń, jakie mają miejsce w trakcie realizacji projektu.

- Kontrolę końcową - ewaluację efektów

Ewaluacja zaczyna się w już procesie planowania/programowania. Można powiedzieć, że planowanie ukierunkowuje ewaluację i ewaluacja ukierunkowuje planowanie przyszłych działań. Jest to bardzo ważna funkcja ewaluacji, gdyż pozwala na zbadanie wewnętrznej logiki programu/projektu. Logika programu/projektu opisuje relacje pomiędzy wszystkimi jego elementami: potrzebami, strategią, celami, nakładami, działaniami, produktami, rezultatami i wpływem. Ewaluacja, badając wewnętrzną

spójność programu/projektu, weryfikuje w jaki sposób nakłady programu przekształcane są w produkty, jak produkty prowadzą do uzyskania rezultatów i oddziaływania, a więc i zaspokojenia potrzeb grup docelowych.

Ogólnym celem ewaluacji jest podwyższanie stopnia adekwatności, efektywności i znaczenia rezultatów wynikających z programów finansowanych przez Unię Europejską. Głównym zadaniem jest, zatem dążenie do stałego ulepszania skuteczności i efektywności interwencji publicznej, rozumiane nie tylko jako pozytywne efekty społeczne lub gospodarcze związane bezpośrednio z programem, lecz także jako zwiększenie przejrzystości i promowania działań podejmowanych przez władze publiczne.

Główne zastosowania ewaluacji:

- identyfikacja słabych i mocnych stron
- oszacowanie możliwości i ograniczeń
- usprawnienie zarządzania
- wskazanie kierunków rozwoju i priorytetów działalności sektora publicznego
- poprawianie błędów
- dla celów odpowiedzialności
- wsparcie alokacji zasobów finansowych
- ulepszenie procesu decyzyjnego

W szczególności zadaniem ewaluacji jest dostarczenie odpowiednim odbiorcom dokładnych ocen stanu wdrożenia programów w zakresie:

- działania programów;
- wydajności i trwałości w stosunku do założonych celów;
- wpływu na problemy, do których odnoszą się programy;
- wyciągniętych wniosków w celu poprawy wdrożenia programów i projektowania nowych programów;
- identyfikacji dobrych praktyk o potencjalnym szerszym zastosowaniu.

Jednym z celów ewaluacji jest również zapewnienie przejrzystości wykorzystania środków publicznych poprzez przekazywanie i upowszechnianie informacji o powodzeniu lub niepowodzeniu przedsięwzięć finansowanych z programów pomocowych. Ewaluacja ma również wymiar edukacyjny. Uczy, bowiem rejestrować i stymulować zmianę, analizować i rozumieć złożoność zjawisk.

Ocena końcowa powinna określić na ile zakładane w Planie Rozwoju Lokalnego cele zostały osiągnięte oraz ustalić przyczyny wszelkich odchyłeń w realizacji. Ewaluacja posłuży za podstawę sprawdzenia, czy planowane efekty są zgodne z przyjętymi celami i ich miarami. W trakcie ewaluacji zostanie również dokonana analiza podejmowanych działań korygujących. Wnioski z ewaluacji zostaną wykorzystane w trakcie realizacji kolejnych, podobnych projektów w przyszłości. Są one również kluczowe dla prawidłowego planowania kolejnych edycji Planu Rozwoju Lokalnego Gminy.

2. Narzędzia służące zbieraniu informacji zaproponowane w czasie opracowania Planu Rozwoju Lokalnego

Zapewnienie informacji zwrotnej jest jednym z kluczowych elementów zapewniających efektywne wdrażanie Planu Rozwoju Lokalnego. Również systematyczne zbieranie danych i gromadzenie ich w istniejących bazach danych jest elementem ułatwiającym późniejsze prace Komitetu Monitorującego.

Miary wykonania projektów

Nie we wszystkich projektach obecnego PRL dało się ustalić miary wyjściowe. W celu rzetelnego monitorowania wdrażania ważne jest ustalenie mierzalnych celów i zadań, najlepiej opisanych przez dane ilościowe o charakterze statystycznym, które po przetworzeniu powinny zostać ujęte w serie wskaźników.

Dla każdego z projektów zaproponowano odpowiednie miary wykonania. Pozwolą one w przyszłości ocenić stopień zaawansowania projektu i sukces w jego realizacji. Pomiar osiągniętych wyników pozwala odróżnić powodzenie od porażki. Wyniki zapisane w postaci wskaźników czy bezwzględnych informacji statystycznych mają także ważne znaczenie w procesie uzyskiwania poparcia społecznego dla prowadzonych zmian czy świadczenia usług. Dają one czytelny i jednoznaczny obraz sytuacji. Należy jednak pamiętać, że muszą być one interpretowane łącznie. Pojedynczy wskaźnik czy liczba może dawać mylne, zbyt optymistyczne lub zbyt pesymistyczne wrażenie o stopniu zaawansowania wdrażania Planu Rozwoju Lokalnego. Analiza wartości poszczególnych wskaźników pozwala ocenić na ile podejmowane działania zgodne są z zakładanymi celami. Zaproponowane miary umożliwiają bezstronną ocenę osiągniętych efektów.

Porównywanie wskaźników

Jednym z podstawowych narzędzi służących do oceny efektów realizowanego Planu Rozwoju Lokalnego jest również porównanie osiągniętych wyników pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego. Odniesienie efektów własnej pracy do osiągnięć innych przy pomocy porównywalnych wskaźników, pozwala na obiektywną ocenę postępu i skali zachodzących zmian. Może jednocześnie prowadzić do zidentyfikowania najlepszych wzorów działania (tzw. dobrych praktyk), których wspólnym mianownikiem jest wydajność.

3. Ocena i komunikacja społeczna

Podstawowym warunkiem wiarygodności i skuteczności ewaluacji jest jej niezależność. Z warunku tego wynika konieczność utworzenia niezależnej organizacyjnie od zespołów zaangażowanych w proces tworzenia i wdrażania Planu Rozwoju Lokalnego komórki ewaluacyjnej w strukturze Urzędu Gminy Rogów, w skład której wchodziłby jeden lub więcej pracowników

zajmujących się ewaluacją ex-post. Celem tej ewaluacji jest określenie faktycznych efektów zrealizowanych projektów w ramach Planu.

Pracownik komórki ewaluacyjnej do 31 stycznia każdego roku przygotowuje raport ewaluacyjny dotyczący roku poprzedniego. W raporcie tym znajdują się w szczególności informacje o:

- **skuteczności** - kryterium to pozwala określić czy cele danego projektu (jak i całego Planu) określone na etapie programowania zostały osiągnięte,
- **efektywności** - kryterium to porównuje zasoby finansowe zaangażowane przy realizacji projektu i Planu z rzeczywistymi osiągnięciami projektu i Planu na poziomie produktu, rezultatu lub oddziaływania,
- **użyteczności** - kryterium to pozwala ocenić faktyczne efekty projektu i Planu na poziomie produktu, rezultatu i oddziaływania w nawiązaniu do wcześniej zdefiniowanych w Planie Rozwoju Lokalnego potrzeb i problemów.

Władze samorządowe Gminy Rogów w trakcie wdrażania Planu Rozwoju Lokalnego muszą znaleźć skuteczną metodę przekazywania informacji do otoczenia. Powinny także zwrócić baczną uwagę na sprawny system przyjmowania informacji z otoczenia, od partnerów społecznych.

Możemy wyróżnić dwa główne typy otoczenia społecznego, z którym władze Gminy muszą się komunikować. Po pierwsze jest to **otoczenie wewnętrzne**, obejmujące pracowników urzędu, którzy uczestniczą bezpośrednio w administrowaniu gminą, ich wiedzę, motywację, umiejętności praktyczne, kompetencje interpersonalne, lecz także technologię i zasoby organizacji. Jest również **otoczenie zewnętrzne**. Otoczenie zewnętrzne bliższe obejmuje przede wszystkim ogół mieszkańców Gminy, w którym jednak można wyróżnić szereg grup, organizacji, stowarzyszeń i instytucji czy przedsiębiorstw. Otoczenie zewnętrzne dalsze jest to faktyczne otoczenie Gminy jako wspólnoty terytorialnej – sąsiednie Gminy, struktury powiatowe, wojewódzkie i ogólnopolskie.

Obszary działań w zakresie komunikacji dwustronnej i współpracy władz Gminy Rogów ze społecznością lokalną to:

- informacja o postępach wdrażania Planu Rozwoju Lokalnego - każdy mieszkaniec Gminy będzie miał możliwość uzyskania informacji o aktualnym stanie prac wdrożeniowych Planu Rozwoju Lokalnego w siedzibie sekretariatu Urzędu Gminy, wraz z wglądem w dokumentację (raporty monitoringowe, raporty ewaluacyjne),
- możliwość udziału mieszkańców w posiedzeniach Komitetu Monitorującego (po wcześniejszym zgłoszeniu swojej obecności),
- podjęcie współpracy z mediami lokalnymi - podawanie informacji o wdrażanych projektach w mediach lokalnych przynajmniej raz w roku,
- informacje z prac Komitetu Monitorującego zamieszczane na stronie www.

Instytucja Zarządzająca zapewnia środki informacyjne i promocyjne w zakresie udzielonej pomocy z funduszy strukturalnych. Wykorzystywane środki informacyjne i promocyjne będą miały na celu przede wszystkim informowanie potencjalnych i faktycznych odbiorców pomocy o możliwościach wsparcia ze strony UE oraz informowanie opinii publicznej o zakresie i wymiarze pomocy unijnej dla poszczególnych projektów i rezultatach tych działań.

Promocja

Gmina Rogów będzie upowszechniać informacje o projektach i jego efektach przede wszystkim na obszarze jego realizacji oraz na ogólnodostępnej stronie internetowej. Informacje o projektach i Planie Rozwoju Lokalnego będą również upowszechniane na terenie Polski. Celem takiego działania jest szeroka promocja projektów oraz zachęcenie do współpracy na terenie Polski i Europy.

Działania promocyjne będą zgodne z wymogami Rozporządzenia 1159/2000/WE z 30 maja 2000 r. w sprawie środków informacyjnych i promocyjnych stosowanych przez Państwa Członkowskie odnośnie pomocy z funduszy strukturalnych.

Analogicznie do przepisów Rozporządzenia 1159/2000/WE celem działań informacyjnych i promocyjnych będzie informowanie beneficjentów projektów (mieszkańców obszaru) o możliwościach jakie stwarza wspólna pomoc Unii Europejskiej oraz Państw Członkowskich, w celu zapewnienia przejrzystości takiej pomocy oraz informowanie opinii publicznej o roli, jaką pełni Unia Europejska we współpracy z państwami członkowskimi przy udzielaniu pomocy, jak również o rezultatach ich działań.

Zapewnienie informacji zwrotnej jest jednym z kluczowych elementów zapewniających efektywne wdrażanie Planu Rozwoju Lokalnego oraz ocena działań promocyjnych. Również systematyczne zbieranie danych i gromadzenie ich w istniejących bazach danych jest elementem ułatwiającym późniejsze prace działania promocyjne. Celem ewaluacji działań promocyjnych jest odpowiedź na pytania: Czy wszyscy mieszkańcy regionu mają wystarczającą wiedzę o działaniach realizowanych przez Urząd Gminy? W przypadku problemów z promocją działania powinny być korygowane w miarę zapisów projektu. Innym celem jest zapewnienie efektywnej promocji przy jednoczesnym obniżeniu jej kosztów.

W prasie lokalnej i regionalnej oraz w Internecie podawane będą systematycznie informacje na temat zaangażowania finansowego UE w realizację projektów oraz stanie zaawansowania realizacji zadań i ich efektów w ramach Planu. Sprawy związane ze środkami informacyjnymi i promocyjnymi stosowanymi przez Państwa Członkowskie odnośnie pomocy z funduszy strukturalnych reguluje Rozporządzenie Komisji Europejskiej nr 1159/2000.

IX. Współpraca samorządu z organizacjami pozarządowymi

1. Uwarunkowania współpracy

Fundamentem ideowym wyznaczającym podstawy współpracy państwa, w tym samorządów terytorialnych i organizacji pozarządowych jest zasada subsydiarności, zapisana w preambule Konstytucji RP. Zakłada ona, że państwo bierze na siebie tylko te zadania, których nie są w stanie rozwiązać obywatele i ich wspólnoty. Praktyczną konsekwencją przyjęcia tej zasady jest decentralizacja państwa i przekazywanie władzy lokalnej wspólnotom samorządowym. Bardzo ważnym krokiem na tej drodze jest przeniesienie znacznej części kompetencji rządu centralnego samorządom: powiatom i województwom. Obok tego procesu powinien się dokonywać proces przekazywania części kompetencji państwa obywatelom dobrowolnie zrzeszającym się dla rozwiązywania zadań społecznych. Przemawiają za tym nie tylko względy ideowe, ale i praktyczne. Nie chodzi tylko o to, że obywatele mają prawo sami definiować swoje problemy i liczyć na pomoc państwa w ich rozwiązywaniu, ale także o to, iż w wielu dziedzinach organizacje te szybciej i taniej potrafią rozwiązać problemy niż administracja rządowa i samorządowa.

Podstawowym faktem, którą winni uświadamiać sobie wszyscy samorządowcy i pozarządowcy jest to, że podmiotem ich działania są ludzie. Zarówno samorząd lokalny, jak i organizacje pozarządowe, choć w oparciu o różne podstawy (samorząd z mocy prawa, organizacje

dobrowolnie) są reprezentantami społeczności. Obie te instytucje, znów w różny sposób i na różnych zasadach, dążą do wspólnego celu. Jest nim zaspokajanie potrzeb społecznych, służenie ludziom, którzy wybrali swoich przedstawicieli do tych instytucji.

Zrozumienie tego, skądinąd oczywistego faktu, nie jest wcale powszechne, a jest to przecież fundament współdziałania, w ramach wspólnej misji, jaką jest dobro społeczności lokalnej. Organizacje pozarządowe z reguły są znacznie bliżej ludzi, wyrastają w odpowiedzi na ich konkretne potrzeby. Administracja natomiast często (na całym świecie zresztą) zapomina o swojej misji, o tym, komu służy. Świadomość misji, nadanie podmiotowości ludziom uruchamia proces uwłaszczenia obywateli, przywrócenia im podmiotowości poprzez tworzenie możliwości wpływania na własne sprawy. Jednym z nurtów takiego procesu uwłaszczenia obywateli jest budowanie współpracy władz lokalnych z organizacjami pozarządowymi, które pełnią funkcję uspołeczniania życia zbiorowego.

Organizacje, o czym była już mowa, powstają tam, gdzie pojawiają się niezaspokojone potrzeby. Najczęściej są odpowiedzią na problemy dnia codziennego, gdyż te właśnie są najbardziej istotne. Część organizacji w sposób świadomy pozostaje na tym poziomie działania. To jest ich misja, tak określiły swoją rolę i miejsce: pomagać wtedy, gdy pojawia się problem. Najczęściej zresztą uzupełniają w ten sposób działania samorządu i państwa. Jednak inne organizacje starają się poszukiwać przyczyn problemów, a nie tylko łagodzić ich skutki. To jest skuteczna metoda rozwiązywania problemów, ale trudna, bo wymagająca umiejętności i wytrwałości w docieraniu do rzeczywistych źródeł problemów, spojrzenia ponad codziennością. Wiele organizacji, które w tym właśnie upatrują swoją rolę, stara się docierać do źródeł problemów i rozwiązywać je, i to zarówno w skali lokalnej, jak i ogólnopolskiej.

Nie jest to również łatwe dla samorządowców, którzy bardzo często przygnieleni są problemami dnia codziennego: dziurawymi jezdniami czy brakiem pieniędzy na wypłatę zasiłków z pomocy społecznej. Ale także wśród nich istnieje wiele przykładów starań o patrzenie na problemy w dłuższym horyzoncie czasowym i określanie celów, które odnoszą się do źródeł problemów, a nie tylko do ich skutków - w myśl twierdzenia, że lepiej zapobiegać niż leczyć. Przykładem takie podejścia do określania celów działania są Strategie i Plany Rozwoju Lokalnego w wielu Gminach w Polsce.

Świadomość tego, że w działaniu najważniejsze są rezultaty wiąże się ściśle ze świadomością misji, celów. Myślenie w kontekście rezultatów podejmowanych działań wymaga planowania i to w dłuższym horyzoncie czasowym. Finansować należy nie działania, ale ich rezultaty. Dobrze znane są sytuacje, w których pewne rezultaty można osiągnąć bardzo prostymi, tanimi sposobami. Nie da się ich jednak zastosować, trzeba wybrać sposób droższy i niekoniecznie gwarantujący osiągnięcie zakładanych rezultatów, tylko dlatego, że tak mówią przepisy. To bardzo często problem administracji, którego rozwiązaniem mogą być organizacje pozarządowe, elastyczne i - między innymi dzięki temu - skuteczne w działaniu.

Władza samorządowa z mocy prawa jest gospodarzem w swojej gminie. Dobry gospodarz to nie zawsze ten, który sam wszystko potrafi zrobić najlepiej, ale przede wszystkim ten, który potrafi dobrze kierować innymi. Władze samorządowe powinny przede wszystkim tworzyć warunki do współpracy, z wszystkimi tymi, którzy działają dla dobra społeczności lokalnej, w tym z organizacjami pozarządowymi.

Organizacje potrafią osiągać założone rezultaty taniej i skuteczniej niż na przykład jednostki budżetowe, obciążone administracją i skrzepowane przepisami. Jest to również, a może nawet przede wszystkim, ważne z jednego jeszcze powodu. Ludzie wtedy są szczęśliwi, gdy czują w pełni, że ich potrzeby są zaspokajane, gdy się ich nie wyręcza, wtedy, ale daje się możliwość decydowania o zaspokajaniu własnych potrzeb. Jedną z form takiego uczestnictwa jest właśnie współpraca z organizacjami pozarządowymi, które reprezentują interesy obywateli.

Innym elementem świadomości współpracy jest uświadomienie sobie ról jakie pełnią obaj partnerzy. Oczywiście jest, że podstawą dla określania tych ról jest stan obecny, co nie oznacza, że nie można dążyć - w ramach obowiązujących reguł - do jego zmiany. Władze lokalne, w ramach bycia gospodarzem w swojej gminie, zobowiązane są do świadczenia określonego zakresu usług o określonych standardach. W przeciwieństwie do nich organizacje tworzone są dobrowolnie, same określają to co robią. W określeniu ról pomaga zidentyfikowanie i przekonanie się nawzajem o swoich atutach. Samorząd, na przykład ma możliwość kreowania warunków i regulacji dotyczących różnych sfer życia publicznego, posiada zasoby i środki na prowadzenie działań na rzecz mieszkańców, ma dostęp do różnych źródeł informacji. Organizacje natomiast są elastyczne, nie są bowiem skrzepowane tyłoma przepisami co samorząd, mogą być zatem znacznie bardziej innowacyjne, mają lepsze rozpoznanie potrzeb społecznych, mogą efektywniej świadczyć usługi na rzecz mieszkańców. Dobre poznanie siebie nawzajem, określenie własnych atutów i słabości pozwala precyzyjnie określić role obu partnerów. Różnice w ich możliwościach działania i w tym czym dysponują stanowią siłę współpracy, w której obaj partnerzy mogą uzupełniać się, pomnażając efekty współdziałania.

2. Organizacje pozarządowe jako partner samorządu terytorialnego

Organizacje są reprezentantem społeczności lokalnej, wyrazicielem potrzeb, dążeń i oczekiwań tej społeczności (lub jej grup). To powoduje, że dla samorządu organizacje stanowią znakomity "pas transmisyjny", którym przepływają informacje zarówno od ludzi do samorządu, jak i od samorządu do społeczeństwa. Organizacje jako reprezentant społeczności powinny mieć zatem możliwość wypowiedzania się w sprawach ważnych dla społeczności i współuczestniczyć w podejmowaniu istotnych dla mieszkańców decyzji.

Główne formy współpracy to: stała współpraca informacyjna, konsultacje, współdział w podejmowaniu decyzji przez władze samorządowe. Organizacje świadczą również, o czym była już mowa, pomoc bezpośrednią na rzecz mieszkańców społeczności lokalnej. Dysponują w tym zakresie

potencjałem, wiedzą i doświadczeniami. Mogą być zatem znakomitym wykonawcą zadań publicznych, których zakres i sposób realizacji określa samorząd.

Główna forma współpracy: kontraktowanie usług organizacjom przez samorząd.

Organizacje obok wykonywania zleczanych przez samorząd zadań publicznych, proponują zupełnie niekonwencjonalne, nowatorskie sposoby rozwiązywania problemów. Pełnią funkcję innowacyjną i w tym zakresie samorząd również powinien współpracować z nimi, przede wszystkim inspirując działania innowacyjne i wspierając ich realizację.

Główne formy współpracy to: programy dotacji i inne formy wspierania organizacji.

Organizacje pozarządowe spośród innych partnerów samorządu terytorialnego wyróżniają następujące cechy:

- łączenie funkcji usługowej i reprezentacji,
- bardzo dobre rozpoznanie potrzeb, dążeń i oczekiwań społecznych,
- elastyczność podejmowanych działań, łatwość w dostosowaniu ich do potrzeb i preferencji klientów/adresatów działań organizacji,
- potencjał, przede wszystkim ludzki,
- aktywizowanie i organizowanie wokół działań organizacji społeczności lokalnej,
- możliwość pozyskiwania środków na realizację działań niedostępnych lub trudno dostępnych dla samorządu i innych partnerów,
- elastyczność w kalkulowaniu kosztów realizacji działań.

Programy współpracy najczęściej przewidują następujące formy współpracy pomiędzy samorządem i organizacjami pozarządowymi:

- konsultowanie decyzji podejmowanych przez władze samorządowe z organizacjami pozarządowymi, najlepiej w ustalonym wspólnie trybie i formie,
- zaproszenie organizacji pozarządowych do współtworzenia strategii rozwoju lokalnego, do szczególnego znaczenia nabiera w tworzeniu regionalnych planów rozwoju nowych województw samorządowych
- określenie zasad i procedur ubiegania się przez organizacje pozarządowe o dotacje z budżetu samorządowego na realizację innowacyjnych projektów służących mieszkańcom danej społeczności lokalnej,
- uwzględnianie organizacji pozarządowych w przetargach na wykonywanie zadań publicznych,
- stanowienie prawa lokalnego (uchwały Rad Samorządów), które w sposób kompleksowy określają cele, zasady, mechanizmy i formy współpracy samorządu i organizacji pozarządowych.
- różne formy wspierania działań organizacji, na przykład:

- możliwość korzystania z infrastruktury posiadanej przez samorząd; organizacje bezpłatne lub na zasadach preferencyjnych mogą korzystać z lokali, sal na szkolenia i konferencje, środków transportu,
- możliwość korzystania z informacji posiadanych przez samorząd,
- możliwość korzystania z wiedzy i doświadczeń ekspertów samorządowych,
- możliwość korzystania z kanałów promocyjnych Gminy,
- możliwość korzystania z kontaktów zagranicznych Gminy,
- możliwość udzielania przez gminę rekomendacji dla organizacji pozarządowych,
- możliwość korzystania ze szkoleń i to zarówno w zakresie merytorycznych zagadnień, jak i w zakresie rozwoju organizacyjnego, jak też dotyczących funkcjonowania władz samorządowych, urzędu Gminy, etc³.

³ Por. Tomasz Schimanek „Organizacje pozarządowe w Polsce”.

Załącznik nr2 do Uchwały
Rady Gminy Rogów
Nr 67/XIV/2008
z dnia 30 stycznia 2008 r.

PLAN MARKETINGU TERYTORIALNEGO DLA GMINY ROGÓW

	PLAN MARKETINGU TERYTORIALNEGO	
	Spis treści	
	Wstęp	3
	Część I	5
1.	Diagnoza terenu	5
1.1.	Położenie geograficzne	5
1.2.	Analiza zasobów	5
1.3	Analiza SWOT	17
	Część II	20
1.	Zdefiniowanie rynków docelowych dla turystyki Gminy Rogów	20
2.	Instrumenty polityki promocyjnej	24
	Część III	28
1.	Inwestycje	28
1.1.	Atrakcyjność inwestycyjna kraju	31
1.2.	Atrakcyjność inwestycyjna województwa łódzkiego	33
1.3.	Oferta inwestycyjna Gminy Rogów	38
1.3.1.	Gospodarka	38
1.3.2.	Główne powody dla których warto rozważyć inwestycje w gminie Rogów	39

Wstęp

W ujęciu teoretycznym rozwój marketingu terytorialnego związany jest z pracami T. Markowskiego, A. Szromnika czy T. Domańskiego. W swoich opracowaniach proponują oni postrzegać gminę jako pewnego rodzaju produkt i w zarządzaniu nim stosować narzędzia wykorzystywane w praktyce przedsiębiorstw. Wychodzi się z założenia, że Gmina funkcjonuje w sposób podobny do przedsiębiorstwa. Wytwarza produkty i usługi (sama w

istocie będąc swoistym produktem) oferując je na rynku wewnętrznym (Gmina) i zewnętrznym (otoczenie Gminy). Zabiegając o sprzedaż swoich dóbr i usług Gmina funkcjonuje w warunkach konkurencji innych ośrodków. Warunki konkurencji wymagają wykorzystania wszystkich narzędzi zwiększających efektywność funkcjonowania, w tym narzędzi marketingowych.

Marketing terytorialny jest nauką nową, nie stosowaną dotychczas w samorządach polskich. Nie możemy utożsamiać marketingu terytorialnego z promocją Gminy. Marketing to działania skoordynowane, zaplanowane, które mają doprowadzić m.in. do:

- pozyskania zewnętrznych inwestycji wraz z kapitałem i know-how,
- promocją lokalnych produktów,
- promocją turystyczną Gminy,
- budową tożsamości terytorialnej,

Pozyskanie inwestorów, przyciągnięcie określonej grupy nowych mieszkańców, polepszenie jakości życia społeczeństwa, rozbudowa infrastruktury, wdrożenie nowych rozwiązań technologicznych, zwiększenie liczby turystów odwiedzających dany teren to cele, o których marzy każdy samorząd. Zastosowanie odpowiednich narzędzi marketingowych zwiększa szanse uzyskania celów, jakie chce osiągnąć samorząd. Zatem marketing terytorialny polega na traktowaniu podmiotów jako specyficznych klientów, turystów o których należy zabiegać.

Plan marketingu terytorialnego z ukierunkowaniem na pozyskanie inwestorów oraz turystów będzie więc, podstawą do dalszych działań marketingowych, będzie zawierał wytyczne co należy i można zrobić aby osiągnąć zakładane cele.

Gmina może we własnym programie marketingu manipulować w pewnym zakresie trzema instrumentami marketingu: produktem, ceną, promocją.

Produkt – przedstawienie ogólnej atrakcyjności inwestycyjnej Gminy przechodząc do atrakcyjności inwestycyjnej określonego miejsca (w turystyce produkt –przedstawienie atrakcyjności turystycznej regionu, walorów krajobrazowych, kulturowych, produktu turystycznego).

Cena – na ogół zachęty podatkowe, przywileje, ochrona celna i podobne mechanizmy cenowe (w turystyce cena – dopasowanie oferty cenowej do zróżnicowanych segmentów odbiorców).

Promocja – działania mające na celu rozpowszechnianie informacji na temat miejsca inwestycji oraz budowanie korzystnego wizerunku miejsca inwestycji (w turystyce promocja - kreowanie atrakcyjnego wizerunku Gminy, promocja, reklama Gminy za pomocą różnych instrumentów promocji – mix).

Ważnym elementem strategii każdego regionu powinna być synergia z regionami sąsiadującymi.

Część I

1. Diagnoza terenu:

1.1. Położenie geograficzne

Gmina Rogów to Gmina wiejska w województwie łódzkim, leży w centralnej i wschodniej części powiatu brzezińskiego. Stolicą Gminy jest Rogów – wieś na terenie Wzniesień

Łódzkich. Atutem Gminy Rogów jest położenie na linii dróg największych w kraju aglomeracji miejskich Warszawy i Łodzi zarówno w połączeniu drogowym i kolejowym.

W skład Gminy wchodzi miejscowości – wsie : Jasień, Józefów, Kobylin, Kotulin, Marianów Rogowski, Mroga Dolna, Mroga Górna, Nowe Wągry, Olsza, Popień, Przyłęk Duży, Przyłęk Mały, Rogów, Rogów Wieś, Romanówek, Stefanów, Wągry, Zacywilki, Rogów - Parcele.

Sąsiednie Gminy to: Brzeziny, Dmosin, Jeźów, Koluszki, Lipce Reymontowskie, Słupia.

1.2. Analiza zasobów

Zasoby naturalne:

- Lesistość

Gmina Rogów zajmuje powierzchnię 66,23 km², w tym:

- użytki rolne: 70%

- użytki leśne: 21%

Gmina stanowi 18,47% powierzchni powiatu.

Na zachód od Rogowa, w dolinie rzeki Mrogi w 1997 r. utworzono Zespół Przyrodniczo - Krajobrazowy "Dolina Mrogi" o łącznej powierzchni 493 ha.

Głównym celem powołania zespołu była ochrona krajobrazu przełomowej doliny rzeki Mrogi na krawędzi regionu fizyczno - geograficznego Wzniesień Łódzkich. Rzeka płynie na tym odcinku na dnie głębokiej doliny o stromych stokach.

Dodatkowe walory nadaje temu obszarowi obecność licznych parowów, źródeł i głazów narzutowych oraz fragmentów naturalnych lasów na stokach i dnie doliny. Dużą wartość posiadają również rozległe płaty roślinności szuwarowej i łąkowej, z kolekcją rzadkich i chronionych gatunków roślin.

W pobliżu Rogowa znajdują się również trzy częściowe rezerваты leśne utworzone w 1954 r. : Doliska, Popień oraz Zimna Woda.

Rezerwat leśny „Doliska” na północ od wsi Rogów tworzony oficjalnie w 1954 r. choć tradycje ochrony sięgają 1948 r. Powierzchnia - 3.10 ha.

Rezerwat chroni 140-letni las mieszany z udziałem jodły naturalnego pochodzenia, występującej na północnej granicy zasięgu, a także - świerka, sosny i dębu. Niestety w ostatnich latach wiele spośród wiekowych jodeł uszło na skutek ujemnego oddziaływania emisji przemysłowych i anomalii pogodowych.

Obecnie jodły w rezerwacie "Doliska" rosną najliczniej w warunkach podokapowych. Najwięcej jodeł występuje w północno - wschodniej części rezerwatu. Najstarsze i najgrubsze jodły rosnące w rezerwacie sięgają w obwodzie 170 cm.

Rezerwat leśny „Popień” w sąsiedztwie wsi Popień (Gmina Jeżów, powiat brzeziński), utworzono w 1954 r. w celu zachowania fragmentu lasu mieszanego z dużym udziałem, wówczas ok. 150-letniego, starodrzewu sosnowego z udziałem dębu, grabu, lipy i świerka. Powierzchnia rezerwatu wynosi 8.06 ha.

Pierwotny, główny cel ochrony w ciągu ponad 50 lat stracił na aktualności, ponieważ rosnące tu sosny w międzyczasie osiągnęły stan naturalnej dojrzałości (170 - 200 lat). Ich liczba w rezerwacie, tylko w ciągu ostatnich 30 lat spadła ponad trzykrotnie. Miejsce sosny (nie odnawiającej się naturalnie na żyznych siedliskach) zajęły sztucznie wprowadzone gatunki, charakterystyczne dla siedlisk grądowych: dęby, jesiony, wiązy, lipy i klony. Współcześnie rezerwat "Popień" obejmuje zbiorowiska łągu położone nad rzeką Rawką oraz grądu niskiego i grądu typowego. Dziś jest to największy pod względem powierzchni i najbardziej zróżnicowany pod względem florystyczno - fitosocjologicznym rezerwat wchodzący w skład Lasów Zakładu Doświadczalnego SGGW w Rogowie.

Rezerwat leśny „Zimna woda” w pobliżu wsi Jeżów (Gmina Jeżów, powiat brzeziński) w nadleśnictwie Rogów. Utworzony w 1954 r. choć tradycje ochrony sięgają już 1937 r. Powierzchnia - 5.58 ha.

Rezerwat "Zimna Woda" chroni bór mieszany z przewagą rzadkiego dębu bezszypułkowego w wieku ok. 180 - 200 lat, z udziałem wiekowych sosen (do 140 lat) oraz pojedynczych świerków, sosen, grabów i osiki. Tutejszy drzewostan dębowy należy do najstarszych zachowanych na terenie województwa - jego wycięcie planowano już w 1895 r. Blisko 90 spośród rosnących tu dębów przekracza swym obwodem 220 cm. W południowej części rezerwatu przeważa buk posadzony tu w dwudziestoleciu międzywojennym. Świerki i sosny niegdyś występowały tu znacznie liczniej, ale ich udział zmalał wskutek wycinek, osuszenia terenu i zatrucia środowiska. Miejscowe runo charakteryzuje się bogatym składem gatunkowym.

- Zasoby wodne

Mroga to prawy dopływ Bzury o długości 61 km i powierzchni dorzecza 531.7 km². Źródła Mrogi znajdują się na wysokości 195 m n.p.m. w granicach wsi Gałkówka - Kolonia, na terenie Wzniesień Łódzkich.

W początkowym biegu Mroga płynie na północny - wschód, następnie na północ, stosunkowo głęboką i wąską doliną pośród wysoczyzny morenowej Wzniesień Łódzkich. Szczególnie interesujący jest odcinek Mrogi w strefie krawędziowej wysoczyzny, gdzie rzeka zmienia kierunek na północno - zachodni.

W dolnym biegu Mroga płynie przez lekko pofałdowaną Równinę Łowicko - Błońską, w obrębie której uchodzi do Bzury, w rejonie wsi Sobota, na wysokości 91 m n.p.m. Głównym (lewym) dopływem Mrogi jest Mrożyca.

- **Szczególne zasoby**

W Rogowie znajduje się zaplecze naukowo dydaktyczne Leśnego Zakładu Doświadczalnego, Centrum Edukacji Przyrodniczo - Leśnej. Przekształciło się ono w ogólnie dostępne dla zwiedzających kolekcje botaniczne i zbiory przyrodnicze zgromadzone w Arboretum, Alpinarium. Znajduje się tam okazały zbiór roślin z całego świata, od małych alpejskich roślinek po wyniosłe drzewa korkowe założone w 1925 r., kiedy to na wyłączonym z Nadleśnictwa terenie posadzono pierwsze drzewa - daglezie zielone. Znajduje się w nim ok. 400 gatunków roślin zielonych i odwiedza go co roku ok. 40 tys. osób z Polski i zagranicy. Ci drudzy zjawiają się głównie w celach naukowych. Największą frekwencję arboretum odnotowuje wiosną i latem, a znajduje się w nim najbogatsza kolekcja klonów w Polsce (ponad 130 gatunków i odmian).

Z kolei przy Leśnym Zakładzie Doświadczalnym Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego z siedzibą w Warszawie, istnieje Muzeum Lasu i Drewna utworzone w 1950 r. Ta oryginalna placówka muzealna posiada bogatą kolekcję zoologiczną, dotyczącą ptaków i ssaków a także zbiory botaniczne, fitopatologiczne i tzw. ksylotekę - zbiory próbek drewna.

Zbiory muzeum służą również studentom i pracownikom Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie. Muzeum udostępnione jest do zwiedzania osobom indywidualnym i wycieczkom. Od roku 1999 na przełomie wiosny i lata odbywają się na terenie Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Rogowie Krajowe Targi Leśne, na których wystawia się ok. 60 firm. Od 2003 roku impreza ma rangę międzynarodowej.

Dziedzictwo kulturalne:

- **Zabytki**

Na terenie Gminy Rogów znajduje się Zespół Pałacowo - Parkowy, na który składają się: murowany pałac wzniesiony w 1916 r., zabudowania folwarczne w tym: obora, dwie stodoły, spichlerz, gorzelnia oraz park krajobrazowy z początku XX w.

Na terenie wsi znajduje się cmentarz z I wojny światowej.

Atrakcją turystyczną Rogowa jest kolej wąskotorowa Rogów-Biała Rawska, zbudowana jako wojskowa kolej polowa przez wojska niemieckie podczas pierwszej wojny światowej. Linia powstała po to by zaopatrywać front w żywność, broń i amunicję, oraz by wywozić rannych niemieckich żołnierzy. Po zakończeniu działań wojennych na tym terenie Niemcy uciekając przed wojskiem rosyjskim nie zdążyli rozebrać kolei. Okazało się że ten, powstały w pewien sposób przez przypadek, system transportowy okazał się potrzebny. Po odzyskaniu przez Polskę niepodległości kolej została przejęta przez PKP i tak dotrwała do 2001 r. kiedy to PKP wydało decyzję o likwidacji linii.

Kolejkę uratowali miłośnicy wąskiego toru z Fundacji Polskich Kolei Wąskotorowych oraz wolontariusze. Od tamtej pory jest ona pod ich zarządem. Przez 5 lat odremontowano część zabytkowego taboru oraz wznowiono przewozy turystyczne. Kolejka jest utrzymywana wyłącznie przez wolontariuszy - pasjonatów którzy poświęcając swój wolny czas dbają o ten zabytek. Jest to przedsięwzięcie wyjątkowe na skalę europejską.

Na stacji Rogów Towarowy Wąskotorowy powstaje ekspozycja taboru.

Trasa kolejki wiedzie przez malownicze, pagórkowate tereny Mazowsza.

- Wyroby regionalne - nie występują na terenie Gminy.

- Ośrodki kultury i sportu:

Nie ma wyodrębnionej jednostki typu dom lub ośrodek kultury. Częściowo te funkcje spełnia Biblioteka Gmina.

Nie istnieje również instytucja typu gminnego ośrodka sportu i rekreacji, natomiast działają dwa kluby sportowe – w Rogowie Pogoń, w Wągrach – Fenix.

- Cykliczne imprezy, wydarzenia kulturalne organizowane w gminie:
 - Święto Wiosny (ostatni tydzień kwietnia), Święto Jesieni (ostatni tydzień września). Są to festyny organizowane przez Leśny Zakład Doświadczalny w Rogowie. Główną atrakcją jest możliwość zwiedzania obiektów LZD (Arboretum, Muzeum Lasu i Drewna) oraz możliwość zakupu roślin ozdobnych, porady ogrodnicze. Imprezie towarzyszą wystawy przyrodnicze, spotkania z ciekawymi ludźmi, konkursy dla dzieci. Odbywa się również kiermasz.
 - Dożynki gminne – termin tegoroczny 23 września. Termin może ulegać w różnych latach niewielkim zmianom.

- Międzynarodowe Targi Leśne – odbywają się po raz ósmy. Prezentują postępy w technice i nauce leśnej. Targom leśnym towarzyszą konferencje i seminaria przygotowane przez instytucje naukowe związane z leśnictwem, a także imprezy o charakterze sportowym.

- **Lokalni artyści**

Na terenie Gminy nie działają żadni lokalni artyści.

Ocena infrastruktury obsługi turystyki:

- **Miejsca noclegowe**

- Dom Studencki "Jodełka" - 200 miejsc noclegowych. Centrum konferencyjne zarządzane przez Centrum Edukacji Przyrodniczo – Leśnej, dysponuje salami konferencyjnymi (2 x 30 osób i jedną na 220 osób), boiskiem do siatkówki, kortem tenisowym o sztucznej nawierzchni, sauną.

- **Baza gastronomiczna**

- Stołówka Studencka s. c. Rogów ul. Akademicka - Katarzyna i Piotr Łukasik. Zapewnia wyżywienie dla studentów i gości DS. Jodełka, w tym obsługuje centrum konferencyjne.
- PPHU „CHŁOPEX” „Karczma pod Borem” Rogów ul. Rogów ul. Leśna 17 – bar położony na skraju lasu.
- SKARBONKA – bar Sławomir Smulski Rogów ul Akademicka 1 – położony przy kompleksie budynków SGGW – LZD.
- „CATERING państwa KARP” Mirosława Karp Rogów 26 –organizacja przyjęć, catering, nie posiada własnej sali.
- „Bar u Rafała” Rogów ul. Elewator 1 – niedawno otwarty bar - pizzeria przy drodze krajowej 72

- **Sieć połączeń z innymi miastami(drogi, koleje)**

Stacja kolejowa: Rogów – połączenia między innymi : z Łodzią, Warszawą, Skierniewicami, Białymstokiem, Olsztynem, Piotrkowem Trybunalskim, Tomaszowem Mazowieckim, Koluszkami (z przesiadką możliwość połączeń z innymi miastami).

Drogi dojazdowe:

- krajowe:

Nr 72 - Konin - Turek - Uniejów - Balin - Łódź - Brzeziny - Rawa Mazowiecka

Odległość miejscowości Rogów od:

Warszawy – 110 km(ok. 2h 30min)

Łodzi – 32km (ok. 50min)

Skierniewic – 34km (ok. 50min)

Łowicza – 54km(ok. 1h 15 min)

Rawy Mazowieckiej – 24 km (ok. 35min)

Tomaszowa Mazowieckiego – 45km(ok. 1h 10 min)

Piotrkowa Trybunalskiego – 80km (ok. 1h 50min)

Zasoby ludzkie

1. Sytuacja demograficzna i społeczna terenu

Tabela nr 1: Stan ludności na dzień wg stałego miejsca zameldowania ogółem.

Rok	Stan ludności na dzień 31 XII 2006 roku		
	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
2002	4 691	2 364	2 327
2003	4 677	2 348	2 329
2004	4 678	2 353	2 325
2005	4 651	2 330	2 321
2006	4 649	2 322	2 327

Źródło: GUS

W porównaniu do roku 2002 liczba ludności spadła o 42 osoby. Obserwujemy utrzymującą się w latach 2004 – 2006 tendencje systematycznego spadku mieszkańców, co znacznie pogarsza sytuację demograficzną w gminie.

Tabela nr 2: Przyrost naturalny w latach 2002 -2006

Rok	Wartość	J.m.
2002	- 27	Osoba

2003	-28	Osoba
2004	-10	Osoba
2005	-21	Osoba
2006	-17	Osoba

Źródło: GUS

W gminie Rogów obserwujemy ujemny wskaźnik przyrostu naturalnego. Najniższą wartość (-28 osób) wskaźnik osiągnął w 2003 roku. W 2004-2006 roku sytuacja się nieco poprawiła, ale i tak odnotowujemy ujemny wskaźnik. Na ujemny wskaźnik przyrostu naturalnego wpływ ma wysoki wskaźnik zgonów, ale przede wszystkim malejąca liczba urodzeń. Spowodowane jest to przede wszystkim faktem, iż kobiety decydują się obecnie na macierzyństwo najczęściej dopiero pomiędzy 25 a 29 rokiem życia (na początku lat 90 - między 20 a 24). Im bardziej wykształcone, tym częściej odkładają macierzyństwo bliżej trzydziestego roku życia. Wzrasta też liczba kobiet, które w ogóle nie wychodzą za mąż. Najpopularniejszym modelem rodziny jest 2+2, choć coraz częściej pary decydują się na jedno dziecko. Inne małżeństwa nie decydują się na dziecko z powodów trudności finansowych. Bezrobocie, ubóstwo powodują, że młodzi ludzie nie decydują się na zawieranie małżeństw i dzieci.

2. Migracje

Czułym miernikiem zmian sytuacji społeczno-gospodarczej jest migracja. Ludzie osiedlają się na terenach, których perspektywy rozwojowe postrzegają z optymizmem, natomiast spontaniczna emigracja z danego terenu jest zawsze sygnałem zagrożenia zapaścią rozwojową.

Tabela nr 3: Saldo migracji w ruchu wewnętrznym w gminie

Rok	Wartość ogółem	J.m.
2002	-33	osoba
2003	14	osoba
2004	11	osoba
2005	-6	osoba
2006	15	osoba

Źródło: GUS

W roku 2002 wskaźnik salda migracji wyniósł aż -33 osoby. Od roku 2003 sytuacja się znacznie poprawiła tylko w 2005 roku odnotowujemy ujemny wskaźnik. W 2006 roku sytuacja wyraźnie się poprawiła odnotowujemy + 15 nowych osób na pobyt stały w gminie.

3. Struktura ludności według wieku i wykształcenia

W strukturze wieku ludności można wyróżnić trzy podstawowe kategorie, które są istotne z punktu widzenia rynku pracy i zasobów siły roboczej:

- ludność w wieku przedprodukcyjnym tj. w wieku od 0 do 17 lat,
- ludność w wieku produkcyjnym, w tym: kobiety od 18 do 59 lat, a mężczyźni od 18 do 64 lat,
- ludność w wieku poprodukcyjnym, w tym: kobiety od 60 lat i więcej, a mężczyźni od 65 lat i więcej.

Tabela nr 4: Struktura ludności z punktu widzenia rynku pracy i struktury wieku w gminie Rogów

Lata	2002	2003	2004	2005	2006
Ludność w wieku przedprodukcyjnym	1.028	1.004	978	970	935
Ludność w wieku produkcyjnym	2.875	2.875	2.901	2.891	2.913
Ludność w wieku poprodukcyjnym	808	787	790	785	808

Źródło: GUS

Od roku 2002 do roku 2006 liczba ludności w wieku:

- przedprodukcyjnym - zmniejszyła się o 93 osoby,
- produkcyjnym – wzrosła o 38 osób,
- poprodukcyjnym – nie zmieniła się.

W 2006 roku ludność w wieku:

- przedprodukcyjnym - 935 osób, co stanowi 20% ogółu mieszkańców
- produkcyjnym – 2.913 osób, co stanowi 63% ogółu mieszkańców
- poprodukcyjnym – 808 osób, co stanowi 17% ogółu mieszkańców

Tabela nr 5: Poziom wykształcenia w gminie Rogów w 2002 roku

Wykształcenie	Ogółem	Stan procentowy	Mężczyźni	Kobiety
Wyższe	235	6%	96	139
Policealne	109	3%	30	79
Średnie razem	872	22%	372	500
Zasadnicze zawodowe	1.086	27%	685	401
Podstawowe ukończone	1.543	38%	762	781
Podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego	168	4%	52	116

Źródło: GUS

Największa liczba osób (ok. 38% ludności Gminy) posiada wykształcenie podstawowe ukończone. Wykształcenie zasadnicze zawodowe posiada 27% mieszkańców Gminy Rogów, a wykształcenie wyższe 6 %, jest to wyższa nota niż w większości gmin. Ogólnie poziom wykształcenia w gminie jest niski. W gminie Rogów wykształcenie wyższe, policealne i średnie posiada zdecydowanie więcej kobiet niż mężczyzn. Jest to tendencja obserwowana w większości gmin w Polsce.

Można wymienić kilka czynników, które powodują iż ludzie młodzi w gminie rzadko decydują się na studia. Oto one:

- ubóstwo w rodzinie nie pozwala na zamieszkanie w innym mieście i podjęcie studiów,
- oddalenie od ośrodków akademickich,
- brak chęci do podwyższania kwalifikacji zawodowych,
- bierność ludzi młodych,
- nabieranie złych wzorców osobowych z otoczenia,
- brak motywacji i wiary we własne siły.

4. Rynek pracy

Jednym z ważnych czynników wpływających na rynek pracy jest **poziom zatrudnienia**.

Tabela nr 6: Liczba osób pracujących w gminie Rogów

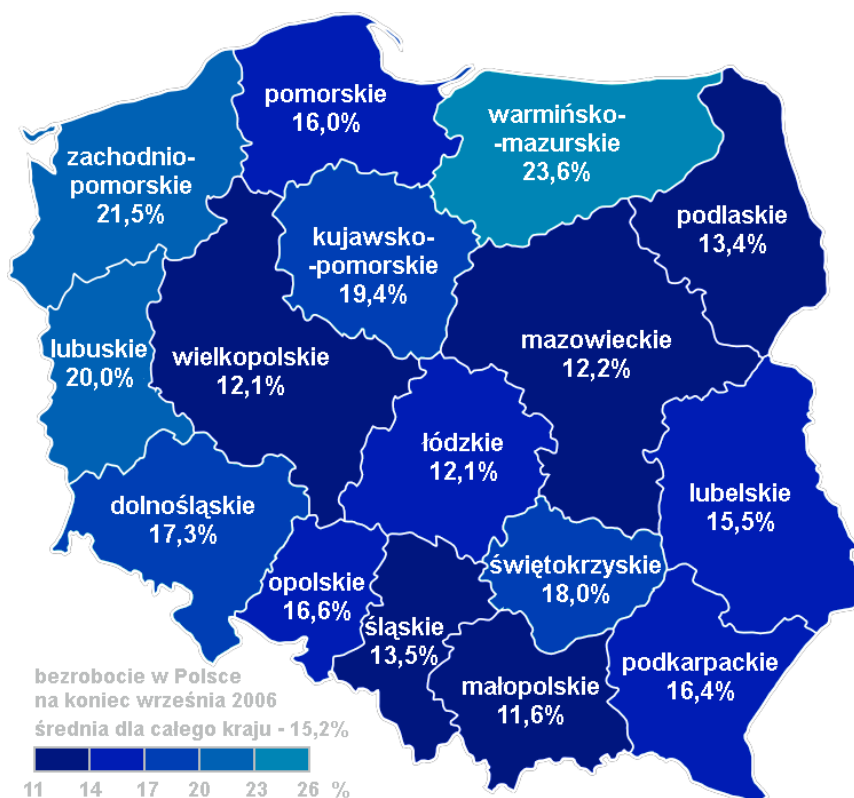
Liczba osób zatrudnionych	2003	2004	2005	2006
ogółem	378	368	365	332
mężczyźni	207	197	176	161

kobiety	171	171	189	171
---------	-----	-----	-----	-----

Źródło: GUS

Analizując poszczególne wskaźniki znajdujące się w powyższej tabeli możemy stwierdzić, że liczba osób pracujących, zamieszkałych w gminie Rogów uległa zmniejszeniu od 2003 roku o 46 osoby. Należy zwrócić uwagę na systematyczny spadek zatrudnienia mężczyzn, zatem w gminie obserwujemy większe zatrudnienie kobiet niż mężczyzn.

Bezrobocie stanowi jeden z najtrudniejszych problemów społeczno – gospodarczych. Rozmiar bezrobocia zależy od systemu gospodarczego i aktualnie prowadzonej polityki krajowego rynku pracy. Związane jest zwykle z poziomem nowych inwestycji i trwałym zatrudnianiem pracowników w nowopowstałych i nowoczesnych zakładach pracy sektora publicznego lub prywatnego.

Mapa nr 1: Stopa bezrobocia według województw (stan w końcu września 2006 roku)

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego lipiec 2007r. był kolejnym miesiącem, w którym bezrobocie spadło do 12,2 %.

Bezrobotni zarejestrowani w urzędach pracy w końcu lipca 2007r. stanowili 12,2 % cywilnej ludności aktywnej zawodowo, w czerwcu 2007r. odnotowano 12,4 %, natomiast w lipcu 2006r. 15,4 %.

Systematycznie spada liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia w województwie łódzkim.

W powiecie brzezińskim stopa bezrobocia 31.03.2007r. kształtowała się na poziomie 15,30%

Tabela nr 7: Liczba osób bezrobotnych w gminie Rogów

bezrobotni	ogółem	mężczyźni	kobiety
2003	399	220	179
2004	357	190	167
2005	300	168	132
2006	208	112	96

Źródło: GUS

W roku 2006 było 208 bezrobotnych na terenie Gminy – ponad 7% osób w wieku produkcyjnym. Choć liczba osób bezrobotnych w gminie przez 4 lata zmniejszyła się o 191 osób to problem bezrobocia wciąż istnieje.

Udział kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych w roku 2006 wynosił w gminie Rogów 46%.

Organizacje pozarządowe – wpływ

- Stowarzyszenie Przyjaciół Rogowa,
- Stowarzyszenie Rozwoju Ziemi Wągrowskiej,
- OSP Rogów, Przyłęk,
- Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Społeczności Lokalnej Mroga LGD – powstała w ramach programu Leader+,
- Ognisko Miłości będące wspólnotą religijną działającą w ramach kościoła katolickiego. Organizuje ono między innymi rekolekcje. Dysponuje w tym celu domem rekolekcyjnym położonym we wsi Olsza.

Na terenie Gminy działają również oddziały organizacji ogólnopolskich:

- Polski Związek Wędkarski – Koło w Rogowie – dzierżawi zalew na Mrodze w Rogowie,
- Polski Związek Łowiecki – koła łowieckie przy LZD,
- Fundacja Polskich Kolei Wąskotorowych z siedzibą w Pionkach – zarządzająca Rogowską Koleją Wąskotorową, organizująca na jej stacjach skansen zabytkowego

taboru. Skupia wokół siebie wolontariuszy, głównie z Łodzi i Warszawy. W ubiegłe i obecne wakacje organizowała zajęcia dla miejscowej młodzieży w formie warsztatów wakacyjnych,

- Fundacja Pułku 4 Piechoty Księstwa Warszawskiego – przy fundacji działa grupa rekonstrukcji historycznej. Odtwarza umundurowanie, broń jednej z jednostek armii księstwa Warszawskiego. Bierze udział w rekonstrukcjach historycznych bitew tego okresu w Polsce i Europie.

1.3. Analiza SWOT

MOCNE STRONY

- Kompleksy leśne o wysokich walorach przyrodniczych, rezerваты przyrody
- Bogate walory kulturowe
- Spokój i cisza okolicy, bezpośredni kontakt z naturą
- Zachowany tradycyjny charakter Gminy i nie uleganie negatywnym wpływom postępu cywilizacyjnego
- Gmina posiada podstawową ofertę turystyczną
- Dobrze rozwinięta baza gastronomiczna
- Dobrze rozwinięta infrastruktura turystyczna
- Bliskość aglomeracji łódzkiej
- Bardzo dobra dostępność komunikacyjna
- Korzystne położenie Gminy, dobre połączenie z miastami Warszawa, Łódź, Skierniewice
- Położenie przy drodze krajowej

SŁABE STRONY

- Niewystarczające wyeksponowanie atrakcyjnych walorów miejscowości krajoznawczych i podkreślenia ich indywidualnych cech
- Zanieczyszczenie powietrza i hałas przez bliskość drogi krajowej
- Brak szerokich działań na rzecz promocji regionu
- Brak atrakcyjnej strony internetowej dla turystów
- Zbyt mała baza noclegowa
- Brak odrębnego ośrodka kultury i sportu
- Brak w gminie artystów i produktów regionalnych

- Występowanie zabytków (Zespół Pałacowo – Parkowy, Kolej wąskotorowa)
- Korzystna struktura demograficzna, duży udział ludności w wieku produkcyjnym
- Wysoka nota osób z wykształceniem wyższym
- Spadek bezrobocia

- Pogarszające się warunki ludności wiejskiej
- Brak miejsc pracy dla ludzi młodych

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> -Piękne tereny rekreacyjne, krajobrazowe stanowią potencjał dla stworzenia i rozbudowy bazy turystycznej(wiejskiej, rekreacyjnej, sportowej) -Wzrost popytu na usługi turystyczne -Duży potencjał do rozwoju turystyki, w tym szczególnie agroturystyki, turystyki weekendowej -Przy odpowiednim zagospodarowaniu i podjęciu działań promocyjnych Gmina Rogów stanowić może ważniejszy niż obecnie teren obsługi ruchu turystycznego w regionie -Rozwój produktów turystycznych -Rozwój usług turystycznych powoduje powstawanie nowych miejsc pracy na każdym etapie, począwszy od prac inwestycyjnych, poprzez promocję do bezpośredniej obsługi turystów. -Rozwój turystyki może wyzwalać w lokalnej społeczności przedsiębiorczość np.: otwieranie zakładów usługowych -Inwestowanie w rozbudowę 	<ul style="list-style-type: none"> -Silna konkurencja na rynku krajowym i międzynarodowym nowych kierunków turystycznych i krajów, regionów o podobnych produktach turystycznych -Moda na wyjazdy zagraniczne - Malejąca rentowność szeregu usług zwiększających wydatki turystów i podnoszących atrakcyjność oferty turystycznej

infrastruktury technicznej i komunalnej miejscowości turystycznych jest szansą na poprawę ich wizerunku i przez to zwiększenia popytu na usługi turystyczne

-Niewykorzystane możliwości wsi, nadwyżka siły roboczej na terenach

atrakcyjnych turystycznie

-Wsparcie Unii Europejskiej dla programów regionalnych, m.in. dla rozwoju infrastruktury turystycznej

-Rozpoczęty rozwój infrastruktury, w tym rozbudowa lotnisk(Port Lotniczy Łódź im. Władysława Reymonta), budowa autostrad i podnoszenia standardu dróg

-Uruchomienie tanich linii lotniczych oraz promocyjne ceny przelotów

weekendowych innych przewoźników

-Wzrost dochodów mieszkańców Polski

-Odływ najbardziej aktywnej i

wartościowej części młodzieży do dużych aglomeracji lub zagranicę

- Strach, obawy pasażerów przed atakami terrorystycznymi

-Powiększenie się różnic w dochodach ludności

Część II

1. Zdefiniowanie rynków docelowych dla turystyki Gminy Rogów

Każdy produkt turystyczny nie może być nastawiony na przeciętnego anonimowego turystę, tylko na określoną grupę turystów. Określenie takiej grupy klientów docelowych rodzi potrzebę segmentacji rynku, czyli jego podziału na względnie jednorodne grupy konsumentów, które ze względu na podobieństwo cech ujawniają podobny popyt. Konieczność segmentacji jest naturalnym rezultatem zwiększania się liczby konsumentów, wzrostu ich dochodów, rozwoju indywidualnych preferencji oraz możliwości dokonywania wyboru. Określenie docelowych segmentów rynku pozwala na odpowiednie skonstruowanie produktu, a także wybór najbardziej efektywnych środków przekazu informacji, czyli kanałów dystrybucji oraz promocji. Dotyczy to zarówno klientów, którzy w chwili obecnej są odbiorcami oferty, jak i tych, których warto pozyskać na etapie kształtowania i rozwoju produktu.

Rynki strategiczne zostaną podporządkowane segmentom (rynkom) odbiorców docelowych oferty turystycznej. Wiodącymi produktami turystycznymi powinna być turystyka kulturowa - edukacyjna, krajoznawcza - wiejska.

RYNEK TURYSTYKI KULTUROWEJ - EDUKACYJNEJ

Podsegmenty i grupy	Charakter	Segmenty i	Miejsce	Kategorie
----------------------------	------------------	-------------------	----------------	------------------

produktów	rynku i jego atrakcyjność	podsegmenty rynku turystycznego	zamieszkania	wolnego czasu i rodzaju motywu aktywności turystycznej
------------------	----------------------------------	--	---------------------	---

-bywanie w restauracjach, karczmach -udział w wydarzeniach kulturalnych(koncertach, wystawach, festynach, targach) - spotkania naukowe, wykłady, konferencje -udział w wydarzeniach sportowych	- rynek masowy -silnie zróżnicowany -bardzo atrakcyjny dla wielu segmentów rynku -oferta produktów całorocznych	-uczestnicy imprez kulturalnych, festynów, targów	mieszkańcy województwa łódzkiego, mazowieckiego	krótkookresowy, weekendowy -udział w wydarzeniach, nawiązywanie kontaktów, integracja, zwiedzanie
		-uczestnicy imprez sportowych	wszystkie geograficzne segmenty rynku	krótkookresowy, weekendowy -udział w imprezach, integracja, nawiązywanie kontaktów, zwiedzanie
		-uczestnicy spotkań, konferencji naukowych, szkoleń	wszystkie geograficzne segmenty rynku	krótkookresowy, weekendowy -szkolenie, udział w konferencjach i spotkaniach naukowych, zwiedzanie, udział w wydarzeniach kulturalnych i sportowych
		młodzież szkolna – wycieczki	wszystkie geograficzne segmenty rynku	krótkookresowy, weekendowy, zwiedzanie Gminy i okolic, wycieczki krajoznawcze, edukacyjne, poznanie historii regionu i jego atrakcji,

RYNEK TURYSTYKI KRAJOZNAWCZEJ - WIEJSKIEJ

Podsegmenty i grupy produktów	Charakter rynku i jego atrakcyjność	Segmenty i podsegmenty rynku turystycznego	Zainteresowanie turystyczne według	
			Miejsca zamieszkania	Kategorii wolnego czasu i rodzaju motywu aktywności turystycznej

- zwiedzanie zabytkowych obiektów, obiektów edukacyjnych, walory krajobrazowe, wędkarstwo, grzybiarstwo, wycieczki objazdowe	rynek masowy o dużym stopniu zróżnicowania oferty oraz średniej atrakcyjności turystycznej	miłośnicy przyrody i historii	wszystkie geograficzne segmenty rynku	krótkookresowy, weekendowy -zwiedzanie okolic oraz wycieczki krajoznawcze, edukacyjne, poznawanie historii regionu i jego atrakcji
		turyści transgraniczni	turyści zagraniczni	krótkookresowy, weekendowy, długookresowy -zwiedzanie Gminy i okolic, wycieczki krajoznawcze, poznawanie historii regionu i jego atrakcji, turystyka sentymentalna
		rodziny z dziećmi	wszystkie geograficzne segmenty rynku	krótkookresowy, weekendowy - zwiedzanie Gminy i okolic, poznawanie historii regionu i jego atrakcji -korzystanie z oferty kulturalnej i sportowej - relaks, odpoczynek na łonie natury, grzybiarstwo, wędkarstwo

2. Instrumenty polityki promocyjnej

Promocja powinna skupić się w początkowej fazie na uświadomieniu turystom istnienia Rogowa – centrum turystycznego, jako części pięknego regionu łódzkiego. Należy zbudować atrakcyjny wizerunek Rogowa w oparciu o walory turystyczne Gminy (zabytki – Zespół Pałacowo - Parkowy, Zespół Przyrodniczo - Krajobrazowy "Dolina Mrogi", zasoby wodne – rzeka Mroga, rezerваты leśne: Doliska, Popień, Zimna Woda, Arboretum, Alpinarium, Muzeum Lasu i Drewna, zabytkową Kolej Wąskotorową).

Gmina powinna stworzyć własne logo i hasło reklamowe, które będzie pomocne przy promowaniu produktów turystycznych oraz produktów lokalnych przedsiębiorców.

Najważniejszym celem działań promocyjnych jest popularyzacja Gminy Rogów na rynku turystycznym. Popularyzacja ta jest możliwa do osiągnięcia poprzez sprawny system informacji. Priorytetem na najbliższe miesiące będzie wykreowanie kompleksowego produktu turystycznego w obszarze poszczególnych rynków docelowych tj. turystyki kulturowej - edukacyjnej, krajoznawczej – wiejskiej, na bazie naturalnych walorów Gminy, stworzonych przez człowieka oraz utworzenie dodatkowej bazy gastronomicznej i noclegowej na potrzeby turystów.

W promocji Gminy oraz produktów turystycznych proponuje się stosowanie następujących narzędzi:

- **Gmina powinna stworzyć własne logo i hasło reklamowe.**

Każda reklama niesie za sobą określony przekaz ujęty w postaci sloganu reklamowego. Hasło reklamowe to istotny element promocji Gminy, także promocji produktów turystycznych. Dobre hasło i logo rozwijają nazwę Gminy o pewne atrybuty, ponadto są zapamiętywane na długie lata, zapadają w pamięć stając się integralną częścią nazwy i wizerunku Gminy. Logo powinno wyróżniać gminę na tle innych, znak graficzny może być umieszczany na opakowaniach produktów regionalnych w reklamie w broszurach, ulotkach, informatorach, folderach, powinno kojarzyć się z usługami, produktami turystycznymi regionu. Hasło powinno integrować społeczność lokalną, wywoływać pozytywne wrażenie oraz zachęcać do odwiedzenia reklamowanego miejsca.

Rodzaje haseł: odwołujące się do sprecyzowanego atrybutu (Opole-„Stolica polskiej piosenki”, „Gdańsk - morze możliwości”, Toruń - „Gotyk na dotyk” itp.), wywołujące pozytywne wrażenie nie sprecyzowane („Wrocław - miasto spotkań”, „Zakochaj się w Warszawie”), zastosowanie gry słów („Ciesz się Cieszyńem”, „Poznań - wart poznania”), hasła ukierunkowane na mieszkańców („Gdynia - moje miasto”, „Łączy Nas Bydgoszcz”, „Poznań - warto tu żyć” itp.)

➤ **Wprowadzenie zintegrowanego systemu informacji i obsługi ruchu turystycznego**

- Koncentracja na promocji internetowej i Internecie, jako głównym narzędziu komunikacji: rozbudowa i uatrakcyjnienie serwisu www, który powinien być systematycznie aktualizowany o nowe informacje związane ze sferą turystyki oraz komunikacji internetowej, tworzenie specjalnych pakietów oferowanych o zróżnicowanych cenach dla różnych grup docelowych. W przyszłości Gmina Rogów powinna posiadać odrębną stronę internetową, która powinna pełnić rolę promocyjno-informacyjną. Należy stworzyć internetową bazę informacji o bazie noclegowej, gastronomicznej, rekreacyjno – sportowej, Centrum Edukacji Przyrodniczo – Leśnej, Arboretum, Alpinarium (oferty poszczególnych obiektów). Adres powinien być łatwo dostępny i znajdować się w linkach stron branżowych oraz czołowych pozycjach w przeglądarkach. Standardem jest formułowanie ofert turystycznych na stronach w językach obcych.
- Reklama zewnętrzna
Istotną rolę należy przypisać także informacjom umieszczonym przy drogach tranzytu turystycznego. Do najważniejszych elementów należą w tym przypadku tablice informacyjne, Billboardy, Cityboard, Citylight., drogowaskazy itp. promujące atrakcje turystyczne Gminy i przyciągające na ten teren turystów.

Billboardy są to tablice wolno stojące lub zawieszone na ścianie o wielkości ok. 12 metrów kwadratowych, Najczęściej spotykamy tablice o wymiarach 5,04x2,38m lub 4x3m .

Cityboard jest to rodzaj wielkoformatowego nośnika reklamy zewnętrznej, jest oświetloną wolno stojącą tablicą reklamową o wymiarach 6x3m, zlokalizowaną przy drogach o dużym natężeniu ruchu.

Citylight jest to podświetlony od wewnątrz panel reklamowy montowany w wiatkach przystankowych lub wolno stojący bądź ścienny najczęściej o wymiarach 1,2x 1,8metra

- Należy zachęcać przejezdnych do zatrzymania się na trasach przejazdu, dzięki uporządkowaniu terenu, przygotowania pojemnych i bezpiecznych parkingów, oznakowaniom, wykorzystaniu przekazów i legend do uatrakcyjnienia opisu miejsca, stosowaniu szyldów o tradycyjnych formach i materiałach, oświetleniu zabytków, umieszczaniu tablic informacyjnych w centrum Gminy, na terenach wiejskich przy głównych drogach itp.
- Bardzo ważnym narzędziem promocyjnym są wysokiej jakości wydawnictwa promocyjne. Powinny to być:
 - Wydawnictwa własne - typu folder, zawierające informacje dotyczące walorów turystycznych i zagospodarowania turystycznego (o charakterze ogólnym bądź specjalistycznym) np.: dla biur podróży.
 - Informatory własne – bieżących imprez kulturalnych, turystycznych, rekreacyjnych itd., bazy turystycznej oraz szczegółowych danych o obiektach i możliwościach ich udostępnienia dla turystów w postaci materiałów broszurowych bezpłatnych – do dystrybucji w punktach informacji turystycznej, hotelach, restauracjach, zajazdach, barach przydrożnych, stacjach benzynowych, itp.
Działania te wymagają współpracy z podmiotami bazy turystycznej, gastronomicznej, noclegowej Gminy.
 - Udział w wydawnictwach obcych – kalendarzach imprez, katalogach, artykuły w prasie lokalnej, regionalnej.

- **Targi, giełdy turystyczne** – ważny jest udział w najważniejszych imprezach krajowych. Obecnie imprezy wystawiennicze postrzega się jako skuteczne narzędzie promocyjne, umożliwiające interaktywny kontakt z klientem, turystą. Szczególne atuty tej formy promocji to, w przypadku uczestnictwa w profesjonalnie zrealizowanych imprezach targowych: precyzyjne dotarcie do grupy docelowej, interakcja, możliwość nawiązania osobistego kontaktu. Jednocześnie należy zaznaczyć, że jednostkowy koszt dotarcia

jest zazwyczaj o wiele niższy niż w przypadku wykorzystania innych kanałów komunikacji. Targi bowiem stanowią odrębną jakość marketingową.

Z tego narzędzia wspierającego turystykę regionu warto korzystać w momencie, gdy Gmina, miasto ma już dobrze ukształtowaną infrastrukturę turystyczną, bazę noclegową, gastronomiczną, posiada dobrze przygotowaną ofertę turystyczną i produkt turystyczny.

- **Materiały reklamowe i gadżety** - kryteria wyboru: nawiązanie do tradycji i historii Gminy, oryginalność, jakość wykonania, estetyka produkcji.

- **Imprezy**- wpisujące się na stałe w kalendarz Gminy (cykliczne), okolicznościowe oraz atrakcyjne wydarzenia odbywające się na terenie Gminy.
Szczególnie skuteczne jest cykliczne organizowanie imprez, co stanowi istotny element przyciągający turystów. Ważne jest, aby turyści mogli czynnie w nich uczestniczyć. Chodzi o taką aranżację imprez, aby istniała możliwość uczestnictwa: w śpiewie, zawodach (np.: zawodach wędkarskich, wioślarskich, rowerowych, konnych), konkursach fotograficznych z prezentacją wyników w formie wystaw. Istotne jest, aby turyści mogli kupować wyroby związane z daną imprezą i aby nawiązywały one do specyfiki Gminy, na terenie której się odbywa. W czasie trwania tych imprez turysta musi mieć okazję przeżycia czegoś wyjątkowego, o czym będzie długo pamiętał i kojarzył z tym terenem. Mogą to być np.: przeżycia związane z przejażdżką koniem, powozem lub karocą, udział w wyścigach konnych lub rowerowych, uczestnictwem w regionalnym tańcu, wspólnym śpiewie, ewentualnie spożyciem potraw kuchni regionalnej. Imprezy i atrakcje turystyczne mogą być organizowane przez różnych animatorów: przez gminę, osoby prywatne, jednostki kulturalne, społeczne, z branży rozrywkowej, sportowo-rekreacyjnej itp.
Najbardziej atrakcyjne dla mieszkańców i turystów realizacje typu: wydarzenia kulturalne, edukacyjne itp. powinny być odpowiednio promowane nagłaśniane przez gminę.

- **Wystawy, konkursy fotograficzne na temat walorów turystycznych, imprezy popularno-naukowe w większych ośrodkach miejskich.** Organizowanie imprez poza sezonem turystycznym dotyczące Gminy i jej mieszkańców. Wraz ze wzrostem rangi danej imprezy rośnie wzrost odbiorców wiadomości o gminie i jest duże prawdopodobieństwo że część z tych osób zapragnie ten teren w bliższej lub dalszej przyszłości odwiedzić.

- **W ramach public relations na terenie Gminy powinny być organizowane przynajmniej dwa razy w roku konferencje prasowe oraz reportaże, kampanie w telewizji regionalnej, krajowej TV.**
- Konferencje(prasowe).
 - Ważną rolę promocyjną pełnią notatki prasowe wysyłane przynajmniej raz na kwartał do kilku ważnych dzienników, gazet i czasopism. Nastawienie się na również na media branżowe, zgodnie ze zdefiniowanymi trendami rozwoju: media turystyczne, o tematyce botanicznej, sportowej, kulturalnej.
 - Działalność publiczna – organizowanie imprez charytatywnych wspólnie z firmami sponsorskimi itp.
- **Odpowiednia polityka cenowa produktów turystycznych. Np.:** posezonowe obniżki, wprowadzanie promocyjnie niskich cen w początkowej fazie działalności nowych obiektów turystycznych, bonifikaty cenowe przy dłuższym lub powtarzającym się pobycie, rabaty dla dzieci i młodzieży itp. Działania te wymagają współpracy z podmiotami bazy turystycznej.

Część III

1. Inwestycje

Inwestorzy zagraniczni zwracają szczególną uwagę na następujące czynniki:

Przewaga komparatywna i konkurencyjna

Atrakcyjność inwestycyjna związana jest z popytem na dane czynniki lokalizacji, a popyt ten zależy od specyfiki działalności gospodarczej prowadzonej przez inwestora. Dlatego też, tak naprawdę o atrakcyjności inwestycyjnej powinno się mówić w aspekcie danego projektu i czasu, w jakim jest realizowany. Niemniej jednak można wyliczyć kilka powtarzających się czynników, które pozwalają w sposób przybliżony określić atrakcyjność regionów:

- ✓ Dostępność transportową, rozumianą jako położenie geograficzne i wyposażenie w główne czynniki infrastruktury transportu. Z punktu widzenia potencjalnego inwestora liczą się także walory użytkowe sieci transportowej decydujące o czasie i kosztach przewozu towarów i osób.
- ✓ Zasoby pracy, których dominujące cechy uzależnione są od rodzaju planowanej inwestycji. Inwestorzy zwracają również uwagę na chłonność rynku lokalnego.

- ✓ Infrastruktura gospodarcza, na którą składają się m.in. firmy prowadzące działalność finansową, ubezpieczeniową, z zakresu obsługi nieruchomości i firm, specjalne strefy ekonomiczne, ośrodki prowadzące działalność innowacyjną, imprezy targowe.
- ✓ Infrastruktura społeczna (m.in. szkolnictwo), poziom rozwoju gospodarczego (struktura gospodarki, wartość majątku trwałego, dynamika PKB, poziom zaawansowania technologicznego produkcji) oraz aktywność województw wobec inwestorów.

Każdy inwestor zagraniczny kieruje się swoimi kryteriami. Są one mocno odmienne w zależności od typu realizowanej działalności gospodarczej. Na poziomie oceny konkretnego województwa znaczenie podstawowe posiadają zasoby i jakość pracy, dostępność transportowa, aktywność regionów oraz chłonność rynku.

Wewnętrzna stabilność gospodarcza i polityczna

Specjaliści rozróżniają dwa typy ryzyka związanego z krajem przeznaczenia inwestycji: ryzyko polityczne i ryzyko gospodarcze. Pierwsze związane jest z ochroną aktywów odzyskania inwestycji, drugie z rentownością operacyjną przepływami pieniężnymi.

Ochrona praw własności

Ramy prawne i instytucjonalne dotyczące zagranicznych inwestycji bezpośrednich powinny być otwarte, przewidywalne oraz stabilne. Należy zapewnić wolny dostęp do walut zagranicznych w celu umożliwienia wywozu zysków i importu dóbr inwestycyjnych.

Strefy handlu zagranicznego

Utworzenie strefy handlu zagranicznego przyciąga inwestorów zagranicznych. Przedsiębiorstwa funkcjonujące w takiej strefie produkują wyłącznie na export i nie podlegają wielu miejscowym przepisom. Kraj, Gmina korzysta z nowo utworzonych miejsc pracy, poprawy umiejętności siły roboczej, transferu technologii, wyższych dochodów obywateli.

Odmianą strefy handlu zagranicznego jest specjalna strefa ekonomiczna, która obejmuje cały region geograficzny. W strefach tego typu obowiązuje cały zbiór specjalnych regulacji, zapewniających korzystne warunki inwestycji zagranicznych.

Szczególnie istotne dla przyszłych inwestorów są kontakty z władzami centralnymi, jak i lokalnymi. Wiele do zrobienia ma w tym zakresie zwłaszcza administracja lokalna, na której barkach często spoczywa odpowiedzialność za bezpośrednie kontakty z przedsiębiorcami. O ile w przypadku największych inwestycji niezbędne jest współdziałanie urzędów na

wszystkich szczeblach, o tyle mniejsi inwestorzy często decydują się na wybór konkretnej lokalizacji, biorąc pod uwagę przychylność władz regionalnych i lokalnych.

Coraz częściej dostrzegają to urzędy, powołując specjalne wydziały i stanowiska wyspecjalizowane do obsługi inwestorów, które pomagają przebrnąć przez meandry polskiego prawodawstwa.

Dla wszystkich inwestorów ważne jest zrozumienie ich potrzeb przez władze lokalne oraz zaangażowanie władz w rozwój regionu. Otwartość na nowe oczekiwania przedsiębiorców, uproszczenia w procedurach administracyjnych oraz konsekwencja w realizacji zobowiązań działają jak magnes. Pozytywny wpływ na jakość współpracy władz lokalnych z polskimi i zagranicznymi inwestorami oraz postrzeganie naszego kraju ma również konkurencja pomiędzy regionami.

Jeszcze jest cała gama czynników niemierzalnych, a niezwykle ważnych w procesie podejmowania decyzji inwestycyjnych. Warto pamiętać, że wizerunek Polski czy konkretnej lokalizacji w naszym kraju zależy nie tylko od bezwzględnej atrakcyjności wyrażonej w ocenie mierzalnych kryteriów, ale w dużej mierze od percepcji lokalizacji, jej obrazu w oczach inwestora.

Promocja inwestycji ma na ogół 3 podstawowe cele:

- Promowanie wśród społeczności inwestorów wizerunku kraju, określonego regionu, Gminy jako lokalizacji o korzystnym klimacie inwestycyjnym. Kreowanie wizerunku jest odpowiednią strategią zmierzającą do przyciągania inwestorów, którzy znajdują się w początkowej fazie podejmowania decyzji inwestycyjnych. Techniki promocji obejmują reklamy w ogólnie dostępnych mass mediach, uczestnictwo w wystawach handlowych i inwestycyjnych, reklamy w mediach specjalistycznych skierowanych do określonego sektora lub gałęzi przemysłu, prowadzenie ogólnych misji inwestycyjnych oraz organizowanie seminariów zapewniających ogólne informacje na temat możliwości inwestycyjnych.
- Generowanie określonych inwestycji, przesuwanie nacisku z budowania wizerunku, przedmiotem uwagi są szczególnie możliwości inwestycyjne, gdy potencjalni inwestorzy znajdują się na dalszych etapach procesu podejmowania decyzji inwestycyjnych. Techniki promocyjne obejmują kampanie telemarketingu i wysyłki bezpośredniej, prowadzenie szczególnych, sektorowych misji inwestycyjnych, organizowanie seminariów na temat określonego sektora lub gałęzi przemysłu, badania poszczególnych przedsiębiorstw, po których następują prezentacje „handlowe”.

- Zapewnienie usług obecnym i potencjalnym inwestorom. Techniki promocji obejmują zapewnienie usług doradczych, przyspieszenie toku obsługi wniosków i pozwoleń oraz zapewnienie usług proinwestycyjnych.

Promowanie miejsc lokalizacji i pozyskiwanie inwestorów

O zainteresowaniu przedsiębiorców inwestycjami decyduje nie tylko atrakcyjna oferta, ale również wyczerpująca i szybka informacja o niej. Aby pozyskać inwestorów, Gmina powinna tworzyć i promować miejsca lokalizacji, dostarczać potencjalnym inwestorom informacji niezbędnych do podjęcia decyzji oraz służyć radą na każdym etapie realizacji przedsięwzięcia. Pozwala to zarówno na skrócenie okresu planowania inwestycji, jak i zmniejszenie ryzyka.

W polityce promocyjnej Gminy Rogów ukierunkowanej na pozyskiwanie inwestorów proponuje się wykorzystanie następujących narzędzi:

- Gmina powinna stworzyć własne logo, hasło reklamowe - wykreowanie pozytywnego wizerunku Gminy
- Wprowadzenie zintegrowanego systemu informacji:
 - dobrze skonstruowana, czytelna, atrakcyjna strona internetowa dla potencjalnych inwestorów w kilku obcych językach, możliwość łatwego przejścia na stronę z portali informacyjnych dotyczących inwestycji
 - wydawanie informatorów własnych, ofert inwestycyjnych
 - udział w targach
 - public relations - konferencje prasowe, kampanie w telewizji regionalnej, krajowej, reportaże

1.1. Atrakcyjność inwestycyjna kraju.

Polska znajduje się obecnie w fazie zrównoważonego wzrostu gospodarczego, wspieranego przez rosnące w szybkim tempie inwestycje, doskonałe wyniki handlu zagranicznego oraz niską inflację. Duży napływ zagranicznych inwestycji bezpośrednich zwiększa zdolności produkcyjne i konkurencyjność polskiego przemysłu, co stanowi dobry prognostyk dla całej gospodarki na przyszłość.

Według wstępnych szacunków Głównego Urzędu Statystycznego produkt krajowy brutto (PKB) w 2006 r. ukształtował się na poziomie 1 057,9 mld złotych i był wyższy o 5,8% od 2005 roku. W czwartym kwartale 2006 r. wzrost PKB wyniósł 6,4%

Ministerstwo Finansów podwyższyło ostatnio swoje szacunki prognozowanego wzrostu PKB w bieżącym roku. Resort przewiduje, że wzrost tempo wzrostu PKB w 2007 roku wyniesie 6,4% w kolejnych latach wyraźnie przekroczy 5%.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego bezrobocie na koniec czerwca 2007 roku zmalało do 12,4% z 13%. Od maja znalazło prace kolejne 90tyś osób. Liczba osób bezrobotnych w ciągu roku zmalała o ponad pół miliona osób. Analizując polski rynek pracy według danych GUS najliczniejszą grupą bezrobotnych w czerwcu tego roku 27,8% stanowiły osoby w przedziale wiekowym 25-34 lat .

Wzrost gospodarczy pomógł w obniżeniu deficytu budżetowego. Według szacunku analityków agencji spadł on, licząc według metodologii unijnej, do poziomu 3,9 % PKB, czyli najniższego od 2000 roku. Jej zdaniem sytuacja budżetu nadal będzie się poprawiać, dzięki dobrej sytuacji gospodarczej. Pomoże to w spowolnieniu wzrostu długu publicznego, który wciąż jednak pozostaje duży, szacunkowo na poziomie 48 % PKB.

Główne powody, dla których warto rozważyć inwestycję w Polsce:

Potencjał inwestycyjny

- Wzrost PKB dwa razy wyższy niż w Europie Zachodniej
- 7 miejsce na świecie pod względem atrakcyjności dla zagranicznych inwestorów
- 1 miejsce w rankingu planowanych inwestycji w Europie
- 1 miejsce w rankingu nowych miejsc pracy utworzonych przez bezpośrednie inwestycje zagraniczne w krajach Europy (2006r.)
- 2 miejsce w Europie pod względem zaufania inwestorów
- 6 miejsce na świecie w rankingu najlepszych lokalizacji dla BIZ
- 2 miejsce w rankingu najpopularniejszych krajów do inwestycji w produkcję przemysłową na świecie(1 miejsce Chiny)

Zasoby kadrowe

- 20 milionów młodych, wyedukowanych i znających języki obce osób
- 50% społeczeństwa ma mniej niż 35 lat
- Ponad 2 miliony osób uczęszcza do szkół wyższych
- 427 ośrodków nauczających na poziomie wyższym
- Pracowite społeczeństwo

Strategiczne położenie

- W sercu kontynentalnej Europy
- Dostęp do 250 milionów konsumentów w promieniu 1000 km
- Część transeuropejskiego korytarza drogowego
- Konkurencyjne koszty działalności gospodarczej

Znaczący rynek zbytu

- 38 milionów konsumentów i 10% roczny wzrost rynku detalicznego

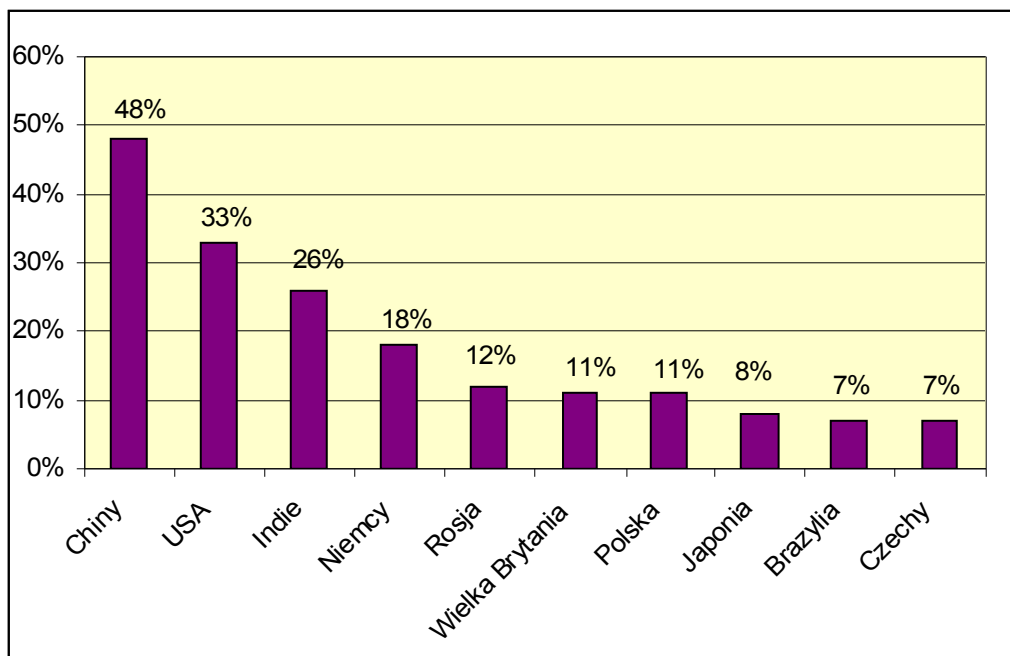
Zachęty inwestycyjne

- Ponad 90 mld euro dostępnych na rozwój, infrastrukturę i zasoby kadrowe

Europejskie centrum usług i B+R

- Światowe i regionalne centrum usług i produkcji
- 4 miejsce na świecie pod względem atrakcyjności dla inwestycji B+R
- Europejskie centrum usług (BPO)

10 najatrakcyjniejszych dla inwestorów państw świata w 2007 roku

1.2. Atrakcyjność inwestycyjna województwa łódzkiego

Logistyka

✓ Atrakcyjna lokalizacja:

- centralne położenie województwa:
 - odległości z Łodzi do granic kraju:
 - zachodnia (Gubin) - 363 km,
 - południowa (Kudowa) - 331 km,
 - wschodnia (Terespol) - 318 km,
 - północna (Bezledy) - 375 km.
- rozwinięty system drogowy:
 - droga międzynarodowa E75 (Nr 1) północ - południe (Gdańsk - Katowice),
 - droga międzynarodowa E30 (Nr 2) wschód - zachód (Berlin - Poznań - Warszawa - Moskwa),
 - droga międzynarodowa E67 (Nr 14) (Wrocław - Warszawa),
 - autostrada A2 (Berlin – Poznań – Warszawa – Moskwa).
- drogi w budowie:
 - autostrada A1, północ – południe (Gdańsk – Katowice),
 - droga ekspresowa S-8 (Wrocław – Warszawa),
 - droga ekspresowa S-14 (Zachodnia część obwodnicy Łodzi).
- połączenia lotnicze:
 - lotnisko międzynarodowe im. Władysława Reymonta w Łodzi,
 - Cargo w Łasku (planowane),
 - lotnisko międzynarodowe „Okęcie” w Warszawie - 135 km od Łodzi,
 - bezpośrednie regularne połączenia – Dublin, Londyn, Paryż, Rzym, Sharon,
 - Loty transferowe (przez Lotnisko Okęcie w Warszawie, jedna odprawa, dopasowane czasu lotów, przesiadek) – Amsterdam, Berlin, Brussels, Dusseldorf, Copenhagen, Mediolan, Monachium, Stockholm, Vienna, Zurych.
- połączenia kolejowe:
 - połączenia z większością wojewódzkich miast i sąsiadującymi krajami,

- stacja przeładunkowa – terminal „Łódź – Olechów” z możliwością obsługi 200 kontenerów dziennie,
 - 4 Głównie Krajowe Magistrale: Węglowa, Warszawsko-Wiedeńska, Centralna Magistrała Krajowa, E20.
- ✓ Dostępność terenów pod lokalizację w bezpośrednim sąsiedztwie dróg ekspresowych i planowanych autostrad.
- ✓ Działające na terenie województwa centra logistyczne:
- Therab BV - Raben Holding,
 - Clement,
 - DHL Logistics,
 - LOGIS,
 - Ikea,
 - Masterlink,
 - Oninen,
 - Cassino,
 - Unilever,
 - Rossmann,
 - Polska Grupa Farmaceutyczna,
 - Diamond Business Park ,
 - Ahold,
 - AIG Lincoln,
 - Poland Central,
 - NOMI,
 - Gillette,
 - GEFCO,
 - Schenker,
 - Kaufland,
 - Logistic City,
 - Panattoni Park Łódź
 - Parkridge Distribution Center Piotrków Trybunalski,
 - ProLogis Park Piotrków Trybunalski.

Sektor BPO

- ✓ Inwestorzy zagraniczni w województwie łódzkim:
 - Centrum finansowo - księgowe Philips (zatrudniające ponad 500 osób),
 - Call Center mBanku i MultiBanku - zatrudniające ponad 200 osób.
 - GE Power controls - centrum rozliczeniowe
 - Unicredito - centrum oprogramowania
 - Centralwings - centrala, rodzaj zaplecza
 - Indesit - centrum księgowe BPO
 - Accenture - centrum IT
 - CitiFinancial - centrum finansowe
 - BSH - centrum R&D
 - Transition Technologies - centrum IT
 - SAP - centrum IT

- ✓ Niskie koszty pracy:
 - szacowane na ok. 300-400 Euro miesięcznie.

- ✓ Odpowiednie zaplecze naukowe:
 - Uniwersytet Łódzki,
 - Politechnika Łódzka,
 - Wyższa Szkoła Finansów i Informatyki.
 - Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Zarządzania

- ✓ Wiele regionalnych oddziałów, wydziałów Szkół Wyższych na terenie całego województwa.

- ✓ Łatwy dostęp do tanich powierzchni biurowych:
 - korzystna cena wynajęcia powierzchni (od 15 zł/m², średnio ok. 40 zł),
 - duża liczba wolnych pomieszczeń biurowych w wykończonych budynkach, jak również w budynkach do remontu.

Sektor AGD

- ✓ Tylko województwo łódzkie zostało zaklasyfikowane do sektora wysokich szans dla AGD, zatrudniając blisko 4000 osób,
- ✓ Wdrożenie strategii klastra w Łodzi we współpracy z McKinsey & Company. Pierwszy filar strategii zakłada wsparcie dla dużych zagranicznych inwestorów z sektora AGD, zapewnia profesjonalną obsługę podczas procesu inwestycyjnego,
- ✓ Duża liczba inwestorów zagranicznych z branży AGD i poddostawców:
 - Merloni (właściciel marek Indesit i Ariston),
 - Bosch-Siemens,
 - Coko-Werk - drzwiczki do pralek,
 - Wirthwein - elementy z tworzyw sztucznych,
 - Hirsh-Porozell - opakowania,
 - HSV - opakowania,
 - Calex - wiązki kabli,
 - Prettl - kable i panele sterujące,
 - Cebal Tuba Sp. z o.o.
 - Industrial Systems Sp. z o.o. (GE Power Controls)
 - DSWI Sp. z o.o.
 - E.G.O. Polska Sp. z o.o.
 - KAMPMANN Polska Sp. z o.o.
 - Ciat Sp. z o.o.
 - Mecalit Polska Sp. z o.o.
 - Mesgo Polska Sp. z o.o.
 - Asco Joucomatic Sp. z o.o.
 - Sew Eurodrive Polska Sp. z o.o.
 - TV AB Sp. z o.o.
 - Teka Polska Sp. z o.o.
- ✓ Dostępność wysoko wykwalifikowanych pracowników:
 - rozwinięta sieć szkół wyższych stanowi zaplecze naukowe i technologiczne dla przedsiębiorców,
 - stosunkowo niskie koszty pracy w porównaniu do innych wiodących regionów, 80% średniego wynagrodzenia,
- ✓ Zachęty inwestycyjne:

- pomoc publiczna,
- gotowe tereny pod inwestycje

Łódź, licząca blisko 800 000 mieszkańców, jest drugim co do wielkości miastem w Polsce. Województwo łódzkie usytuowane jest w centrum Polski, na skrzyżowaniu głównych tras komunikacyjnych. Stworzona na jego obszarze **Łódzka Specjalna Strefa Ekonomiczna** oferuje przedsiębiorcom krajowym oraz zagranicznym bardzo dogodne warunki do inwestowania.

Wartość wszystkich dotychczasowych inwestycji szacowana jest na sumę 4 mld złotych, zaś nowych miejsc pracy powstało ponad 9 tys.

Okolo 80% terytorium Łódzkiej SSE zostało zagospodarowane przez inwestorów (są to obszary, na których przedsiębiorstwa już działają lub też będą prowadzić działalność na podstawie udzielonego zezwolenia).

1.3. Oferta inwestycyjna Gminy Rogów

1.3.1. Gospodarka

Gospodarka Gminy Rogów jest ściśle związana z Miastem Łódź, całą aglomeracją łódzką oraz przemianami zachodzącymi na szczeblu wojewódzkim i krajowym. Gospodarka jest sektorem, w którym granice gmin, powiatów nie mają większego znaczenia. Przemiany związane z globalizacją dotknęły już wszystkich dziedzin życia i dotarły również na tereny wiejskie. Ewentualne odłączenie się od tych przemian byłoby barierą rozwojową dla całej Gminy Rogów. Ważne jest w tym kontekście zintensyfikowanie działań zmierzających do współpracy Gminy na szczeblu wojewódzkim i krajowym.

Szczególnie ciekawym elementem analizy jest prognoza rozwoju gospodarczego aglomeracji łódzkiej, której znaczenie nagle rośnie. Pod Łodzią będą przecinać się dwie autostrady łączące północ z południem kraju i wschód z zachodem. Na południowym zachodzie

powstają nowe drogi, które połączą województwa z sąsiednimi krajami. W Łodzi aktywnie działają centra akademickie kształcące fachowców. Poza tym w regionie łódzkim płace zazwyczaj są niższe niż na Mazowszu czy w Małopolsce, co jest czynnikiem przyciągającym nowych inwestorów. Gwałtowny rozwój aglomeracji łódzkiej musi być ważną wskazówką dla realizacji zamierzeń inwestycyjnych i promocji Gminy Rogów. Aglomeracja łódzka może stać się znaczącym odbiorcą towarów i usług.

Jednym z podstawowych wskaźników najlepiej ilustrujących stan lokalnej gospodarki jest poziom **aktywizacji gospodarczej** liczony jako ilość zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 10 tys. mieszkańców. Wyraża on skłonność danej populacji do podejmowania działalności gospodarczej, jak również zaufanie do sytuacji na rynku.

Tabela nr 1: Poziom aktywizacji gospodarczej w Gminach powiatu brzezińskiego

Gmina	2002	2003	2004	2005	2006
Brzeziny	711,79	719,35	696,03	699,79	661,18
Dmosin	649,91	675,3	624,6	652,95	698,36
Jeżów	614,72	620,07	617,18	621,94	606,55
Rogów	690,68	682,06	666,95	679,42	666,81

Od roku 2002 poziom aktywizacji gospodarczej w gminie Rogów spadł o 24. Wzrost wskaźnika aktywizacji gospodarczej w gminie Rogów obserwujemy tylko w roku 2005. W roku 2002 Gmina Rogów charakteryzowała się najwyższym poziomem wskaźnika aktywizacji gospodarczej na przestrzeni lat 2002 – 2006. W powiecie brzezińskim najwyższy wskaźnik w 2006 roku odnotowuje Gmina Dmosin, a następnie Gmina Rogów.

1.3.2. Główne powody dla których warto rozważyć inwestycje w gminie Rogów:

- ✓ **Strategiczne położenie Gminy Rogów - atrakcyjna lokalizacja**

Tabela nr 2

Odległości z Rogowa do granic kraju:	W km	Stan połączenia drogowego
Cieszyn (południowa)	312 km	dobrze
Bobrowniki (wschodnia)	350 km	średnie

Terespol (wschodnia)	292 km	średnie
Dorohusk (wschodnia)	343 km	średnie
Hrebenne (wschodnia)	394 km	średnie
Słubice (zachodnia)	404 km	b. dobre
Olszyna (zachodnia)	457 km	b. dobre
Kudowa (południowa)	481 km	średnie
Bezledy (północna)	401 km	średnie

Tabela nr 3

Odległości Rogowa od:	W km	Stan połączenie drogowego
Warszawa	110 km (2h 30min)	dobre
Łódź	32km (53min)	b. dobre
Rawa Mazowiecka	24km (34min)	b. dobre
Skierniewice	35km (50min)	b. dobre
Tomaszów Mazowiecki	44km (1h 13min)	dobre
Piotrków Trybunalski	80km (2h)	dobre
Łowicz	54km (1h 16min)	średnie
Włocławek	135km (3h 10min)	średnie
Płock	103km (2h 27min)	średnie
Radom	148km (3h 8min)	średnie
Częstochowa	153km (3h 19min)	dobre
Katowice	238km (5h 10min)	dobre
Opole	245km (5h 44min)	średnie
Wrocław	243km (6h 7min)	średnie
Poznań	239km (3h 8min)	dobre
Gdańsk	448km (9h 27min)	średnie
Szczecin	507km (7h 50min)	słabe
Lublin	253km (5h 25min)	średnie
Kielce	176km (4h)	średnie
Rzeszów	338km (7h 26min)	średnie
Białystok	302km (6h 35min)	średnie

✓ Rozwinięty system połączeń

Dobrze rozwinięta, nowoczesna, sprawnie działająca, a więc zaspokajająca potrzeby komunikacyjne infrastruktura transportowa, stanowi jeden z ważniejszych czynników sprzyjających rozwojowi gospodarczemu regionu, kraju. Dzięki niej konkretne rejon uzyskują lepszy dostęp do źródeł zaopatrzenia w czynniki produkcji oraz rynki zbytu i w ten sposób stają się bardziej efektywne, konkurencyjne na tle czy też w relacji do innych.

Rozbudowa infrastruktury transportu może przynieść zachętę do lokalizacji podmiotów gospodarczych i gospodarstw domowych. Pojawiają się zmiany w przestrzennej redystrybucji produkcji, zatrudnienia, a co za tym idzie w rozkładzie populacji. Zyskują regiony lepiej wyposażone w sieć komunikacyjną jako źródła zaopatrzenia w surowce,

materiały i dobra konsumpcyjne oraz obszary przyciągania wysoko wykwalifikowanych pracowników. Te zmiany lokalizacyjne powodują dalsze dostosowania, gdyż ekspansja produkcji na danym obszarze wpływa na szersze wykorzystanie znajdującego się tam wyposażenia kapitałowego oraz skłania do podejmowania nowych inwestycji.

Podniesienie poziomu transportu powoduje ułatwienia np.: w dojeździe do pracy, może zachęcić do podejmowania pracy przez ludzi spoza regionu i w tym przypadku generowany popyt może zostać przeniesiony na dobra i usługi produkowane i oferowane gdzieś indziej.

Dogodne połączenia transportowe, dostępność należą do podstawowych składowych warunkujących atrakcyjność inwestycyjną danego obszaru. Dlatego z punktu widzenia inwestora zagranicznego, to właśnie inwestycje publiczne w infrastrukturę transportową wydają się najważniejsze.

Przez gminę Rogów przebiega **droga krajowa nr 72**

Droga krajowa nr 72 (DK 72) –droga krajowa o długości około 170km, jest ważnym szlakiem komunikacyjnym, łączącym się z drogą ekspresową nr 8(Warszawa – Wrocław), przebiega przez obszar województwa łódzkiego – wielkopolskiego, trasa ta łączy Konin z Rawą Mazowiecką (Konin - Turek - Uniejów - Balin - Łódź - Brzeziny - Rawa Mazowiecka)

Połączenia kolejowe:

- z Łodzią,
- Warszawą,
- Skierniewicami,
- Białymstokiem,
- Olsztynem,
- Piotrkowem Trybunalskim,
- Tomaszowem Mazowieckim,
- Koluszkami (z przesiadką możliwość połączeń z innymi miastami)

Połączenia lotnicze:

- Lotnisko międzynarodowe - Port Lotniczy Łódź im. Władysława Reymonta – 43km od Rogowa(1h 15min)
- Lotnisko międzynarodowe „Okęcie” w Warszawie – 100km od Rogowa(2h 15min)

✓ **Zasoby kadrowe**

- Struktura ludności

Struktura ludności z punktu widzenia rynku pracy i struktury wieku jest korzystna w gminie:

Ludność w wieku przedprodukcyjnym(0-17lat) - **20%**

Ludność w wieku produkcyjnym(kobiety 18-59lat, mężczyźni 18-64lat) - **63%**

Ludność w wieku poprodukcyjnym(kobiety powyżej60roku, mężczyźni powyżej 65roku)-
17%

Dominującą grupę wiekową stanowią osoby w wieku produkcyjnym, która stanowiła na obszarze Gminy w 2006 r. ok. 63% ogółu mieszkańców. Mieszkańcy w wieku przedprodukcyjnym stanowią grupę 20% ogółu, a osoby w wieku poprodukcyjnym stanowią grupę osób 17% ogółu. Pozytywnym zjawiskiem wynikającym ze struktury demograficznej jest wysoki udział osób w wieku produkcyjnym w ogólnej liczbie ludności Gminy.

- Wykształcenie (dane GUS 2002r.)

Poziom wykształcenia w gminie jest średni, jednak w większości gmin wiejskich województwa łódzkiego poziom wykształcenia ludności jest jeszcze niższy.

Wykształcenie wyższe - **6%**

Policealne - **3%**

Średnie razem – **22%**

Zasadnicze zawodowe -**27%**

W gminie Rogów wykształcenie wyższe, policealne i średnie posiada zdecydowanie więcej kobiet niż mężczyzn. Jest to tendencja obserwowana w większości gmin w Polsce.

- Rynek pracy

Tabela nr 4: Liczba osób pracujących w gminie Rogów

Liczba osób zatrudnionych	2003	2004	2005	2006
ogółem	378	368	365	332
mężczyźni	207	197	176	161
kobiety	171	171	189	171

Źródło: GUS

W gminie Rogów obserwujemy systematyczny spadek zatrudnienia z roku na rok.

W 2003 roku zatrudnienie w gminie kształtowało się na poziomie – 378 osób przez 4 lata spadło o 46 osób i w 2006 roku wynosiło 332 osoby zatrudnione. W gminie w roku 2006 i 2005 obserwujemy większe zatrudnienie kobiet niż mężczyzn jest to sytuacja odwrotna do minionych lat (2003 – 2004).

Tabela nr 5: Liczba osób bezrobotnych w gminie Rogów

bezrobotni	ogółem	mężczyźni	kobiety
2003	399	220	179
2004	357	190	167
2005	300	168	132
2006	208	112	96

Źródło: GUS

W roku 2006 było 208 bezrobotnych na terenie Gminy – ponad 7% osób w wieku produkcyjnym. Choć liczba osób bezrobotnych w gminie przez 4 lata zmniejszyła się o 191 osób to problem bezrobocia wciąż istnieje.

Udział kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych w roku 2006 wynosił w gminie Rogów 46%.

Bezrobotni zarejestrowani wg poziomu wykształcenia i płci w latach 2004- 2006 (dane na poziomie powiatu)

Tabela nr 6: Bezrobotni– wykształcenie wyższe

Powiat brzeziński	2004	2005	2006
Ogółem	113	100	81
Mężczyźni	39	39	27
Kobiety	74	61	54

Źródło: GUS

Tabela nr 7: Bezrobotni - wykształcenie policealne i średnie zawodowe

Powiat brzeziński	2004	2005	2006
Ogółem	477	420	335
Mężczyźni	220	203	146
Kobiety	257	217	189

Źródło: GUS

Tabela nr 8 : Bezrobotni – średnie ogólnokształcące

Powiat brzeziński	2004	2005	2006
Ogółem	171	156	152
Mężczyźni	49	53	61
Kobiety	122	103	91

Źródło: GUS

Tabela nr 9: Bezrobotni – Zasadnicze zawodowe

Powiat brzeziński	2004	2005	2006
Ogółem	904	753	595
Mężczyźni	563	488	365
Kobiety	341	265	230

Źródło: GUS

Tabela nr 10: Bezrobotni – gimnazjalne i poniżej

Powiat brzeziński	2004	2005	2006
Ogółem	915	767	647
Mężczyźni	562	480	396
Kobiety	353	287	251

Źródło: GUS

Bezrobocie w całej strukturze wykształcenia powiatu systematycznie spada od 2004 roku. W powiecie Brzezińskim najwięcej osób zarejestrowanych bez pracy jest z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej, są to głównie mężczyźni. Natomiast najmniejsze bezrobocie jest

wśród osób z wykształceniem wyższym, szczególnie mężczyzn. Jest to tendencja obserwowana w większości powiatów w województwie łódzkim.

✓ **Atrakcyjne tereny pod inwestycje**

Mapy satelitarne

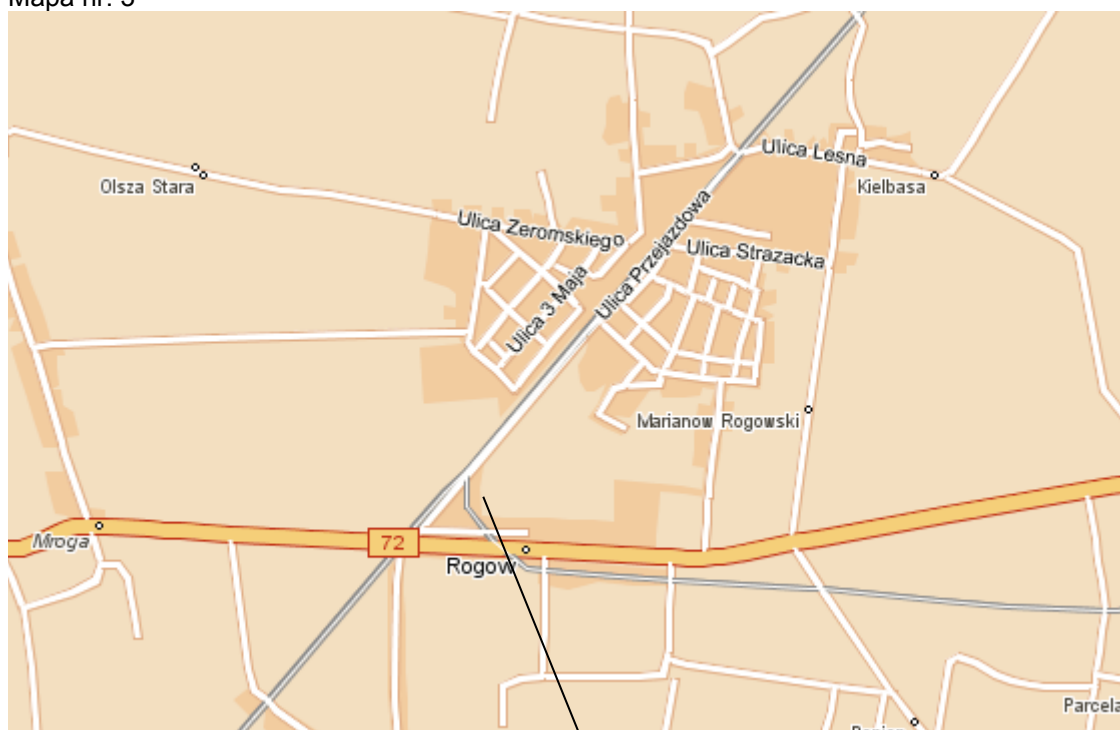
Mapa nr: 1

Mapa nr: 2

Mapa nr: 3

Strefa A – teren inwestycyjny
w miejscowości Rogów

Dobre lokalizacje pod inwestycje w gminie Rogów

Miejsco wość	Ogólna charakterystyka terenu	Stopień atrakcyjn ości w skali 1- 10 pkt
Strefa A – Rogów	<p>Tereny inwestycyjne wzdłuż trasy nr 72, czynna bocznicą do elewatora, na terenie działki występuje magazyn składowy na miar – stan surowy ukończony.</p> <p>Powierzchnia – ponad 100ha</p> <p>Media – działka nieuzbrojona, prąd, woda w pobliżu</p> <p>Własność – tereny prywatne</p>	10
Strefa B – Rogów	<p>Przerwana budowa szkoły – blisko centrum miejscowości Rogów. Nieruchomość położona w odległości ok. 300m od drogi krajowej nr 72, w bezpośrednim sąsiedztwie elewatora. Dojazd z drogi krajowej drogą powiatową a następnie ul. Cegielnianą i Poprzeczną w Rogowie.</p> <p>Możliwość wykorzystania nieruchomości pod produkcję i usługi. Nieruchomość nie jest obciążona ani nie posiada żadnych zadłużeń.</p> <p>Powierzchnia – łączna powierzchnia dwóch działek 3,22ha</p> <p>Media – odrębne zasilanie energetyczne</p> <p>Własność – tereny gminne</p>	9

Największe firmy działające na terenie Gminy Rogów:

- P.P.H.U. „COMPLEX”, Rogów, ul. Żeromskiego 11 – Wypiek i sprzedaż pieczywa,
- Bogdan Gajzlerowicz, Rogów, ul. Elewator 1, Elewator Zbożowy – skup zboża,

- Przedsiębiorstwo „AGRO- BIS”, Olsza 27, Przetwórstwo rolno-spożywcze,
- Zakład Ślusarski T. i J. Popińscy S.C., Rogów, Dworcowa 27 – Handel hurtowy i detaliczny, produkcja, ślusarstwo. Eksport – import (deski do prasowania i inny drobny AGD)
- PPHU „SŁAMAR”, Wągry 5 – wypiek i sprzedaż pieczywa,
- PHU „NOVA ”, ul. Żeromskiego, Rogów – Tartak(tarcica, palety)
- P.H.U „CEZAR”, ul. Mickiewicza 11, Rogów – Import – eksport części samochodowych, import i sprzedaż samochodów,
- TOP PLAST – Rogów, ul. Dworcowa 32, Produkcja okien i drzwi z PCV, montaż i sprzedaż